

leto **2007**

številka **3**

Kolofon

Poročila leto 2007 (LXI) številka 3
Izdal: Frančiškanski provincialat
Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana.
Ureja: p. Tadej Strehovec.
Odgovarja: p. Viktor Papež.
Redna sodelavca: p. Darko Žnidaršič,
p. Krizostom Komar.
Oblikovna zasnova: Mihaela Svetek.
Grafična priprava: br. Dragan Vampola.
Filmi: Camera d.o.o., 1000 Ljubljana
Tisk: Tiskarna Artelj, Ljubljana

■ Iz generalne kurije

- 3 Živeti evangelij in ga oznanjati
pismo gen. ministra in defintitorija za praznik
sv. Frančiška 2007
- 6 Decreto: spremembe posebnih statotov
- 7 Decreto: dovoljenje za ekslavstracijo p. Petra

■ Iz provincialata

- 8 Provincialovo pismo za frančiškovo nedeljo
- 9 Primopredaja gvardijanskih služb
- 10 Pismo sestram Klarisam za praznik sv. Klare
- 12 Odlok o ukinitvi in zaprtju filialne redovne
postojanke v Dobovi in izročitev župnije kra-
jevnemu škofu
- 13 ŽPS, župljanom in obiskovalcem župnijske cer-
kve v Dobovi
- 14 Vabilo
- 15 Odlok škofa Antona Stresa
- 16 Slovesna sveta maša
- 18 Zahvala
- 19 Sporočilo
- 20 Odlok
- 21 Provincialov obisk naših bratov v ZDA

■ Iz življenja province

- 24 P. Tomaž Hočevar - letošnji novomašnik
- 25 Skupaj slediti križani Ljubezni - br. Andraž
- 26 100-letnica kronanja Marije Pomaga na Brezjah
- 27 Nova Štifta
- 28 Prve začasne redovne zaobljube novincev
- 29 Šiška; Novo mesto
- 30 Brezje; Kostanjevica
- 32 Lemont
- 33 Iz slovenskega misijona v Melbourne
- 35 Ministrantsko romanje v Rim
- 36 Tradicionalno v Strunjanu
- 37 Naših 40 let pri sv. Lenartu v Novem mestu
- 39 Koper: Dela gredo naprej

■ Raznoterosti

- 42 Sv. Frančišek in Adamova dediščina
- 45 Študijski prefekt francosko govorečih provinc:
p. Edvard Kovač
- 46 Br. Ambrož Janko Testen, 110. obletnica rojstva
- 48 Cerkev - mati
- 49 Čas
- 50 Duhovnik je zaznamovan
- 52 Promovirajmo družino
- 53 Sv. Frančišek Asiški in Križani
- 55 Prošnje vernikov ali prošnje »za vse potrebe«
- kaj ni prav?
- 56 P. Silvin - dobitnik štipendije ustanove p. Sta-
nislava Skrabca

■ In naj molijo za rajne

- 56 + Br. Berard Smolič OFM
- 59 + Julijana Anžel (mati p. Lavrencija)

■ Iz časopisnih listov

60

■ Naslovník province

63

Živeti evangelij in ga oznanjati

Pismo generalnega ministra in definitorija
za praznik sv. Frančiška 2007

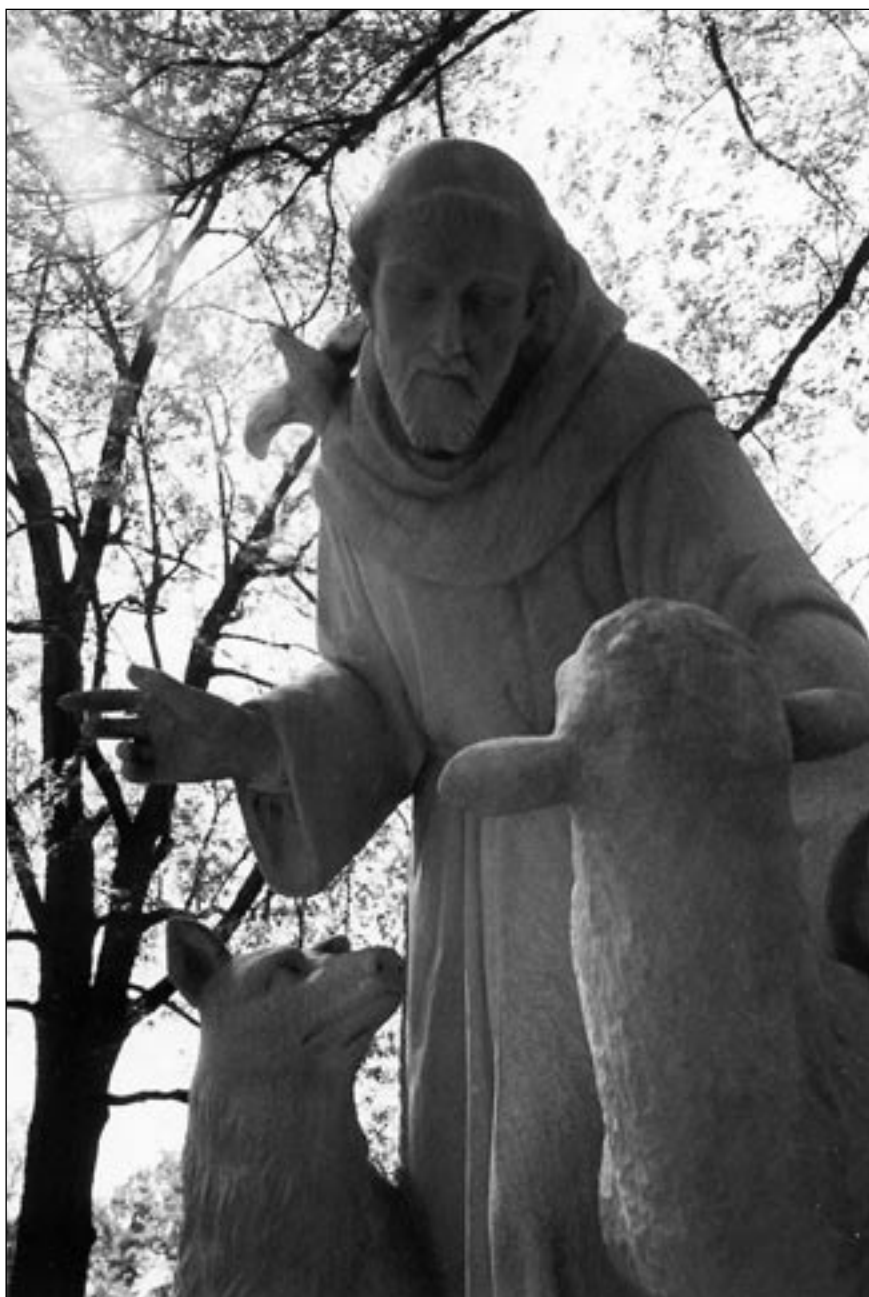
Dragi bratje in sestre,
Gospod naj vam da mir.

Letos se na obhajanje praznika sv. Frančiška Asiškega pripravljamo s posebnim veseljem in hvaležnostjo. Praznik leta 2007 namreč dobiva poseben pomen zaradi obhajanja *milosti začetkov*, ki nam ob podoživljanju poti spreobrnjenja našega očeta sv. Frančiška pomaga "prodorno in smelo" živeti našo poklicanost in poslanstvo. Kakor je že v navadi bratje generalnega definitorija vsako leto izberemo eno od *prednostnih nalog šestletja*, da z vami podelimo razmišljanja in preudarke. Letošnja *prednostna naloga* je evangelizacija in poslanstvo.

V okviru 800 letnice nas leto 2007 spodbuja, da bi si upali živeti evangelij, ko se spominjamo dveh dogodkov, ki sta našega očeta sv. Frančiška poučila, da ga je Gospod poklical, naj živi po svetem evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa: srečanje s Križanim pri sv. Damijanu in srečanje z evangelijem o poslanstvu.

Poslanstvo v Cerkvi in v svetu začeti pri Kristusu

Srečanje s Križanim pri Svetem Damijanu je del začetka Frančiškovega poslanstva v Cerkvi. Gospodovo povabilo: "Pojdi in popravi mojo hišo, ki je, kakor vidiš, vsa v ruševinah" (2 Čel 10), je sv. Frančišek razumel kot cerkvenostno in preroško poslanstvo, s čimer je prispeval k prenovi živ-

ljenja Cerkve. Sv. Bonaventura povzema in razlaga Frančiškovo poslanstvo v Cerkvi: "Tako kakor je popravil tri stavbe, naj bi se pod vodstvom tega svetega moža tudi Cerkev prenovila na tri nači-

ne, ki jih je predložil: po načinu življenja, po Vodilu in po nauku Kristusa" (*LegM* II,8).

Drugi dogodek, ki ga želimo omeniti, je Frančiškovo srečanje z evangelijem o misijonskem posla-

nju, ki ga je poslušal pri maši pri Porciunkuli. Frančišek je čutil, da se ga je evangelijski odlomek o poslanju učencev po dva in dva, brez vsega, da bi oznanjali mir, Božje kraljestvo in pokoro, dotaknil. Ko je našel jasen odgovor na svoje iskanje, je Ubožec izjavil: "To hočem, to prosim, to želim spo-
lnjevati z vsem srcem" (1 Čel 22). Frančišek je, premagujoč vse za-
držke, poln veselja pohitel, da bi zvesto uresničil, kar je slišal. V srečanju z Besedo je odkril poklic glasnika evangelija, spremenil ob-
leko in način življenja in čutil, da je poslan v svet, da bi z vsemi delil to, kar je po milosti dobil. Kakor je Jezus svoje učence poslal v vse smeri, tako je tudi Frančišek, ko je sprejel svoje prve tovariše, le te po dva in dva poslal na vse štiri strani neba. Ker je bil prepričan, da je bil poklican za vesoljno poslanstvo, pričevanju in oznanjevanju Božjega kraljestva ni postavljajl meja. V svojem pismu vsem bratom Frančišek izpostavlja to zavest o vesoljni misijonski poklicanosti: "Nagnite uho svojega srca in po-
slušajte glas Sina božjega... kajti zato vas je poslal po vsem svetu, da z besedo in dejanjem izpriču-
jete njegovo besedo ter odkrivajte vsem ljudem, da ni nihče vsemo-
gočen razen njega" (FPre 6-9).

Hvaležno se spominjamo in obnovimo svoje navdušenje

V obhajanju *milosti začetkov* se hočemo z neizmerno hvaležnostjo spominjati bogate zgodovine misijonov in evangelizacije bratov skozi naših osem stoletij obstoja. Hvaležni smo bratom, ki so za-
pustili svojo deželo, začeni z našim očetom in bratom Frančiškom, in se približali drugim - drugim ljudstvom, drugim jezikom in kulturam - da bi oznanjali pokoro, pričevali za Jezusa Kristusa ter oznanjali mir in Božje kraljestvo z besedami in deli. Hvaležni smo tistim bratom, ki so po Frančiškovem zgledu v njegovem srečanju s sultanom iz preproste navzočno-

sti, iz srečanja in iz nemega pri-
čevanja naredili prvo obliko evan-
gelizacije ter tako postavili temelje za misijone ad gentes. Hvaležni smo vsem tistim bratom, ki so bili v evangelizaciji ustvarjalni in na različnih področjih dali izviren prispevek glede na potrebe posameznikov in ljudstev, ko so se brez strahu soočali z oduševstvom, nasiljem, boleznimi in pomankljivo

izobrazbo. Predvsem pa Gospoda hvalimo za vse tiste, ki so za označevanje veselega oznanila dali svoje življenje. Vsi ti naši bratje so nam v osmih stoletjih zgodovine pustili bogato dediščino, ki je polna naukov za naše evangelizacijsko poslanstvo danes. Zato vabimo vse brate, naj se s hvaležnostjo za pričevanje misijonarjev spominjajo zgodovine misijonov in evangelizacije v svoji provinci in se pustijo pozvati k obnovi svojega misijonskega zagona. Na poseben način čutimo potrebo po požitvi začetnega navdušenja in misijonske gorečnosti Frančiška in njegovih tovarišev; da "svoje osebno in bratsko življenje prenovimo po evangeliju in v življenjskem kontekstu našega časa" (*Milost začetkov*); da si povrnemo misijonsko zavest o tem, da smo poslani po vsem svetu, da bi pričevali za Božje kraljestvo in ga oznanjali. Sprejeti in uresničiti hočemo naročilo Cerkve, ki ga je izrazil Janez Pavel II. v svojem govoru generalnemu kapitlju leta

1991, ko nam je, izhajajoč iz dogodka pred Inocencem III., dejal, da je razlog obstoja našega reda v tem, da smo poslani oznanjat (prim. *Govor za generalni kapitelj 1991,5*).

Ta trditev nas je še dodatno spodbudila, da kot manjši bratje v soglasju s Cerkvijo premislimo o svojem poslanstvu in opozorimo na bistvene značilnosti frančiškanske evangelizacije v današnjem svetu. Lotili smo se branja in razlaganja znamenj časov. Na prenovljen način smo skušali živeti svojo poklicanost. Sami sebe smo opredelili kot *Kontemplativno bratstvo, ki je poslano* (prim. PSR 2001) v svet, ki se spremeni, in tako poudarili posebnost naše karizme in razlog njenega obstoja. Da bi izrazili in usmerili svoje življenje in delovanje, smo preko bratskega razločevanja izbrali nekatere prednostne naloge. Prepričani smo, da so za prenovu našega navdušenja za misijone potrebni veselje v veri in svetost v bratstvu ter evangelij, ki ga živimo in oznanjamo z besedami in deli. Ta nov zagon nas je silil in nas sili na pota dialoga z Gospodom, med nami samimi in z ljudmi, z verniki vseh verstev in kultur, pa tudi k pozabljenim samostanom, kjer sta življenje in mir ogrožena.

Preverimo našo navzočnost in oblike evangelizacije

V osemsto letih zgodovine je red svojo evangelizacijsko poklicanost izrazil z izredno raznolikostjo navzočnosti in oblik tako v misijonih ad gentes, kakor tudi na področju pastoralnega služenja v Cerkvi in v dejavnostih človeškega napredka. V programu osemstoletnice smo v letu 2007 povabljeni, da ocenimo življenje in poslanstvo, navzočnost in oblike evangelizacije; pri tem imejmo pred očmi provincialni načrt, ki naj v luči razumevanja resničnosti, v kateri živimo, evangelija, Vodila, Generalnih konstitucij in

statutov ter prednostnih nalog reda, pripelje do konkretnih in preroških odločitev. Vse to nas bo moralo odpreti za nove oblike evangelizacije; za novo pripravljenost na misijone ad gentes; za konkretne odločitve v prid pravičnosti, miru in celovitosti stvarstva; za pobude v prid ekumenskega, medverskega in medkulturnega dialoga. Napočil je trenutek za resno in poglobljeno razločevanje naše navzočnosti in dejavnosti, da bi ugotovili, če odsevajo našo preroško redovniško poklicanost in našo posebno identiteto manjših bratov v novih razmerah Cerkve in sveta.

Ko smo na izrednem generalnem kapitlju leta 2006 skušali odgovoriti na vprašanje: "Gospod, kaj hočeš, da kot manjši bratje storimo danes?", smo videli, da je naša poklicanost biti bratstvo manjših, ki ga sestavljajo bratje laiki in kleriki, in je poklicano, da evangelizira. Po zgledu emavških učencev smo v spremstvu vstalega Gospoda prehodili pot medsebojne podelitve, da bi odkrili znamenja življenja in izzive, ki nas kličejo k spreobrnjenju in k ponovni utemeljitvi našega življenja in poslanstva. Zavedamo se, da mora zaradi nove evagelizacije naša evangelizacija preseči značaj "ohranjanja"; ob pogledu na množico krščenih, ki pa niso bili evangelizirani, moramo ponovno doseči sredično mesto vere; skrbeti moramo za veliko mobilnost ljudstev in za izredni pojav priseljencev; pustiti se moramo izzvati velikim mestnim koncentracijam. Kakor Pastir išče izgubljeno ovco, smo tudi mi spodbujeni, da gremo naproti ljudem v njihovih različnih osebnih, družinskih in družbenih resničnostih.

Prenovimo kakovost življenja začnši z misijonarskim zagonom

Ne smemo izgubiti izpred oči, da je središče našega evangelizacijskega poslanstva v pričevanju evangeljskega življenja. Bolj kot

zaušanje v strategije in tehnike je potrebno, da smo živi evangelij, da posredujemo izkustvo življenjskega srečanja z evangelijem, s križanim in vstalim Kristusom. V tem smislu bo prenovljen misijonarski zagon motel pomagati vsakemu bratu in bratstvu reda prenoviti njegovo kakovost življenja. Brž ko je Frančišek pri Porciunkuli odkril, da je pravi

Jezusov učenec tudi njegova priča, njegov "misijonar", je takoj spremenil obleko in način življenja, da bi lahko odšel in označeval spreobrnjenje srca in Božjo ljubezen. In to je njegovi besedi dalo tako kristalno prosojnost, da se je neposredno dotaknila src ljudi.

Naše besede bodo sprejete kot navadni zvoki, če jih ne bo spremljala skladnost našega življenja. Vsako pravo frančiškansko poslanstvo potrebuje z njim skladen način življenja. Tudi zaradi tega – in tega nas uči Frančišek – ker je poslani izraz sporočila, njegovo življenje je prva vsebina njegovega poslanstva. Pričevanje, tudi nemo toda pristno, je naš prvi način, kako biti misijonarji na kateeremkoli področju sveta. Frančišek je mogel s tolikšno neposrednostjo živeti evangeljsko in apostolsko življenje, ker je osebno srečal Kristusa v Besedi

pri Porciunkuli in v Križanem pri Svetem Damijanu. Čutil je, da ga on pošilja v svet kakor prve učence.

Neprestana in negovana zaupnost z Gospodom je korenina in moč našega življenja v poslanstvu. Bolj ko Bog prebiva v naših srcih, bolj ga lahko delimo z drugimi. Janez Pavel II. je namreč dejal, da so misijoni mera naše vere! In Gospod, ki je že v srcu, ne neha vsakemu izmed nas ponavljati: "Pojdi, popravi mojo hišo." Kako ne bi s pripravljenostjo in navdušenjem odgovorili na ponovno poslanstvo, ki nam ga zaupa Jezus?

Dragi bratje in sestre, da bi ob prazniku našega očeta sv. Frančiška svojemu življenju ponovno dali kakovost in nov zagon našemu poslanstvu, uprimo oči v oči Križanega pri Svetem Damijanu, da bomo prisluhnili svarilu, ki je tokrat namenjeno vsakemu izmed nas: "Pojdi, popravi mojo hišo." Pojdi, "obnovi" svoje življenje, pojdi in postani skrben služabnik Božjega ljudstva in vsega človeštva.

Po postanku pri vznožju Križanega pri Svetem Damijanu, pred katerim se kakor Frančišek lahko naučimo tudi poti in načinov poslanstva, pojdimo v Porciunkulo, da se bomo pustili vključiti v evangeljsko naročilo o poslanstvu, ter bomo brez odlašanja in z vnemo podpisali: "To hočem, to prosim, to želim spolnjevati." Naj Gospod blagoslovi naše sklepe in želje. Mati usmiljenja, Devica, ki je postala Cerkev, naj doseže, da bomo spočeli in rodili duha evangeljske resnice. Sv. Frančišek naj nam pomaga, da bomo dosegli modrost za razločevanje in voljo za uresničevanje Gospodove "svete in resnične zapovedi".

Rim, 17. septembra 2007
Praznik ran sv. Frančiška

Prot. 097972

Br. José Rodríguez Carballo

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

DECRETO

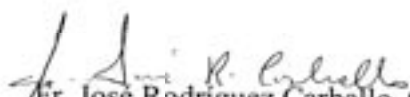
Il Definitorio Generale, nella sessione del 20 luglio 2007, ha approvato la modifica agli Statuti Particolari della Provincia richiesta il 2 maggio 2007 dal Ministro Provinciale della Provincia della Santa Croce, in Slovenia, fatta dal Capitolo provinciale, a norma delle Costituzioni Generali e degli Statuti Generali dell'Ordine.

PERTANTO,
IN VIRTÙ DI QUESTO DECRETO,
APPROVO E DICHIARO APPROVATI
I SUDETTI STATUTI PARTICOLARI DELLA PROVINCIA
SECONDO IL TESTO IN LINGUA ITALIANA
CHE SI CONSERVA NELL'ARCHIVIO GENERALE DELL'ORDINE.

Nonostante qualsiasi cosa in contrario.

Dalla Curia Generale dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma, il
21 luglio 2007.

Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro Generale

Fr. Francisco Manuel Romero G., OFM
Vicesegretario Generale

COPIA
CONFORME ALL'ORIGINALE
25-7-2007

Prot. 097946 / S-206-07

Via S. Maria Mediatrice, 25
00145 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.6.684919 / Fax 39.6.6380292

Generalni minister potrdil spremembe
posebnih statutov naše province

T

FR. IOSEPHUS RODRIGUEZ CARBALLO
TOTIUS ORDINIS FRATRUM MINORUM MINISTER GENERALIS
ET HUMILIS IN DOMINO SERVUS

DECRETO

Tenuto presente il voto di Fr. Viktor Papez, Ministro della Provincia della Santa Croce, in Slovenia, l'accentazione di Mons. Alojz Uran, dell'Arcivescovo di Ljubljana, premesso il consenso manifestato del Definitorio Generale nella sessione del 19 luglio 2007, in virtù delle facoltà conferitemi, a norma del can. 686, § 1 del CIC, per le gravi cause presentate concedo

L'INDULTO DI ESCLAUSTRAZIONE PER UN ANNO

A

FR. PETER VRABEC, OFM
SACERDOTE, PROFESSO DI VOTI SOLENNI
E MEMBRO DELLA SUDETTA PROVINCIA.

Se tanto durerà la necessità, fatto obbligo al Ministro della Provincia di vigilare perché il predetto confratello osservi, per quanto possibile la nostra Regola e le Costituzioni Generali, custodisca fedelmente i voti e conduca una vita conforme alla Professione.

Osservando ciò che deve osservarsi a norma del Diritto.

Dalla Curia Generalizia dell'Ordine dei Frati Minori, in Roma,
il 19 luglio 2007.

Fr. José Rodríguez Carballo
Fr. José Rodríguez Carballo, OFM
Ministro Generale

Fr. Francisco Manuel Romero G.
Fr. Francisco Manuel Romero G., OFM
Vicesegretario Generale

Prot. 098127 / S278-07

Via S. Maria Mediatrici, 25
00165 ROMA (ITALIA)
Tel. 39.06.6849919 / Fax 39.06.6798252

Generalni minister dal p. Petru Vrabcu
dovoljenje za eksklavstracijo

Provincialovo pismo za frančiškovo nedeljo 2007

Papec Janez Pavel II. je pred leti v svojem govoru redovnikom in redovnicam med drugim rekel tudi tole: »Cerkev vam je hvaležna za vaše delo, ki je pričevanje ljubezni. Do vas ima Cerkev veliko zaupanje in računa na vašo popolno in nesebično pomoč in sodelovanje pri poslanstvu Cerkve, da bi se vedno ravnali po navodilih Cerkve in njenih pastirjev ter gojili duha občestva in čut za Cerkev. Cerkev pa tudi za vas moli in prosi pomoč Svetega Duha, da bi v pričevanju evangeljske ljubezni ostali stanoviti in zvesti. Naj v vas zmaga zakon Kristusove ljubezni. V tem je utemeljen tudi ves apostolat in vaše poslanstvo v krajevni in vesoljni Cerkvi. To vaše poslanstvo v Cerkvi mora biti zelo vidno, opazno, konkretno se mora pokazati vaša ljubezen in čut do Cerkve, do božjega ljudstva, do Kristusovega skrivnostnega telesa. Vse vaše delo, molitev, apostolat naj pričajo za to, da je Kristus ljubil svojo Cerkev in zanjo daroval sam sebe« (Redemptoris donum, 25.3.1984, tč. 14).

Dragi bratje in sestre, te papeževe misli me spremljajo, ko vam želim spregovoriti nekaj besed ob t.i. »Frančiškovi nedelji«, ki jo obhajamo v bližini praznika sv. Frančiška Asiškega, ustanovitelja našega frančiškanskega reda, sester klaris in tretjega reda. Vsi redovni ustanovitelji in ustanoviteljice so imeli v sebi globok čut za Cerkev, za njeno življenje in odgovornost za njeno poslanstvo, zato ni čudno, da so s svojimi naravnimi in nadnaravnimi darovi imeli tako velik vpliv na življenje Cerkve in na kakovost

krščanskega življenja, ju prenavljali in obogatili s posebnimi karizmami oziroma darovi Svetega Duha. Med temi svetniškimi ustanovitelji redovnih skupnosti še posebno izstopa s svojim čutom Cerkve, v Cerkvi in za Cerkev prav sv. Frančišek Asiški. Njegovo življenje, delovanje in pričevanje razodevajo globoko in živeto eklezialno razsežnost Kristusove Cerkve. Tuje mu je bilo oporečništvo, ki ga v njegovem času ni bilo tako malo. Za Frančiška ne velja trditev, ki jo tudi

danes, na žalost, večkrat slišimo, celo med verniki: KRISTUS DA, CERKEV NE; Kristusa in njegov evangelij sprejemam in vanj verujem, ne sprejemam pa njegove Cerkve, četudi jo je Kristus ustanovil kot vesoljni zakrament odrešenja, ji zaupal v varstvo zaklad vere in avtentično razlago Božje besede. Kmalu se pokaže dejstvo, da kdor ne sprejema Cerkve in njenega učiteljstva, se bo kmalu odpovedal tudi Kristusu in katoliško vero spremenil v ideologijo.

Frančišek ni razvil nekega posebnega nauka o Cerkvi; domača in popolnoma razumljiva pa mu je bila misel, ki jo je zapisal cerkveni učitelj sv. Avgustin: »Ne moreš imeti Kristusa za svojega brata, ako nimaš njegove Cerkve za svojo mater.« Dober poznavalec Frančiškovich spisov p. Felder pravi, da je Frančišek bil, brez pretiravanja, »cerkvena osebnost«, poosebljal je Cerkev in bil personifikacija Kristusove Cerkve. Prav zaradi tega odnosa do Cerkve, v Cerkvi in za Cerkev je Frančišek uspel in Kristusovi Cerkvi vtisnil novo prvo, to je apostolsko podobo. Tuja mu je bila kritika cerkvenih struktur, obsojanje njegovih predstavnikov, obešanje njenih napak, grehov in pomankljivosti na veliki zvon, temveč je z ljubeznijo, ponižnostjo, s spoštovanjem in še posebno z osebnim pristnim pričevanjem evangelija zdravil odprte rane na Kristusovem skrivnostnem Telesu. Z znamenitega križa v napol porušeni cerkvici sv. Damijana v Asiziju je zaslišal Jezusovo naročilo: »Frančišek, pojdi in popravi mojo cerkev«. Frančišek je te besede najprej vzel dobesedno in začel z materialno obnovo razrušene cerkvice. Ob tem delu pa je spoznal, da ga Bog kliče k duhovni obnovi Kristusove Cerkve, da mu je hotel reči: Frančišek, pojdi in duhovno obnovi mojo Cerkev, ljubi jo in čuti z njo. Popravi jo tako, da jo boš vzljubil tudi v njenih napakah, grehih in nepopolnostih. Prvič v zgodovini Cerkve imamo ustanovitelja, ki svojo ustanovo tako neposredno in neločljivo poveže z papežem in sveto katoliško Cerkvijo. Skrb za edinost Cerkve je še posebna značilnost sv. Frančiška; v edinstvi s Cerkvijo je videl obnovo takratnega verskega življenja. V vseh teh vidikih je Frančišek s svojo ustanovo daleč presegel mnoga takratna duhovna gibanja, ki so papežu odpovedala pokorščino in v delovanju hodi- la že na robu pravovernosti.

Dragi bratje in sestre, z nami ste povezani in z nami se srečujete na najrazličnejše načine, zato nas poznate, z nami sodelujete, molite in častite vsemogočnega Boga, vi ste tudi naši veliki dobrotniki, zato lahko sami presodite, koliko smo Frančiškovi bratje zvesti njegovemu odnosu do Cerkve in v kakšni meri poosebljamo Kristusovo Cerkev in vam jo s svojim oznanjevanjem in pričevanjem - to tudi želimo in hočemo - prikazujemo kot domačo, privlačno in prijazno Kristusovo ustanovo, ki nadaljuje na zemlji odrešitveno poslanstvo v blagor vseh in vsakogar.

V luči Božje besede in ob podpori sv. Frančiška Asiškega moramo vedno znova skupno preverjati naše mesto v Cerkvi, naš čut s Cerkvijo in naše poslanstvo za Cerkev. K temu nas spodbuja tudi ap. Peter, ko pravi: »Ker ste živi kamni, se tudi vi vgrajajte v duhovno stavbo, tako da boste sveto duhovništvo in boste darovali duhovne daritve, ki bodo po Jezusu Kristusu prijetne Bogu« (1 Pt 2, 5).

Dragi obiskovalci naših cerkva, ko se vam v imenu vseh bratov frančiškanov zahvaljujem za vašo naklonjenost, razumevanje in sodelovanje, za vso vašo duhovno in materialno podporo, prosim vsemogočnega Boga, naj po Marijini priprošnji podeli vam, vašim zakonskim skupnostim in družinskim ognjiščem, posebno še vašim otrokom, mladim, vsem bolnim in trpečim svoje varstvo in svoj blagoslov.

V Ljubljani,
na praznik
sv. Frančiška Asiškega,
4. 10. 2007

*dr. p. Viktor Papež,
prov. minister*

Primopredaja gvardijanskih služb

V preteklih tednih so definitorji opravili primopredajo gvardijanske službe po posebnem formularju, ki je po vsebini indikativnega značaja in zato predvsem v pomoč bratom:

Primopredajo so opravili:

Samostan Marijinega oznanjenja v Ljubljani: definitor p. Simon Peter Berlec,

Samostan Kamnik: provincialni minister p. Viktor Papež,

Samostan Nazarje: definitor p. Marjan Čuk,

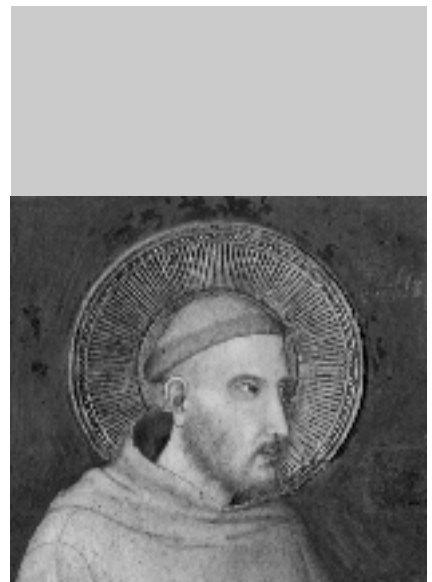
Samostan Ljubljana - Vič: provincialni minister p. Viktor Papež,

Samostan Ljubljana - Šiška: provincialni vikar p. Marjan Čuden,

Samostan Ljubljana - Bežigrad: definitor p. Tadej Strehovec.

Bratom se zahvaljujem za opravljeno delo, novim gvardijanom pa želim vse dobro pri opravljanju njihove službe.

p. Viktor Papež

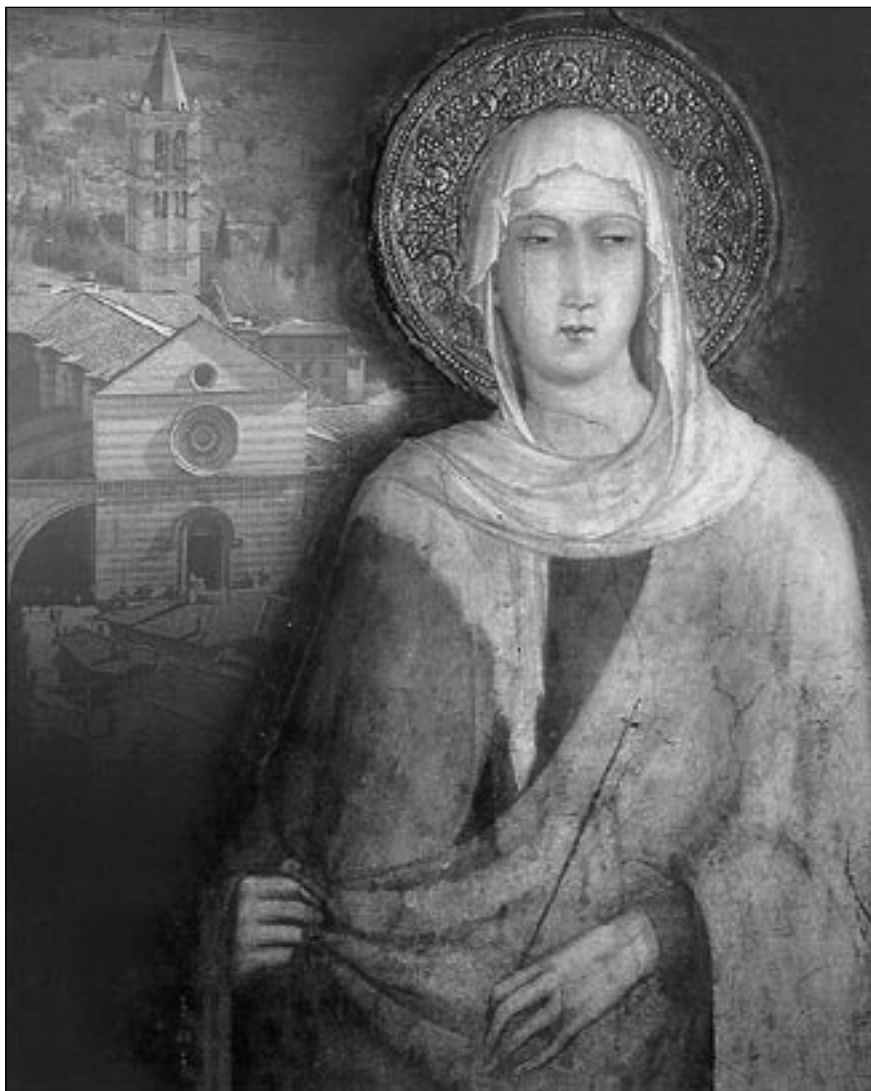

Pismo sestram klarisam za praznik sv. Klare 2007

Spoštovane in drage sestre klarise v Nazarjah in Dolnicah pri Ljubljani,

vsako leto vam v svojem imenu in v imenu sobratov naše Slovenske frančiškanske province sv. Križa za praznik sv. matere Klare Asiške napišem nekaj misli v znamenje naše hvaležnosti in spoštovanja, da nas in naše delo spremljate z molitvijo in dajete veselo pričevanje življenja v duhu sv. Frančiška in sv. Klare. Dobro se zavedamo, da je sv. Frančišek navdihujoči vir naše skupne poklicanosti; sv. Klara pa v svoji zvestobi zagotavlja nadaljevanje Frančiškovega prvotnega načrta življenja. Lepo je zapisal generalni minister p. Giacomo Bini leta 2002 v pismu Klara Asiška - hvalnica Gospodu, da je »danes ena od nalog sester sv. Klare ta, da nam pomagajo ponovno najti harmonijo frančiškansko - klariških vrednot, zastojnost in lepoto našega življenja brez zahtev po učinkovitosti.«

Frančiškova in Klarina evangelijska pot sta med seboj tako soodvisni, da ni mogoče imeti Frančiška za brata, ako nimamo Klare za sestro. Polagoma in vstrajno raste v nas ta zavest, da med obema ustanovama obstaja globok in neločljiv odnos ter močan čut pripadnosti isti družini in dopolnjevanje naše karizme. Iz teh razlogov se v nas bratih krepi želja, da bi v tej medsebojni soodvisnosti rastle skupaj, sicer bomo odkrito tvegali, da bratje izgubimo kontemplativno razsežnost življenja, sestre klarise pa karizmatično - duhovno iznajdljivost. Prav zato je sv. Frančišek ob koncu svojega življenja obljubil, da

bo imel »sveto vnemo« za sestre klarise, ko pravi: »Hočem in v svojem ter v imenu svojih bratov obljubim, da bom vedno skrbel za vas z sveto vnemo in posebno gorečnostjo«, in dokler je živel, je to zvesto izpolnjeval in hotel, da to vedno izpolnjujejo tudi bratje« (KlVod VI, 4).

Tudi Klara svoje sestre izročala Frančišku in naši skrbi in pravi: »Tako naročam svojim sestram,

ki so in ki bodo prišle, in prepuščam svoje sestre, ki so in ki bodo, naslednikom blaženega našega očeta Frančiška in vsemu redu. Ti naj nam bodo v pomoč pri nenehnem napredovanju v dobrem in v službi Bogu ter zlasti pri čimzvestejšem uresničevanju najsvetejšega uboštva« (Kl Op 50-51).

Zanikanje te medsebojne in neločljive povezanosti in duhovne karizmatične soodvisnosti bi nas

postavilo v nevarnost, da se naša skupna karizma »razkroji« oziroma, da jo nadomestijo druge oblike duhovnosti, ki jih Frančišek in Klara ne bi prepoznala kot svoje (LegPer 114; 2 KLPNP 16). Papež Janez Pavel II. je leta 1982 dejal sestram klarisam v Asiziju: »Težko je ločiti Frančiška in Klaro, ti dve legendi. Frančišek in Klara sta stvarnost, ki jo lahko razumemo samo z vidika krščanstva, ki je navzoče na tej zemlji. Nista bila čista duhova, bila sta telo in oseba«. Zato si tudi naše poti k jubilejnemu letu 800 - letnici ustanovitve našega reda, brez tega medsebojnega sodelovanja in dopolnjevanja ne moremo zamisliti oziroma, naše praznovanje jubileja bi bilo v bistvu pohabljen, nepristno in brez pričakovanih sadov. Naj mi bo dovoljeno, da se na tem mestu in ob tej priliki iskreno zahvalim svojim bratom, ki so in ki skrbijo za sestre v Nazarjah in v Dolnicah.

Sv. Klara je postajala in bila vedno bolj ogledalo frančiškanskega humanizma. Čas v katerem je živel sv. Klara je povezoval tradicionalne oblike življenja z novimi. Nastajala so razna duhovna gibanja in nekatera izmed njih so se napajala ob pristnem evangelijskem življenju. Pri tem je še posebno izstopala podoba ženske, ki je v družbenem in cerkvenem življenju veljala za krhko in nezanesljivo bitje, na moralnem področju pa izpostavljena neštetim nevarnostim in zato potrebna posebnega varstva in nadzora drugih. Nune so veljale za »Kristusove neveste« in zato je, na eni strani, za njih veljal še posebno strog režim redovne klavzure, na drugi strani pa je za versko življenje bila značilna aktivna in vitalna navzočnost ženske. Zato se je z njo v tem času ukvarjala umetnost, glasba, poezija in duhovnost.

Svojo preročbo nakazuje Klara v svoji Oporoki ko pravi: »Ko namreč Frančišek še ni imel ne bratov in ne tovarišev, ga je skoraj takoj po svojem spreobrnjenju, ko je obnavljal cerkev sv. Damijana, prevzelo silno veselje in

razsvetljenje Svetega Duha in je v francoskem jeziku glasno zaklical revežem: Pridite in mi pomagajte pri graditvi samostana sv. Damijana, saj se bodo v njem naselile gospe, katerih skrito in sveto življenje bo poveljevalo našega nebeškega Očeta v vsej njegovi sveti Cerkvi« (KLOp 9-14). Ko je sv. Klara izbrala radikalno pot evangelijskega življenja, se ni zaprla v mračnost samostanskih zidov, temveč je vstopila v svetlobo božjega Duha, sprejela in zavarovala na ta način dostojanstvo ženske, se osvobodila podrejenosti drugih in družbe, ki so si žensko podrejali, ji izbirali in določevali način življenja in življenjskega položaja. Frančišek, ki ni bil ne duhovnik in ne škof, je opravil pri oltarju v cerkvi nad Klaro poseben obred posvečenja in tudi na ta način priznal dostojanstvo Klare; še več, k njej je poslal brata, da bi Frančišku pomagala in svetovala najti pot naprej, saj se je Frančišek v nekem trenutku znašel v popolni notranji temi in negotovosti. Klara mu je odgovorila: »Frančišek, nisi bil poklican samo zase, temveč tudi za druge.« Biti za druge, v službi drugim, je bistvo frančiškanskega humanizma. Ta vidik humanizma in aktivnega kontemplativnega življenja poudari Klara tudi v tretjem pismu Neži Praški kjer pravi: »Imam te za sodelavko samega Boga in oporo slabotnih udov njegovega skrivnostnega telesa« (3 Klp 8). Martinu Lutru, ki je nasprotoval samostanskemu življenju in pozdravljal njegovo razpustitev, odgovarja Kierkegaard, da je potrebno ponovno odkriti pomen samostanskega življenja in samostanov, ki pa ne smejo biti zaprti otoki svetosti, temveč morajo živeti z preizkušnjami sveta. Klavzura za sv. Klaro ni zaščita ženske krhkosti, temveč je to okolje, ki omogoča kontemplacijo in smisel za božjo bližino, in so zato pravila klavzure podvržena čisto človeškim potrebam: »Odslej (sestra) ne sme več zapuščati samostana, razen iz koristnega, pametnega, očitnega in upravičenega razloga« (Kl

Vod 2, 13). »Duhovnik sme stopiti v samostan ne le zaradi prinašanja svete popotnice; da bi lahko obhajal tudi zdrave in bolne sestre sme kaplan maševati znotraj klavzure« (Kl Vod 3, 15).

Človeška narava Jezusa Kristusa postane za sv. Klaro prototip frančiškanskega humanizma. Vsi Klarini spisi odsevajo ta humanizem, ko izražajo globoko spoštovanje človekovega dostojanstva, ki ima svoje temelje v Jezusovi človeški naravi. V naši zmaterializirani in znanstveni miselnosti podoba sv. Klare še toliko bolj izstopa in nas uči, da moramo uresničiti nov tip humanizma, ki ne ločuje človeka od Boga, temveč pomaga človeku živeti polnost življenja, ki nam ga prinaša Kristus s svojim učlovečenjem. Čeprav je Klara s svojimi sestrami živel samostanski način življenja v klavzuri, pa sestre niso poznale puščavniškega načina življenja. Imele so veliko srce za Boga in človeka; kot kontemplativne so molile za ves svet in s čutečim človeškim srcem so spremljale vsakodnevne probleme in težave drugih ter si jih »nalagale« nase kot vsakdanji križ. S svojo molitvijo so osvobodile mesto Asizij in ga rešile pred razdejanjem saracenov, mnoge bolnike pa so ozdravljale z znamenjem križa.

Drage sestre, Klarin človeški humanizem, ki se napaja v skrivnostni učlovečenja Božje besede, potrebujemo tudi danes v naših časih in razmerah. Živite ta humanizem z velikodušnostjo, veseljem in ponižnostjo.

Ljubljana,
na praznik Marije Angeljske

p. Viktor Papež, prov. minister

SLOVENSKA FRANČIŠKANSKA PROVINCA + SV. KRIŽA

Slovenska frančiškanska provinca sv. križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: 00 386 (0)1 24 29 310
Telefaks: 00 386 (0)1 24 29 311
E-pošta: provinciatat.ofm@rkc.si
Spletna stran: <http://ofm.rkc.si>

Številka:

253/ 07

Ljubljana,

9. 7. 2007

Zadeva: Odlok o ukinitvi in zaprtju filialne redovne postojanke v DOBOVI in izročitvi uprave župnije krajevnemu škofu

Po predpisih naših GG.KK. čl. 233-235 in GG.SS. čl. 222, 3 in, potem ko sem dobil privolitev provincialnega definitorija, s tem odlokom (dekretom) ukinjam in zapiram filialno redovno postojanko v Dobovi. Odlok stopi v veljavo dne 1. avgusta 2007. O ukinitvi in zaprtju redovne postojanke in izročitvi župnije krajevnemu škofu je bil obveščen celjski škof dr. Anton Stres dne 25. maja 2007 (Prot. št. 124/07).

Redovno postojanko v Dobovi smo sprejeli od mariborskega škofa dr. Maksimiljana Držečnika leta 1958. Z dekretom provincialnega ministra dr. p. Mihaela St. Vovka z dne 29. 4. 1985 (Prot. št. 104/85) je bila Dobova ukinjena kot samostojna redovna postojanka in pridružena kot filialna redovna hiša samostanu v Novem mestu. Provincialni kapitelj leta 2004 je sklenil, da se uprava župnije dokončno, to je avgusta leta 2005, izroči mariborskemu škofu kar mu je bilo tudi sporočeno dne 28.6.2004 (Prot. št. 172/04). Zaradi pomanjkanja duhovnikov je provincialni definitorij ustregel prošnji škofa in izročitev župnije krajevnemu škofu preložil na bolj ugoden čas tako za škofa kot tudi za našega patra župnika Damijana Vračka. Provincialni kapitelj leta 2007 pa je odločil, da se uresniči sklep kapitlja iz leta 2004.

Redovni župniki in drugi bratje so ves ta čas, 49 let, lepo opravljali pastoralno delo in duhovno, apostolsko in materialno skrbeli za župnijsko skupnost.

Naj Bog po Marijini priprošnji spremlja in blagoslavlja župnijsko skupnost v Dobovi in pastirje, ki bodo od 1. avgusta 2007 skrbeli za to župnijo.

dr. p. Viktor Papež, provincialni minister

ŽPS, župljanom in obiskovalcem župnijske cerkve v Dobovi

Spoštovani člani ŽPS, cenjeni farani in obiskovalci župnijske cerkve v Dobovi, kot vam je verjetno že znano, zapuščamo frančiškani po 49. letih upravljanja dobovske župnije in ta predel naše domovine in se poslavljamo od vas. S 1. avgustom 2007 namreč vračamo pastoralno upravo dobovske župnije celjskemu škofu msgr. dr. Antonu Stresu. Razlog za to našo bolečo odločitev je predvsem v pomanjkanju duhovnih poklicev, ki ga v zadnjih letih tudi med frančiškani zelo čutimo. Že leta 1985 je bila formalno pravno ukinjena samostojna frančiškanska redovna postojanka v Dobovi in kot filialna redovna hiša priključena našemu samostanu v Novem mestu. Provincialni kapitelj slovenskih frančiškanov pa je leta 2004 sklenil, da meseca avgusta leta 2005 krajevnemu škofu dr. Francu Krambergerju dokončno vrne upravo dobovske župnije. Na njegovo prošnjo in po pogovoru z ŽPS v Dobovi smo to odločitev preložili. Provincialni kapitelj leta 2007 pa je odločil, da sklep kapitlja iz leta 2004 dokončno uresničimo in celjskemu škofu msgr. dr. Antonu Stresu vrnemo upravo župnije Dobova in s tem zapremo tudi filialno frančiškansko redovno postojanko v Dobovi. Ni nam bilo lahko narediti tega koraka, a smo bili v to primorani zaradi pomanjkanja duhovnih poklicev v naših vrstah; druge možnosti, kljub iskanju, nismo uspeli najti. O novem nastalem položaju smo se zelo odkrito pogovarjali na seji ŽPS, dne 28. junija zvečer v vaši veroučni učilnici. Vsi smo si bili edini, da

bo potrebno najti primerno rešitev v pogovoru z celjskim škofom. Ker smo po drugi svetovni vojni izgubili našo postojanko v Brežicah in bili primorani po 300 letih naše navzočnosti v tem delu Slovenije zapustiti Brežice, smo na prošnjo takratnega mariborskega škofa dr. Maksimiljana Držeñnika sprejeli leta 1958 v upravo dobovske župnije. Skozi vsa ta desetletja naše navzočnosti v Dobovi so bratje frančiškani z vašo pomočjo, sodelovanjem, velikodušnostjo, solidarnostjo in razumevanjem, lepo skrbeli za duhovni blagor župljanov in materialno urejenost župnijske cerkve in cerkvenega premoženja.

Ob tej priliki se vam iskreno zahvaljujem v svojem imenu in v imenu vseh sobratov frančiškanov za vašo nesebično pomoč in sodelovanje, ki ste ju vedno pokazali do vseh bratov, ki so pastoralno delovali v vaši župniji. Posebno zahvalo izrekam župniku p. Damijanu, ki je najlepši del svojega življenja, svojih moči in zdravja daroval dobovski župniji v kateri je deloval 21 let in bil vaš dušni pastir.

Dragi farani, zahvaljujem se vam za vaše razumevanje te naše odločitve, ki ni bila lahka, nasprotno, z težkim in žalostnim srcem se poslavljamo od te vaše župnije in tega predela naše domovine. Upamo, da bo Bog to našo in vašo bolečino spremenil v dobro in ji naklonil dobre sadove po novih dušnih pastirjih, ki vam jih bo poslal krajevni škof. Naj

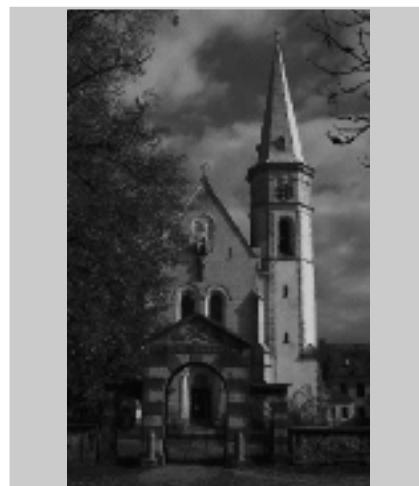
priprošnja Božje matere Marije, kateri je posvečena dobovska župnijska cerkev, spremlja vaše življenje, varuje vaša družinska ognjišča in zakonske skupnosti, vliva upanja otrokom in mladim in daje moč in tolažbo trpečim, ostarelim in bolnim, vsem pa naj izprosi stanovitnosti v veri in zvestobe do Kristusa in Cerkve. Ker vsi delamo za isto božje kraljestvo na zemlji in v istem Gospodovem vinogradu, bomo zato še naprej duhovno povezani in v Kristusu čutili medsebojno bližino in naklonjenost.

S sv. Frančiškom Asiškim vam vsem in vsakomur želim: MIR IN Z NJIM VSE DOBRO.

V Ljubljani, 15. julija 2007

*dr.p. Viktor Papež,
prov. minister slovenskih
frančiškanov*

Vabilo

S svečano mašo v cerkvi imena Marijinega v Dobovi, se v nedeljo, 29. julija 2007 ob 10. uri poslavlja g. p. Damjan Vračko, ki odhaja po 21. letnem službovanju v župniji Dobova.

Vljudno vas vabimo, da se udeležite te svečane maše.

Ob 12. uri pa je v prostorih veroučne učilnice pripravljen program poslovnega srečanja s skromno pogostitvijo, zato Vas vabimo, da se tega poslovnega srečanja udeležite in s svojo prisotnostjo obogatite svečanost in pomen zaključka obsežnega in požrtvovalnega dela g. p. Damjana in zaključka 49 letnega obdobja dela frančiškanskega reda v Dobovi.

Dobova, 18.07.2007

*Pastoralni svet župnije
Dobova*

Škofija Celje

Curia episcopalis Celeiensis

Prešernova 23, 3000 Celje, Slovenija

Tel.: 0509/ 80 600; fax: 0509/ 80 609; e-pošta: ordinariat@skofija-celje.si

Datum: 29. 05. 2007

Številka: 178/07

Pater

Damijan VRAČKO OFM

Trg 7. julija 8

8257 Dobova

Na predlog Vašega redovnega predstojnika, patra provinciala dr. Viktorja Papeža OFM, Vas s 1. avgustom 2007 razrešim službe župnika v župniji Dobova in Vas imenujem za kaplana v župniji Nazarje (Marija Nazaret). Za Vaše dosedanje 21 letno dušnopastirsko delo v župniji Dobova se Vam iskreno zahvaljujem. Za lepo sodelovanje z župljani in lokalnimi oblastmi, ki ste ga v teh letih izkazovali, za skrbno duhovno in materialno urejenost župnije in župnijskega premoženja Vam izrekam priznanje.

Kot kaplan v novi župniji, skupaj z župnikom moderatorjem in drugimi dušnimi pastirji, z vso odgovornostjo opravljajte naloge poučevanja in vodstva v smislu kan. 542 - 544. Skupaj z njimi poskrbite, da postane sv. evharistija središče župnijskega zbiranja vernikov in da bodo le-ti pogosto pristopali k zakramentom presvete evharistije in pokore. Posebno pozornost skazujte revežem, prizadetim in osamljenim, predvsem pa bolnikom. Z duhom modrosti in razsodnosti si, ob sodelovanju vernikov, prizadevajte, da evangeljsko sporočilo doseže tudi tiste, ki so zapustili vero ali ne izpovedujejo prave vere(kan. 528).

Na Vašo službo kaplana v župniji Nazarje kličem Božji blagoslov, želim, da bi Vam zdravje čim bolj služilo

in Vas pozdravljam v Gospodu

Anton Stres
✠ Anton Stres
celjski škof

Prepis:

- Slovenska frančiškanska provinca Sv. Križa, Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana
- Župnijski urad Nazarje
- Dekanijski urad dekanije Gornji Grad

Slovesna sveta maša

Spoštovani,

*Srečno, življenje naj naprej Vas
srečnega pelja.
Naj zdravja ljubi Bog Vam da.
Dobra volja, nasmejan bo obraz.
Solza bridkosti, veselja se tudi
obrazu poda.
V življenju sončni dnevi se vrstijo,
vmes oblaki, nevihte nam
grozijo.
Sprejemamo vse, kar Bog nam
da,
Ker Njemu upreti se ne da.
Reza Toporišič*

V nedeljo, 29. 7. 2007, ob 10. uri je potekala slovesna sveta maša v farni cerkvi župnije Dobova. Maša je bila namenjena v čast odhoda našega patra Damijana Vračka, ki po 21-ih letih svojega pastoralnega dela zapušča Dobovo. To je bil pomemben dogodek, kajti po 49-ih letih svojega delovanja frančiškani zapuščajo Dobovo. Te maše so se udeležili še provincial pater Viktor Papež, pater Simon Peter Berlec, župnik in gvardijan v frančiškanskem samostanu v Novem mestu. Med mašo pa se je pridružil še naddekan, g. Milan Kšela iz Brežic. Cerkevno bogoslužje je spremljal cerkveni pevski zbor. Patru so se za njegovo požrtvovalno delo v župniji z govori zahvalili župnijski pastoralni svet, cerkveni pevci, Kulturno društvo Franc Bogovič iz Dobove, konjeniški klub Dobova, župan občine Brežice, gasilci, krajevna skupnost Dobova in pesnica Reza Toporišič. Pater Damijan Vračko je v svojem delovanju v Dobovi obnovil cerkev, obnovil farovž, obnovil gospodarsko poslopje, začel ob-

navljati kaplanijo in uvedel razsvetljavo okoli cerkve, obnovil podružnično cerkev na Mostecu. Vendar njegovo delo ni bilo samo obnavljanje nepremičnin, ampak v cerkvi so se z njegovim prihodom začeli odvijati velikonočni in božični koncerti. Prav tako je uvedel žegnanje konj na Štefanovo, maše z gasilci na Florjanovo in svečano polnočnico v cerkvi ob spremljavi celotne godbe na pihala Loče. S pomočjo njegovih vzpodbud in njegovega prizadevanja smo imeli vsako leto v cerkvi svečane jaslice, primerljive z jaslicami v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. V mlajših letih je pater Damijan po večernih šmarnicah velikokrat z ministranti igral nogomet. Prvi je popeljal preproste dobovske farane na Triglav, med njimi tudi celotno godbo na pihala Loče. Sadovi njegovega dela so, da zdaj njegovi učenci in učenke peljejo Dobovčane na Triglav.

Življenje hitro beži naprej. Naš pater je prišel k nam rjavolas in sedaj sivolas odhaja od nas. Njegovo delo dušnega pastirja v Dobovi je zaključeno in je pustilo dobovski župniji neizbrisen pečat. Spominjali se ga bomo po njegovih dobrih besedah in izrazitemu čutu za malega človeka.

Jožica Vučajnk

Imam prav prijetno dolžnost, da v imenu faranov, pastoralnega sveta in ključarjev v naši sredini pozdravim:

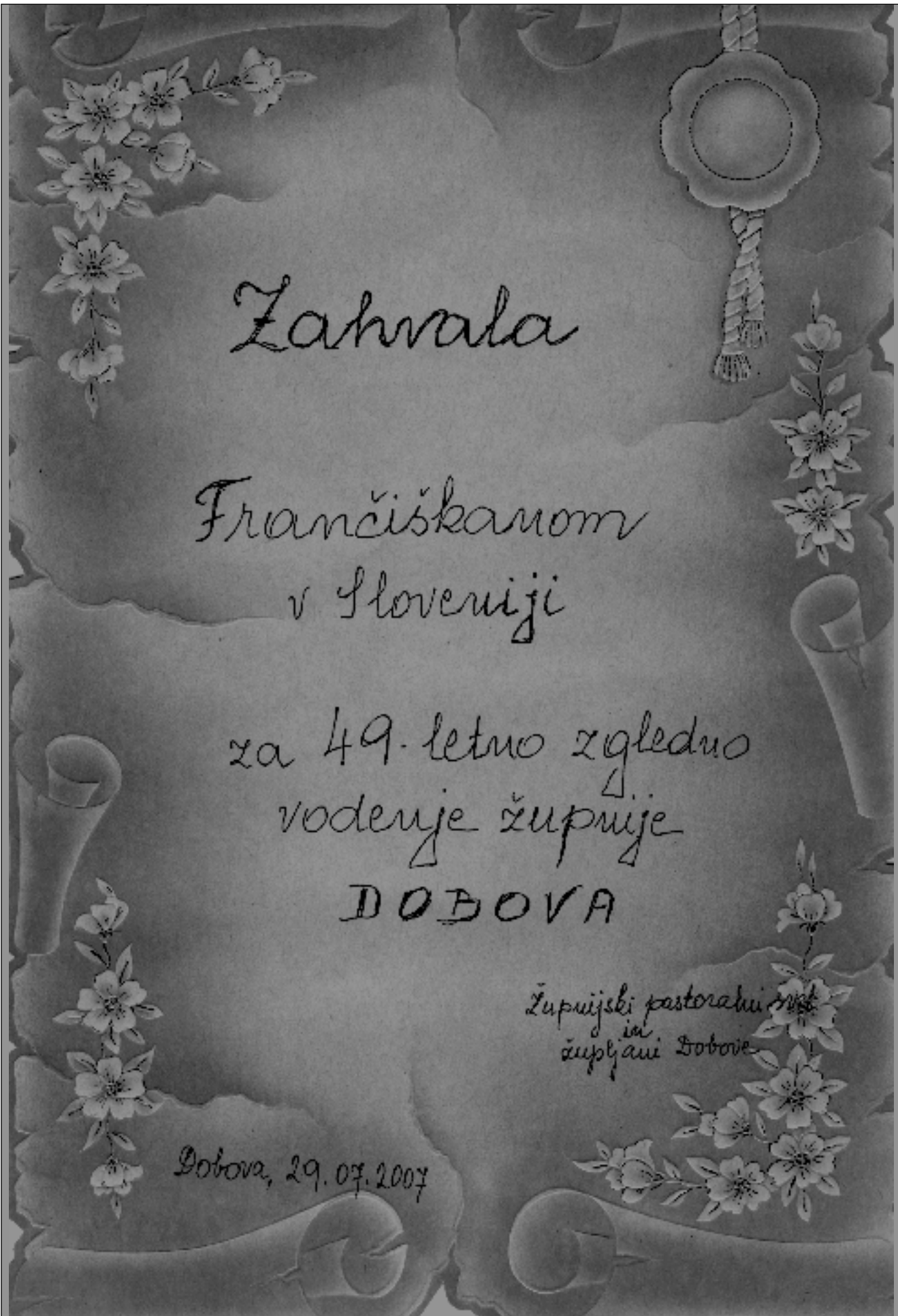
- Provinciala patra doktorja Viktorja Papeža,
- Patra Simeona Petra,
- Naddekana župnika župnije Brežice g. Kšelo,
- G. Ivana Molana, župana naše občine,
- G. Boranič Mihaela, predsednika naše krajevne skupnosti,
- Vse pevce, godbenike, rogiste,
- Predstavnike gasilskih društev,
- Vsekakor pa našega patra Damjana in njegove sorodnike ter prijatelje
- Ter vse farane, zbrane v cerkvi imena Marijinega v dobovi.

Prav lep pozdrav vsem zbranim! Ponosni smo, da je v naši župniji deloval red frančiškanov, ki pa sedaj, po 49 letih svojega delovanja zapušča našo župnijo.

Ob tej priložnosti se vsem, ki so delovali najlepše zahvaljujem za njihova dela, saj je vsak na svoj način in po svoji moči prispeval k obogatitvi župnije dobove:

- Patru Ildenfonzu, patru Eugenu, patru Luki, patru Pavlu, patru Avguštinu, patru Tomažu, patru Hadrijanu, patru Felicijanu, patru Simeonu, patru Dominiku, patru Petru in patru Damjanu. Ponosni smo, da smo imeli 21 let v župniji patra Damjana, visoko izobraženega, vendar preprostega in skromnega človeka, človeka močne vere, ki je na tem mestu nasledil svojega strica patra Dominika.

Še tako težki problemi in obsežno delo ga nista omajala. Pogumno je stopal ciljem naproti, odločno premagoval ovire in naloge cerkvenega vodje župnije Dobova in požrtvovalnega gospodarja zupanega mu premoženja. Izkazal se je na prav poseben način.

Zahvala

Franciškanom
v Sloveniji

za 49. letno zgladno
vodenje župnije
DOBROVA

Župnijski pastoralni svet
in
župljani Dobrove

Dobrova, 29. 07. 2007

SLOVENSKA FRANČIŠKANSKA PROVINCA + SV. KRIŽA

Slovenska frančiškanska provinca sv. križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: 00 386 (0)1 24 29 310

Telefaks: 00 386 (0)1 24 29 311

E-pošta: viktor.papez@rkc.si

Spletna stran: <http://ofm.rkc.si>

Msgr. Anton Stres
škof ordinarij
Prešernova 23
3000 CELJE

Dr. p. VIKTOR PAPEŽ OFM
Provinčni minister

Številka: 245/07

Ljubljana, 29.6.2007

Dragi gospod škof,

včeraj zvečer (28.6.) sem bil v Dobovi, da članom ŽPS osebno sporočim, da se frančiškovi bratje po 49. letih pastoralnega dela in naše navzočnosti v Dobovi poslavljamo od tega dela naše domovine. Bili so hvaležni, da sem jim to žalostno novico osebno sporočil in jim dal možnost, da smo se tudi pogovorili, zakaj je prišlo do te naše odločitve. Zbranih je bilo 14 članov ŽPS. Pogovor je potekal zelo mimo, kulturno, seveda pa so izrazili hvaležnost p. Damijanu Vračku za njegovo 21 letno delo v tej župniji. Bili so zares žalostni in s solzami v očeh so izražali svojo prizadetost. Saj tudi nam frančiškanom ni lahko, a druge možnosti nismo našli. Dolgov župnija nima, narejen bo natančen zapisnik in predan nasledniku. P. Damijan bo odnesel samo svoje osebne stvari in tiste, ki so bile v preteklosti prenesene v Dobovo iz našega samostana v Brežicah.

Ker so člani ŽPS že nekaj slišali, da naj bi Dobova prešla v soupravo, so bili vidno prizadeti in zaskrbljeni. Po dolgem razgovoru sem jim rekel, da naj se obrnejo na Tebe in se s Teboj pogovorijo o prihodnem načrtu pastoralne oskrbe Dobove.

Teh nekaj misli sem želel napisati, da Te obvestim o tem srečanju. Zadnje nedeljo v juliju bodo imeli slovo od p. Damijana, saj tako mi je bilo omenjeno. Morda bi bilo dobro, da bi ob tej priliki, poleg enega naših bratov, bil prisoten že novi pastir dobovske župnije.

Želim vse dobro in lepo pozdravljam.

p. Viktor Papež, prov. minister

SLOVENSKA FRANČIŠKANSKA PROVINCA + SV. KRIŽA

Slovenska frančiškanska provinca sv. križa
Prešernov trg 4
1000 Ljubljana
Slovenija

Telefon: 00 386 (0)1 24 29 310
Telefaks: 00 386 (0)1 24 29 311
E-pošta: viktor.papez@rkc.si
Spletna stran: <http://ofm.rkc.si>

P. Damijan Vračko
Župnijski urad
Dobova

Dr. p. **VIKTOR PAPEŽ** ORM
Provincialni minister

Številka: 254/07

Ljubljana, 8. 7. 2007

Dragi p. Damijan,

po pogovoru s Teboj glede štirih slik (Menzinger), ki visijo v dobovski župnijski cerkvi pod korom in nad spovednicami (Žalostna Mati božja, Jezusovo križanje, Sv. Frančišek Asiški, Marija) in potem, ko sem govoril z p. Marjanom Čukom, voditeljem odbora za umetnost, odločam, da te slike premestimo iz dobovške cerkve in jih obesimo v samostansko in župnijsko cerkev v Nazarjah, kjer je dovolj prostora, so na varnem in tudi ljubiteljem umetnosti bodo na ogled. Vse štiri slike namreč pripadajo nekdanjemu našemu samostanu in cerkvi v Brežicah, ki je bila po vojni porušena, samostan pa nacionaliziran. Začasno, dokler bodo frančiškani imeli v upravi župnijo v Dobovi, so jih prenesli v dobovško cerkev. Ker s 1. avgustom 2007 župnijo vračamo krajevni celjski škofu msgr. dr. Antonu Stresu, te slike prenesemo v samostan Nazarje; na ta način ostanejo na ozemlju iste, to je celjske škofije. Prenos teh slik se izvrši dne 10. julija 2007.

Zapisnik o tem naj se hrani v provincialnem arhivu v Ljubljani, v župnijskem arhivu v Dobovi in v samostanskem arhivu v Nazarjah.

P. Damijan Vračko. *P. Damijan Vračko*

Br. Tilen G. Urtelj. *Br. Tilen G. Urtelj*

P. Viktor Papež, prov. min. *P. Viktor Papež*

Vse štiri slike sprejel v varstvo: p. Franci Kovše, gvardijan v Nazarjah, dne 9. 7. 2007

P. Franci Kovše. *P. Franci Kovše*

Provincialov obisk naših bratov v ZDA

Dragi bratje, vesel sem in zadovoljen, da mi je bilo omogočeno potovanje v ZDA k našim bratom in da sem se za to pot tudi odločil. Že večkrat so me bratje v Fundaciji povabili, naj jih obiščem in to njihovo in mojo željo sem izpolnil v dneh od 15. do 26. septembra 2007. Ob tem obisku in v pogovorih z našimi brati sem moral precej spremeniti svoje dosedanje gledanje oziroma mnenje o smislu nase navzočnosti v ZDA in o pomenu njihovega apostolskega delovanje med Slovenci in njihovimi potomci. Slovenci in drugi angleško govoreči verniki, ki prihajajo k masi v Lemontu in New Yorku, k duhovnim vikendom in k raznim kulturnim srečanjem, imajo frančiškane radi, jih spoštujejo, cenijo njihovo delo in navzočnost, jim radi vsestransko pomagajo in z njimi lepo sodelujejo pri pripravljanju raznih cerkvenih in kulturnih prireditvah. Starejši si prizadevajo, da bi vrednote slovenskega verskega in kulturnega izročila prenesli tudi na mlajše generacije, ki govorijo že skoraj povsem angleško in imajo prijatelje med ameriško mladino. Navzočnost slovenskega duhovnika in njegovo spremljanje ljudi kot dušni pastir je zelo pomembno, potrebno in koristno. Vse to in tudi drugi dejavniki nas morajo prepričati o potrebnosti nase navzočnosti na ameriških tleh in o razmišljanju, kako naprej in na kakšen način oskrbovati z mlajšimi močmi in novimi idejami naši postojanki v Lemontu in New Yorku. Problem naših postojank v ZDA lahko v krat-

kem času postane precej pereč, na to moramo biti pripravljeni, če želimo naši postojanki ohraniti. To pa pomeni, da bomo morali smelo in prodorno pristopiti k reorganizaciji naših postojank v provinci in k večji medsebojni solidarnosti in povezovanju pastoralnega dela v provinci. Z vsakim bratom v Fundaciji sem se pogovarjal o njihovem delu, življenju, načrtih za prihodnost in kaj v tem pogledu lahko naredimo v provinci. Potrebno bo vzpostaviti večjo medsebojno povezanost in informiranost. Ob današnji tehniki to ne bi smelo biti problem, morda nam manjka volja in pripravljenost na sodelovanje in zanimanje za drugega. Poseben problem postaja izdajanje verske revije »Ave Maria« za katero

že vrsto let lepo skrbi p. Bernardin Susnik. Revija ne samo obvešča slovenske vernike, ampak jih tudi povezuje z našimi brati v Lemontu. Zaradi naravnega upadanja naročnikov in velikih postnih stroškov je p. Bernardin postavil pod vprašaj izdajanje te revije, ki bo prihodnje leto stopila v 100. leto življenja. Bratje razmišljajo in iščejo najboljše rešitve. Prepričan sem, da jih bodo tudi našli. Naj vam na kratko opišem potovanje v ZDA. Iz Ljubljane smo poleteli na Dunaj in od tam v Chicago. Polet je trajal devet ur in pol. Potoval sem skupaj s p. Metodrom Ogorevcem, ki je s skupino ameriških Slovencev prišel na 100. obletnico kronanja Marije Pomagaj na Brezjah. Na letališče naju je prišel čakati

p. Bernardin. Po kratkem postanku v našem samostanu v Lemontu sem šel s p. Bernardinom na obisk k p. Vendelinu, ki biva v domu upokojencev. Obiska je bil vesel. Naj omenim, da ga p. Bernardin obišče vsak dan, ga obrije, skupno naredita kratek sprehod, zmolita v parku desetko rožnega venca in ga potem odpelje na večerjo. P. Bernardinu se ob tej priliki lepo zahvalim za to njegovo očetovsko skrb. Ogledal sem si tudi samostan in pristavo okoli njega: dom duhovnih vaj, v katerem so bile skupine ozdravljenih alkoholikov, ki imajo občasna srečanja, pokopališče, na katerem je pokopanih več kot petdeset naših bratov in ljubljanski škof dr. G. Rozman, slovenski Bled v Lemontu. Okolje je lepo urejeno in oskrbovano. V nedeljo ob 7. uri je maševal v angleščini p. Atanazij, ljudi je bilo preko 50. Ob 11. uri pa sem vodil somaševanje v slovenščini. Pozdravili so me v narodnih nošah in me razveselili z šopkom nageljnov in prijaznimi pozdravnimi besedami predstavnika župnijske skupnosti. Po masi smo v Kulturnem centru imeli skupno kosilo in priliko za medsebojno spoznavanje in klepet o tem in onem. Popoldan me je p. Metod odpeljal na ogled mesta, ustavila sva se pri cerkvi sv. Stefana, ki je bila nekoč naša postojanka, sedaj pa je v rokah jezuitov. Zraven cerkve so zgradili novo poslopje. Mimogrede sva obiskala tudi frančiškansko cerkev sv. Petra, kjer patri veliko spovedujejo ves dan do večernih ur. Ponedeljek 17. 9. in torek 18. 9. je bil namenjen pogovoru z posameznimi brati, o njihovem delu, življenju in načrtih. Zvečer sem imel srečanje z odborniki Kulturnega centra v Lemontu. Predstavili so mi razne dejavnosti te ustanove, ki je tesno povezana z našimi brati v samostanu in župnijo ter lepo sodelujejo. Drug drugega potrebujejo, vsi pa delajo za blagor ljudi tako v verskem kot tudi kulturnem pogledu, saj

eno ni brez drugega. Ob obisku pomožnega škofa za to področje chicaške nadškofije sem začutil, da škof ceni nase brate in njihovo delo ter da bi rad obiskal Slovenijo. Ob slovesu me je prosil za blagoslov. V sredo 19. 9. po kosilu smo imeli volitve novega predsednika Fundacije in treh svetovalcev kot to predpisujejo Norme Fundacije v čl.5-

7. Odkrito smo se pogovarjali o Fundaciji in o njenem življenju. Vsi smo bili prepričani, da Fundacija ima svoj pomen se naprej in da moramo narediti vse, da ohranimo obe postojanki: Lemont in New York. Pregledal sem tudi knjige kot to zahteva kanonična vizitacija. Vse je lepo urejeno in pregledno. Trikrat na dan se bratje zberejo k skupni molitvi. Sicer pa živijo zelo skromno, kosilo vsak dan prinesejo iz neke restavracije. V času mojega bivanja v Lemontu sem skupaj s p. Metodom obiskal nekatere ljudi oziroma družine, ki so se posebno povezane z župnijo in našimi brati. V četrtek, 20. septembra, smo imeli poslovilno kosilo in se spomnili 60 let zaobljub p. Blaža, 86 let p. Vendelina in 85 let p. Atanazija

ter godovnega praznika p. Bernarda, ki je prišel v Lemont. Iz doma je p. Bernardin pripeljal tudi p. Vendelina in tako smo ob bratski mizi bili zbrani vsi člani Fundacije, razen p. Martina, ki pa je bil zadržan. Navzoč je bil tudi p. Krizolog, ki je prišel na volitve v Lemont in ostal pri nas dva dni, tako da sva lahko skupaj odpotovala na njegovo

postojanko. Na kosilu je bil tudi kustos hrvaških frančiškanov p. Marko Puljić, župnik frančiškan in poljski brat neduhovnik. Zvečer ob 18. uri sva s p. Krizologom poletela v New York, kjer naju je sprejel p. Tadej Strehovec, ki je bil v tem času na študijskem dopustu. Cerkev sv. Cirila je lepo urejena, snažna, ljudje radi prihajajo ob nedeljah k masi in 10.30. Pri tej masi me je pozdravila zastopnica župljanov. Pogovori s p. Krizologom so bili vedno zelo zanimivi, saj mu nikoli ne zmanjka besede in dobre volje. V srcu New Yorka je košček slovenskega prostora, ki vsakega obiskovalca prijazno nagovori in sprejme. Skupno smo obiskali Betlehem, kjer so slovenski verniki zgradili veliko cerkev sv. Jozefa, evangelicani

iz Prekmurja pa cerkev sv. Janeza. V katoliški župniji se živi ca. 380 Slovencev. V mestu sem blagoslovil novo stanovanje g. Andreja B., na večerjo pa smo bili povabljeni k slovenski družini Branc. Naslednji dnevi so bili polni vsega: s p. Krizologom vsa obiskala hrvaško misijo v New Yorku in bila tam na kosilu. V nedeljo 23.9. sem po masi imel

movino, p. Krizolog pa je imel veliko opravkov s pripravami na obisk predsednika vlade g. Janeza Janše, zunanjega ministra in njune delegacije, ki je na zasedanju OZN. V naši cerkvi in dvorani je p. Krizolog pripravljal s svojimi sodelavci srečanje Slovencev z ministrom in njegovi spremljevalci. Popoldan sva se p. Tadejem odpeljala na leta-

srečanje s Slovenci, ki prihajajo tudi od daleč k slovenski masi, na terasi hiše pa smo imeli piknik in se dolgo pogovarjali o vsemogočem. S p. Tadejem sem si ogledal kraj, kjer sta nekoč stala najvišja nebotičnika in sta se zrušila v terorističnem napadu 11. septembra 2001. V ponedeljek sem si v družbi p. Tadeja ogledal velemesto s tri ure trajajočo vožnjo z ladjo. S p. Krizologom sem obiskal tudi frančiškansko skupnost v Garrisonu, ki je bila najprej protestantska, papež Pij X. pa jih je sprejel v katoliško Cerkev. Je ekumensko središče, v prostorih velike stavbe pa najdejo zavetje in terapijo tudi odvisniki od alkohola in raznih drog.

V sredo 26.9. sva se s p. Tadejem pripravljala na pot v do-

lišče J.F. Kennedy in ob 17.45 poletela proti domovini, kamor sva prispela v četrtek ob 11. uri. Še veliko bi lahko napisal, a naj nekaj ostane še za drugič.

Vsem sobratom v Fundaciji se iskreno zahvaljujem za prijaznost in pozornost, ki so mi jo izkazali ob mojem obisku. Bilo mi je lepo in z najlepšimi vtisi o njihovem delu sem se vrnil domov. P. Bernardin je menda večkrat dejal. »Ne bom verjel, da pride, dokler ga ne vidim tukaj v Ameriki«. Videl me je in se razveselil, in jaz z njim.

p. Viktor Papež, prov. min.

P. Tomaž Hočevar – letošnji frančiškanski novomašnik

Ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran je v svojih pridigah v preteklih mesecih večkrat postavil problem, da ljubljanska nadškofija letos nima nobenega novomašnika. Kljub temu pa je na god apostolov Petra in Pavla posvetil v duhovnike kar pet diaconov iz vrst redovnikov, med njimi tudi našega sobrata Tomaža Hočevarja. Med mnogoštevilnimi jezuiti, minoriti in kapucini je žal bilo v ljubljanski stolnici opaziti zelo malo habitov iz naših vrst, kar je slavlju dodalo kanček grenkega priokusa. Kljub tem pa je bilo posvečenje zelo slovesno, četudi je ob sklepu nadškof Uran oznanil, da je prav med samo mašo Gospod k sebi poklical ljubljanskega nadškofa v pokoj, Alojzija Šuštarja. Posvečenju so sledile čestitke novomašniku pred stolnico, nato pa slovesno kosilo (ki so ga pripravili Tomaževi gostinski prijatelji) v našem samostanu na Tromostovju, kjer smo se novomašniku pridružili bratje in sorodniki.

Osrednje dogajanje se je naslednji dan iz prestolnice preselilo v dobropoljsko dolino, kjer so večtedenske priprave na novo mašo že dosegle svoj vrhunec. Zato je tudi vse gladko steklo po načrtih. V soboto zvečer so Ponikovci slovesno in z veliko domačnostjo sprejeli p. Tomaža na njegovem domu: avto z novomašnikom so spremljali mladi in otroci na kolesih ter gasilsko vozilo s prižganimi lučmi. Najprej so mnogoštevilni domačini novomašniku izročili svoje darilo: mašni plašč in kelih, ki ju je v kratkem obredu p. Tomaž blagoslovil, nato pa so izmenja-

je sledili pozdravi, dobrodošlice in pesmi.

Nepozabno pa je bilo tudi slovo od doma, ko so se mama, oče in sestra Tatjana poslovili od p. Tomaža in ga z blagoslovom pospremili na njegovo pot duhovništva.

Župnijska cerkev na Vidmu je komajda sprejela vse vernike, ki so prišli na novomašno slavlje. Med njimi je bilo veliko Tomaževih sorodnikov, prijateljev, Dobropoljcev, pa tudi podpora v rjavih habitih je bila zelo močna – vključno z okrepitevami iz asiške province. P. Marjan Čuk je novomašno pridigo do neke mere obarval z »gostinsko« tematiko v slo-

gu novomašnega gesla »Nisem prišel, da bi mi stregli, ampak, da bi jaz vam stregel.« Seveda je stroka sama stopila v ospredje po maši, ko se je v Ponikvah pod šotorom na Gačnikovem placu začela svečana pogostitev. Po litanijah v ponikovski cerkvi sv. Florijana pa se je druženje nadaljevalo do nočnih ur.

Bogu hvala za našega novomašnika Tomaža! Naj ga varuje in spremlja na njegovi duhovniški poti, da bo službo božje strežbe opravljal vse dni svojega življenja.

br. Andraž Arko

Skupaj slediti križani Ljubezni -

slovesne obljube br. Andraža Arka

Obhajanje povišanja svetega Križa je bilo v petek, 14. septembra, za našo frančiškansko provinco zares praznično. V cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju v Ljubljani je med večerno sveto mašo Marijin »fiat« (»zgodí se«) našel svoj odmev v dokončni odločitvi našega br. Andraža Arka, da vzame »danes« svoj križ in po sledeh manjšega brata Frančiška stopi za Kristusom. Slovesne zaobljube br. Andraža je v imenu Cerkve sprejel naš provincial p. Viktor Papež.

Br. Andraž prihaja sicer iz ljubljanske župnije sv. Petra, vendar je pot odraščanja prehodil pretežno v družbi frančiskanov. Za sopotništvo na tej poti je še posebno hvaležnost izrazil p. Marjanu Čuku. Po uspešno zaključenem študiju socialne pedagogike je br. Andraž vstopil k frančiskanom in pričel s študijem teologije. Leto njo jesen je diplomiral, nadaljeval pa bo s podiplomskim študijem pastoralnega dela na področju medijev (predvsem filmske kulture). Trenutno kot duhovni pomočnik opravlja svoje poslanstvo v pastoralno izredno razgibani župniji Ljubljana Vič. V oktobru bo prejel diakonsko posvečenje. V lepo okrašeni cerkvi se je na dan slovesnih zaobljub zbralo kar lepo število Andraževih sorodnikov, prijateljev in znancev. Kdor br. Andraža vsaj nekoliko pozna, ve, da nima posebnih težav pri navezovanju socialnih stikov. Čeprav je njegova relativna višinska razlika glede na povprečje običajno negativna, ga je Stvarnik obdaroval z darom zgovornosti, po kateri marsikoga prekaša. Vsekakor se Andraževa priljudnost

in sproščena dobrohotnost lepo vključuje v njegovo zavzeto delo na različnih področjih. »Žarečih oči« spremlja aktualno filmsko produkcijo z namenom, da bi nam na osnovi svojega znanja in izkušenj pomagal ločevati zrno od plevla. Z žarom v srcu pripravlja slikanice in radijske igre, s katerimi skuša predvsem najmlajšim v preprostem Frančiškovem duhu približati različne like svetniških osebnosti. Nenadomestljiv delež ima pri vsakoletni pripravi tradicionalnih Frančiškovih taborov. To je le nekaj bolj vidnih zunanjih pokazateljev velike Andraževe zavzetosti. S svojim pristrčnim in korektnim odnosom si zna pridobiti dobre sodelavce. Zato je razumljivo, da je bila frančiškanska cerkev polna ljudi, ki so mu želeli z molitvijo stati ob strani ob njegovi življenjski odločitvi.

Se posebno pa sem bil vesel, da se je slovesnosti udeležilo kar lepo število naših bratov frančiskanov in bogoslovcev. Slovesne zaobljube so lahko milosti »danes«, trenutek spominjanja začetkov naše

poklicanosti za vsakega od nas. Osebnost sem Bogu hvaležen, da je naši provinci kot zastonski dar podaril br. Andraža predvsem zaradi njegove goreče zavzetosti, njegovega idealističnega zanosa, ki je sicer včasih boleče prizemljen, vendar kljub vsemu hrepenenče sledi klicu po evangelijski popolnosti. Br. Andraž rad preoblikuje »zaobljubljenca« v »zaljubljenca« in nas pogosto spodbuja, da bi z »erosom« vršili svoje poslanstvo. Njegova pogumna odločitev za popolno izročitev Bogu, bratstvu in vsem ljudem, še posebno majhnim in ubogim kot njihov manjši brat, naj tudi nam pomaga »polnokrvno«, z brezpogojno ljubeznijo in zanosom živeti poslanstvo manjšega brata v vseh njegovih razsežnostih, predvsem pa SKUPAJ!

P. S.: Žal slovenska košarkarska reprezentanca ni upoštevala naše napovedi o izidu tekme z Grčijo.

br. Ambrož Mušič

100-letnica kronanja Marije Pomagaj na Brezjah

O praznovanju 100-letnice kronanja Marije Pomagaj smo lahko kar precej prebrali v časopisih in revijah, pa tudi na TV in po radiu so bili razni pogovori in seveda direkten prenos slavlja 1. septembra. V tem prispevku bi rad predvsem predstavil to dogajanje iz ozadja, od tam, kjer se običajno ne pogleda,

Praznovanje je naša skupnost načrtovala dve leti. Škofje so bili opozorjeni na 100-letnico v začetku leta 2006 in nanjo tudi pisno povabljeni. Nanje smo tudi naslovili prošnjo, da bi bile letošnje šmarnice posvečene Mariji Pomagaj. Pogovarjali smo se s pisateljem Sivcem in mu dali na razpolago gradivo in tako je nastal roman o Brezjah. Prav tako smo povabili Uršo Skoberne in br. Andraža Arka, da bi pripravila primerno slikanico za otroke. S škofi smo se dogovarjali o različnih slavljih in kdo jih bo vodil. Ko je bil urnik praznovanj znan, smo se lotili izdajanja zloženek in plakatov. Prof. dr. Anton Štrukelj je pripravil krajšo študijo o vsebini izraza »Pomagaj«, ki smo jo potem uporabili v zloženkah in tako ljudem približali posebni poudarek naše božje poti. Skladatelja Avgusta Ipavca smo naprosili, naj napiše mašo v čast Marije Pomagaj. Gospod nadškof msgr. Alojz Uran je bil tudi naklonjen celostni ureditvi narodnega svetišča. Prvi korak naj bi bil bogoslužni prostor za maše na prostem, kar je pomenilo ureditev oltarja, strehe in vzporedno obnovo sanitarij. Zavedali smo se, da potrebujemo duhovno prenovalo najprej mi, ki živimo na Brezjah, da

© Gasper Furman, FGF | foto@rkc.si | 2007:09:01 10:34:34

bomo mogli tudi romarjem pomagati h globljemu doživljanju praznovanja. V ta namen smo imeli petdnevno duhovno obnovo, ki jo je vodil p. Stane Zore. Organizirali smo okroglo mizo o pomenu Brezij v našem narodu. Sodelovali so: pom. škof dr. Anton Jamnik, zgodovinar dr. Stane Granda, direktor Muzeja za novejšo zgodovino Jože Dežman in naš p. dr. Leopold Grčar. Odziv domačinov je bil dober in konstruktiven. Ustanovili smo tudi Pastoralni svet bazilike, ki ima 12 članov. Med njimi so domačini in ljudje iz okolice, ki jim Brezje veliko pomenijo.

Maša, ki jo je napisal Avguštín Ipavec, je bila velik zalogaj za 160 odraslih pevcev, ki so vztrajno prihajali na vaje tudi iz oddaljenih krajev. Sodelovala sta mladinska zbora iz Tolmina in Zagorja, skupaj 75 mladih. Poleg njih pa še 85 pevcev, ki so pomagali peti »ljudske« melodije in so prihajali predvsem iz naših ljubljanskih župnij. Svetovno znana solista mezzosopranistka Bernarda Fink in tenorist Janez Lotrič sta se vnaprej odrekla vsakemu honorarju.

Za okrasitev cerkve in bogoslužnega prostora na prostem nam je priskočil na pomoč br. Am-

brož Požun, ki je z njemu lastno ustvarjalnostjo ustvaril praznično okolje. Na samem praznovanju so pomagali malteški vitezi. Ob dilemi ali sodelovati v svečanih oblačilih ali pomagati pri urejanju stolov, pobiranju in pospravljanju, so izbrali drugo, za kar smo jih zelo hvaležni.

Domači patri so bili v službi zakramenta sprave in od praznovanja niso imeli veliko. O, pač, drugim so pomagali k doživljanju praznovanja in zato so sami bili nagrajeni z notranjo srečo, ki jo daje Bog. Pa saj je podobno vse sobote in nedelje med letom. Bratje smo želeli praznovati 100-letnico skozi vse leto in ne le 1. septembra, ko je bil zgodovinski dan kronanja. Povabili smo posamezne škofije, ki so se odzva-

le. Prav škofijska romanja dajejo poseben čar praznovanju. Škofje so navdušeni in čutijo, da so s svojim ljudstvom potrebni varstva in pomoči Marije Pomagaj. To še posebno velja za novoustanovljene škofije.

S praznovanjem bomo zaključili na praznik Brezmadežne z željo, da bi naša prizadevanja rodila duhovne sadove. Ob tej priložnosti se zahvaljujem mojim bratom za pomoč in sodelovanje, za nasvete in požrtvovalno delo, za razpoložljivost in dobro voljo. Hvala tudi vsem, ki ste kakorkoli pomagali in ste pripravljeni pomagati tudi v bodoče, da bi ljubezen do Marije Pomagaj v našem narodu ostala živa.

p. Silvin

V zadnjih dneh julija in v prvih dneh avgusta je bil pri Mariji vnebovzeti na dopustu naš letošnji zlatomašnik p. Andrej Vovk ofm, da sva se na obletnico slovesnih obljub (1. avgusta) Bogu skupaj zahvalila za milost, da sva lahko obhajala ZLATI JUBILEJ...

Praznovanje »Velike maše« (14.8. zvečer) smo začeli s ponovitvijo nove maše brata Tomaža, rojaka naše Ribniške dekanije, ki je vodil tudi procesijo z lučkami. Od tega večera do popoldneva praznika, se je zvrstilo veliko vernikov. Tudi maševalcev je bilo veliko, ker so duhovniki iz Ribniške doline prišli na pomoč. Poleg večerne maše sta bili tudi ob 10.00 in ob 16.00 zunaj pod šotorom, romarji pa v veliki "baziliki" pod lipami pred samostanom. Naša cerkev je sicer velika, a ne bi mogli vsi ljudje vanjo. Le ob 6.00, celonočno češčenje Najsvetejšega, ob 6.00, ob 8.00 in ob 12, 00 je bilo bogoslužje v cerkvi. Dobrota ljudi in njihova ljubezen do Marije vnebovzete in samostana je pripomogla, da sva z bratom Marijanom lahko z darovi v teh par dneh izplačala vse dolgove za samostansko streho in vrnila tem, ki so nama v stiski prišli na pomoč. Bodi vsem številnim dobrotnikom tudi na tem mestu iskrena hvala...

Tik pred zapisom teh vrstic, smo se Bogu zahvalili, da je naš rojak, MIHA AMBROŽIČ, opravil maturitetni izpit in se vpisal na Teološko fakulteto v Ljubljani. Veselimo se, da bo v študijskem letu 2008 - 09 vstopil v naš red s preobleko na Sveti Gori...

p. Filip

© Gasper Furman, FGF | foto@rkc.si | 2007:09:01 09:18:05

Nova Štifta

Le nekaj je krajev, kjer je vedno nekaj novega, že sama Štifta je NOVA.

Na seji voditeljev svetišč smo se že lani odločili, da bomo predstavili božjemu ljudstvu božjepotna svetišča. 14. maja letos je bila na vrsti Nova Štifta. Ob vpogledu v zgodovino te Božje poti, smo se posebej ustavili ob "SVETIH STOPNICAH, ki so bile dodane cerkvi Marije vnebovzete v 18.

stoletju. V cerkvi smo molili tiste molitve, ki so določene za »svete štenge«. Kakor naše, je tudi te na Žalostni gori pri Mokronogu in na Veseli Gori pri Šentrupertu poslikal tamkajšnji rojak Anton Post s svojim sinom.

Majskemu slavlju z vsakonedeljskimi obiski duhovnikov, popoldanskih pridigarjev iz drugih krajev, je že davno za nami. Tudi počitnice smo zaključili. Te so popestrili mnogi obiskovalci in romarji, posebej ob sobotah in nedeljah popoldne...

Prve začasne redovne zaobljube novincev

Dne 8.9.2007 na praznik Marijinega rojstva, ali še bolj natančno leto dni po naši redovni preobleki smo na Sveti Gori trije novinci, sedaj bratje: br. Tomaž, br. Andrej in br. Jan pred provincialnim ministrom p. Viktor-

bratje. Prišli so tudi viški ministranti in naši bratje postulanti: Miha Ambrožič, Darko, Jani ter Miha. Ob 16.00 uri smo v procesiji odšli v cerkev, kjer smo med obredom svete maše izrekli naše prve začasne zaobljube. V homiliji je provincial p. Viktor Papež poudaril pomembnost in namen zaobljub. Poudaril je kako pomembne so tudi v današnji dobi,

ko se svetu zdijo nekaj preživetega in ko svet ne vrjame v to, da jih danes še zares živimo. Najbolj je danes na udaru zapoved čistosti, ki nam zaradi očitkov družbe lahko iz dneva v dan trka na vest in nas opominja na njeno spolnjevanje. Zaobljube tudi niso neke vrste odpoved, ampak so pečat popolne predanosti Bogu iz ljubezni. Zanje se odločamo svobodno in premišljeno. Hkrati pa ne smejo biti žive samo v redovništvu, ampak je vsak kristjan povabljen, da jih živi. Po homiliji je sledilo spraševanje p. provinciala. Po spraševanju smo novinci posamezno pristopili in poklekili pred provinciala p. Viktorja. V njegove roke smo položili svoje dlani in pred njim Bogu Očetu izrekli svoje prve redovne zaobljube za eno leto. Obljubili smo, da bomo v hvalo in slavo Presvete Trojice živeli v pokorščini, uboštvu in čistosti, ter da se bomo zvesto držali življenja in Vodila reda manjših bratov, kot to določajo naše Konstitucije. Po zaobljubah nam je p. Viktor simbolično izročil Vodilo našega brata Frančiška, ki se ga moramo zvesto držati in ga iz dneva v dan živeti. Po sveti maši smo se z brati, domačimi in povabljenimi zadržali v samostanskem atriju in se veselili vse do prvih dežnih kapelj. Brata: p. Tomaž Hočever in p. Peter Lavrih sta spotoma odpeljala glavni no naše prtljage, ki je naznanjala naš odhod iz Svete Gore. Hvala in Bog povrni vsem bratom na Sveti Gori, bratom, ki ste prišli na zaobljube, postulantom, ministantom, pevcem in Jožku Hareju, pevki Mariji, manjšim sestram Marije Brezmadežne in vsem dobrim ljudem, ki ste pripomogli k temu, da smo imeli lepo slovesnost naših prvih zaobljub, ki nas bodo spremljale iz dneva v dan! Vse dobro in molite za našo stanovitnost!

br. Andrej Turšič

jem Papežem Bogu obljubili, da bomo eno leto živeli v pokorščini, uboštvu in čistosti. Pred našimi zaobljubami je svojo obljubo Bogu vnovič za eno leto potrdil br. Andrej Pollak v samostanski kapeli v navzočnosti bratov. Po zaobljubah br. Andreja Polaka se je dogajanje prevesilo v zakristijo, kjer so se že zbirali naši

Kadrovske spremembe so že v avgustu začele pretresati šišenski samostan. Le kaj bo?! Mladi gvardijani, konzervativnost z zategnjeno ročno zavoro v pastoralni, pa jutranja vstajanja, osebni projekti in dolge odsotnosti, pa diplomske naloge brez predvidljivega konca ... To bi bil le začetek nočnih mor, ki bi se lahko pojavljale kakšnemu pesimističnemu oz. »neodrešenemu« dežurnemu »kustosu« provincije kot asociacija na Šiško.

Ampak tudi v Šiški sije toplo sonce Božjega usmiljenja! Osebnostno moram reči, da sem bil zelo lepo sprejet tako s strani samostanske družine kot župnijskega občestva. P. Zdravko kot »siva in že nekoliko plešasta eminenca« očetovsko skrbi za nas in za kvaliteto našega redovnega življenja. Verjetno mi boste pritrdili, da so žal taki »očetje« danes bolj redkost. Kar ni padlo »očetov« zaradi »freudijanskega ubijanja«, jih je povozil čas, razčlovečujoči tempo divjanja za izgubljenim časom. Tudi naš mladi gvardijan, p. Bogdan, je že prisiljen pokrivati plešo z (rjavim) solideom, kar je morda znamenje, da je na pravi poti do odgovornega predstojnika, ki kot dobri pastir daje svoje življenje za svoje ovce po obrokih z vsakodnevnim »izčrpavanjem« (prim. 46. govor sv. Avgušтина, Bogoslužno branje, 5. zv.). P. Mari je vzorno predal gvardijanske posle. V septembru se je v Louvenu v Belgiji udeležil tedenskega simpozija evropskih teologov. Drugače pa še naprej zavzeto skrbi za ustrezno izvajanje projekta novih orgel v Šiški. Trenutno na fakulteti nadomešča prof. Ocvirka, ki gostuje na Salomonovih otokih. Glede na to, da v Mariboru predava še ekleziologijo, je poznavalcem predmetnika TEOF lahko takoj jasno, da ga bodo eni študentje 3. letnika počasi srečevali še v sanjah, drugi pa ga bodo preprosto že sili. Vsekakor ga bomo pri nas doma z veseljem gledali in poslušali tudi

več dni skupaj, če bo treba. P. Jernej se je iz sosednje »avtonomne pokrajine« (prim. SAO Krajina) že kar lepo inkulturiral v ta »novi svet«. Svoj bioritem je že uspešno prilagodil našemu urniku, ki ima poudarjeno zgodnjo jutranjo aktivnost. Kot ekonom ne šteje le kovancev, pač pa z velikim veseljem hodi po hiši in menja žarnice, popravlja ključavnice, vrta luknje za poličke ... V pastoralni, predvsem pri mladini, je prav lepo sprejet. Poleg tega pa namerava na TEOF nadaljevati študij na področju filozofije. Razširiti in poglobiti želi svojo diplomsko tematiko o konstruktivni razsežnosti spora. Šiška bi bila lahko tudi »de iure« proglašena za študijsko hišo: predavatelj na TEOF, zgodovinski raziskovalec, doktorand, koordinatorji za pisanje diplomskih nalog ... Glavni impulz temu vsesplošnemu študijskemu ritmu v samostanu pa daje morda prav izredno spodbujanje Ambroževega diplomskega pisanja. Skratka tukaj je izredno konstruktivno študijsko ozračje. Če še kdo potrebuje kakšno diplomsko, naj jo samo pravočasno naroči. Br. Ambrož je bil uspešno »presajen« iz oaze nazarskega miru nazaj v rjovečo ljubljansko džunglo. Trenutno je zaradi svojega »specifičnega« dela poleg psa Bernyja najbolj varovana oseba v samostanu.

Naš novi gvardijan tukajšnje bratstvo že kar dobro animira, seveda ob našem sodelovanju: duhovne obnove, kapitelj, rekreacija (bovling), razgovori, redovniški dnevi – zaenkrat s skoraj 100% udeležbo. Dragi bratje, zagotavljamo vam, da ste stalno prisotni v naši bratski molitvi. Tudi mi se vam iskreno priporočamo, saj smo solidarni z vami tudi v svojih slabostih in grešnosti.

br. Ambrož Mušič

Novo mesto

V Novem mestu smo šolske počitnice začeli zelo delavno, saj so pri nas potekali Lenartovi dnevi. Letošnji so bili usmerjeni predvsem na spoznavanje našega zavetnika samostana in župnije sv. Lenarta. To so pripravili in vodili ekipa štirih animatorjev in p. Simon Peter. Udeleževalo se jih je kar precej otrok. Poleg vseh delavnic, ki so jih imeli v pastoralnih prostorih, je bilo zelo zanimivo romanje k podružnični cerkvi v Gotno vas, kjer je prav tako zavetnik sv. Lenart. Prijazen odziv vseh, ki so jih srečali, jim je vlival veselje, radost in pollet za naprej. Zadnji dan pa jih je presenetil tudi obisk g. predsednika Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška, ki si je zaželel pogledati naš samostan.

V mesecih juliju in avgustu je bilo malo več zatišja, pa vendar dela nikoli ni zmanjkalo. Izmenjevali so se dopusti in tabori, pa letovanja... V vse to pa je treba dodati žeganja po podružnicah, na kar se domačini zmeraj bolj pripravijo s sodelovanjem pri sv. maši in tudi po njej.

Na Frančiškovem taboru sva sodelovala p. Simon Peter in p. Tadej, na letovanju Vere in luči je bil p. Marko. V avgustu so naši zaslužni ministranti in pevci odšli na skupni teden v Strunjan, zatem so se udeležili skupnega ministrantskega romanja v Rim, kjer sta jih vodila p. Simon Peter in p. Tomaž Pintar.

Ob koncu meseca avgusta pa sva p. Simon Peter in p. Tadej odšla na duhovne vaje, ki so potekale po Frančiškovih krajih in jih je vodil vikar province p. Marjan Čuden.

V začetku avgusta smo začeli bližnjo pripravo na obhajanje jubileja 40- letnice župnije. Vsak dan smo pri maši molili molitev za našo župnijo, mnogi pa so jo vzeli tudi na svoj dom. V začetku septembra pa smo imeli osemdnevno duhovno pripravo na naš jubilej. Med nami so bili gosti: g. dekan Miro Virant, g. Igor

Stepan, p. Jože Urbanija, p. Niko Žvokelj, g. Janez Ferkolj, p. Marjan Čuk, p. Peter Lavrih in g. Igor Luzar. Vsi so razmišljali o župniji in življenju v njej z določenega zornega kota. V nedeljo 9. 9. 2007 pa je bila glavna slovesnost, ki jo je vodil škof g. Andrej Glavan. Na začetku maše je blagoslovil prenovljene Goršičeve orgle, potem pa so pevci in priložnosti orkester popestrili praznik z Dvorkovo mašo. Vsak izmed navzočih pa je ob koncu lahko prejel spominsko knjigo: Naših 40 let pri sv. Lenartu v Novem mestu. Pred cerkvijo je bila priložnost za sladko in tekoče okrepčilo in pogovor oz. srečanje.

V prvem tednu septembra je potekal tudi vpis v veroučno šolo, v drugem tednu pa smo začeli z veroukom.

Tudi na gospodarskem področju smo naredili nekaj stvari: v juniju se je uredil del vrta med Lenartovo dvorano in kuharjevo hišo (tlak in trava). V Karmelski kapeli čakamo še na nekaj kipov, da se vrnejo iz restavratorskega posega, ki traja že več kot desetletje. Obnova orgel pa je končana. Na tem mestu se moram zahvaliti g. direktorju Škofijske orgelske delavnice Maribor Branetu Koširju, ki se je zelo zavzel za naše orgle in bil večino časa med popravilom tudi sam navzoč v delovni obleki.

Vstopamo v jesenski čas, ko se dnevi krajšajo, ko je čas trgatve že skoraj mimo in bomo skupno hvalili Boga za vse kar nam daje.

p. Tadej Inglič

Brezje

Na Brezjah je živahno tudi v poletnih mesecih. Takoj po počitnicah sta bili dve škofijski romanji, Maribor in Celje. Koncem julija je bilo srečanje zakoncev, ob velikem šmarnu pa smo imeli »generalko« za 1. september, ko smo obhajali 100-letnico kronanja. Prvikrat smo uporabili novi

bogoslužni prostor. G. nadškof je s postavitvijo zadovoljen. Duhovnik obvlada ves prostor in tisoči romarjev vidijo na oltar. Odlika novega prostora je prostornost. Na oltarnem platu je prostora za 30 somaševalcev in 10 bogoslužnih sodelavcev. Težave imamo z določanjem števila romarjev. Mediji so govorili o 7 tisoč, naša ocena pa je 4.500. Verjeli ali

ne, ko smo vse romarje obhajali, nam je ostalo še 18 posvečenih hostij. Ni jih pa zmanjkalo. Seveda je bila še zlata rezerva v tabernaklju v cerkvi.

Naša družina se je okrepila in pomladila. P. Polikarp je prinesel modrost, gorečnost in dobro voljo, p. Peter je prinesel smisel za humor, odprtost za spoznavanje še nepoznanega in navdušenje za oznanjevanje Božje besede, p. Bogdan pa je prinesel mladost, čut za skupno dobro in kopico načrtov.

P. Peter in p. Bogdan se nista še niti dobro vselila, pa sta jo že mahnila v Assisi na duhovne vaje. Zelo smo ju pogrešali, saj sta bila odsotna v tednu neposrednih priprav na praznovanje in sta se vrnila šele v petek zvečer. Sta pa naslednji dan pridno sedela

v spovednici in bila vsa v službi zakramenta sprave. Na pomoč je prihitel br. Ambrož s Svete Gore. Okrasil je notranjost cerkve in zunanji bogoslužni prostor, duška pa si je dal tudi z branjem in petjem pri mašah. Njegovemu gvardijanu p. Bernardu smo zelo hvaležni za razumevanje in bratško pomoč.

Na Jesenicah nimajo več kaplana, pa je g. nadškof prosil za pomoč Brezjane. P. provincial trdi, da imamo ob nedeljah dopoldne čas, mi pa vemo, da ga nimamo. Lahko pomagamo v zimskih mesecih, v polni sezoni pa ne. Sami dobivamo pomoč ob nedeljah in praznikih. Lahko pomagamo med tednom in ob nedeljah zvečer. Ponudili smo pomoč pri katehezi, pa je ne potrebujejo.

Bratje smo kar trdnega zdravja, le br. Herman je potožil, da ga boli noga in da bo moral verjetno v bolnico. P. Peter se vsak dan potruji, da skoči na kakšen hrib ali sede na kolo. Pravi, da je zamorjen, če se vsak dan ne preznoji. Dobro bi bilo, če bi mu vsaj malo sledili in tako poskrbeli za svoje zdravje.

p. Silvín

Kostanjevica

Po kratkem oz. »hitrem« poletju smo že zakoračili v novo pastoralno in veroučno leto – na župnijskem področju to že od 1. avgusta dalje oblikuje p. Krizostom. Ko smo v septembru slovesno obeležili **60-letnico priključitve Primorske (oz. njenega dela) matični domovini Sloveniji**, je prav isti dan enako obletnico praznovala tudi naša župnija. Ker so bili z novo državno mejo med Italijo in tedanjo Jugoslavijo deli štirih goriških župnij odrezani od svojih župnijskih središč v Gorici, je apostolski administrator za del goriške nadškofije, ki je pripadla Jugoslaviji, dr. Franc Močnik, 16. septembra na Kostanjevici ustanovil »samostojno

vikarijo» in p. Otmarja Vostnerja imenoval za prvega »vikarja«. To »vikarijo« je 16. novembra leta 1953 apostolski administrator dr. Mihael Toroš povezdignil v župnijo, dekret o tem je izdal šele februarja naslednje leto. Leta 1957 je p. Otmar slovesno praznoval 10. obletnico ustanovitve župnije, potem pa do leta 1993 obletnice niso praznovali. Tega leta so slo-

župnijskem pastoralnem svetu dogovorili, da bo odslej župnija praznovala obletnice glede na leto 1947, ko se je na Kostanjevici začelo pravo župnijsko življenje. 60. letnice tako ne bomo praznovali na slovesen način – razen, da dokončamo tisto, kar smo si zastavili ob praznovanju 50-letnice, pa nam ni uspelo uresničiti: Pevski zbor je že v tistem času

svetopisemsko razstavo z naslovom »Prisotnost Svetega pisma v Škrabčevi knjižnici«. Razstavljenih je ok. 700 knjižnih enot (kot je dopuščal prostor): najprej prevodi svetega pisma v 15 jezikov, potem pa tudi komentarji in druga svetopisemska literatura. Z razstavo smo hoteli obeležiti leto Svetega pisma in smo nanjo povabili dijake srednjih šol, za katere smo pripravili tudi »uro spoznavanja Svetega pisma«. Sveto pismo je kot knjiga Božjega razodetja temelj krščanstva; in če naša zahodna kultura in civilizacija temeljita na krščanstvu, je prav, da poznamo ta svoj temelj, ki je torej Sveto pismo. Pri pouku dijaki spoznavajo Sveto pismo pod literarnim vidikom, morda zgodovinskim ali kakšnim drugim, mi smo jim želeli predstaviti to knjigo kot temelj naše vere in naše kulture. Za slovenski jezik in književnost je Sveto pismo še posebej pomembno, saj se je prav ob njem rojeval slovenski književni jezik in tudi

vesno praznovali 40-letnico župnije, kar je nekoliko nenavadno, saj je bila leta 1953 »vikarija« samo »administrativno« povišana v župnijo. Edina sprememba takrat je bila ta, da je dal p. Otmar napraviti nov žig in namesto »vikar«, je sedaj ob svojem imenu zapisal »župnik«. Župnija je bila naslednje leto inkorporirana redu.

Da ne bi bila župnija prikarajšana za 50.- zlato obletnico, smo leta 2003 praznovali 50-letnico župnije, in že takrat smo se na

snemal zgoščenko z naslovom »Kostanjeviški Kraljici«, ki je izšla letos, pričeli pa smo pripravljati spominsko knjigo, ki bo prav tako letos zagledala luč sveta. Zbor bo o božiču pripravil spominski koncert ob svoji 60-letnici, saj je za božič 1947 takratna organistinja s. Ljudmila Šmon prvič zbrala pevce, da so prepevali pri prazničnem božičnem bogoslužju.

Ob začetku šolskega in veroučnega leta smo v veliki samostanski obednici oz. dvorani pripravili

prva slovenska slovnica, katere izvod hrani tudi naša knjižnica, je nastajala ob Dalmatinovem prevodu ter bila istega leta 1584 tudi natisnjena.

V polnem teku pa so tudi priprave na **Škrabčev simpozij**, ki bo takrat, ko boste brali ta Poročila, verjetno že mimo. 6. Škrabčev simpozij bo potekal 28. septembra pod naslovom »Škrabčeva

p. Stanislava Škrabca predstavili še kot nabožnega pisatelja, kot urednika, kot redovnika in duhovnika, kot učitelja ali še pod kakšnim drugim vidikom. To pa se bo lahko zgodili tudi na kakšen drugačen način...

p. David

naglasna teorija slovenskega knjižnega jezika in slovenska narečja«. Organizacijsko ga je pripravila naša posinovljena ga. Anica Ličen s sodelavci, strokovno pa ga bo vodil akademik prof. dr. Jože Toporišič. Pričeli ga bomo v četrtek zvečer z mašo v spomin p. Stanislava Škrabca in družabnim večerom na Kostanjevici, delovni del simpozija pa bo potekal naslednji dan v sejni dvorani Območne obrtne zbornice v Novi Gorici.

V okviru simpozijev in zbornikov, ki izidejo po vsakem izmed njih, je bilo jezikoslovno delo našega sobrata dobro obdelano. Že v devetdesetih letih so nastale tudi štiri zajetne knjige Škrabčevih jezikoslovnih del, kjer je zbrano vse, kar je zapisal o jeziku. Janko Moder je k Jezikoslovnim delom sestavil še imensko in stvarno kazalo. Sedaj bi lahko

Lemont

Od 15. do 20. septembra je bil provincial p. Viktor na obisku v Lemontu. Prišel je na bratski obisk ob vizitaciji. "To pa je daleč," je rekel, ko smo bili že osmo uro v zraku med Dunajem in Chicagom. Pridružil se je tridesetim romarjem iz Chicaga in okolice, ko smo se vračali iz Slovenije. Šli smo na praznovanje stote obletnice kronanja na Brezjah in si v enotedenskem križarjenju po

Sloveniji ogledali nekaj naravnih in kulturnih lepot različnih pokrajin. "Ne bom verjel, dokler ga ne bom videl," je o provincialu trdil p. Bernardin, ki naju je prišel iskat na letališče. Ni bilo več dvoma. V Lemontu smo bili vsi veseli, da je prišel. Preko provinciala se še posebej čutimo del province, ki ji pripadamo in služimo tudi daleč od doma. Iz osemsto km oddaljenega Johnstowna se je v Lemont z avtom pripeljal p. Bernard, iz New Yorka pa je priletel p. Krizolog. Provincialov obisk je bil priložnost za srečanje tudi ob praznični mizi: p. Blaž je pred enim mesecem (20. avgusta) obhajal 60-letnico zaobljub, p. Atanazij v kratkem praznuje 85. rojstni dan (3. oktobra), p. Vendelin pa že 86. (za to priložnost ga je p. Bernardin pripeljal iz sosednjega doma ostarelih). Samo p. Martina ni bilo, čeprav je poklical po telefonu v skrbi, da "provincial ne bo jezen name" in povedal, da bo "poizkusil priti". Živi nekaj milj stran, na "undisclosed location". Opravičeno odsoten: 92 let star!

p. Metod Ogorevc

Iz slovenskega misijona v Melbournu

NA PRAZNIK svete Ane in svetega Joahima, 26. julija letos, je minilo že deset let odhoda patra Bazilija v večnost. Kako hitro so minila ta leta! Tudi naš čas nam odteka v večnost... Hvala Bogu za dar življenja in dela patra Bazilija med slovensko skupnostjo v Viktoriji, Južni Avstraliji in na Tasmaniji ter preko Misli za celotno slovensko občestvo v Avstraliji. Hvaležni smo upokojenemu nadškofu dr. Francisu Littlu, da je bil med nami in tako lepo razmišljal: Dad ... Mum ... Father Basil. Gospod Stanko Prosenak, predsednik zaupnikov Doma matere Romane, je poznavalsko in prijateljsko opisal življenje, delo in poslanstvo

p. Bazilija, prav tako prisrčno tudi častni generalni konzul RS za NSW g. Fredi Brežnik, ki je bil med nami skupaj z ženo Jeni. Ob koncu maše je nadškof blagoslovil mozaik patra Bazilija, ki ga je zares umetniško izdelal Lojze Jerič, za kar se mu prisrčno zahvaljujemo. Mozaik je dobil častno mesto v dvorani. HVALA nadškofu dr. Francisu Littlu, p. Arulu Mariadas iz Box Hilla, p. Valerijanu, p. Janezu in p. Darku, Lojzetu Jeriču za čudovit mozaik, Stanku Prosenaku za besede spomina in hvaležnosti, g. Frediju in Jeni Brežnik, pevskemu zboru in organistom ter vsem, ki ste se s svojo navzočnostjo in sodelovanjem pri maši in v molitvi spomnili našega pokojnega dušnega pastirja. Hvala članicam društva sv. Eme za postrežbo.

ANICA SMRDEL pa je napisala

»Moj spomin na patra Bazilija«: Na god svete Ane in Joahima, 26. julija 2007, smo se spomnili desete obletnice smrti našega dušnega pastirja, patra Bazilija. Vest o njegovi nenadni smrti nas je takrat globoko pretresla. Vsi smo bili zaskrbljeni, kdo ga bo nadomestil. Vemo, da je naša cerkev posvečena svetima bratoma Cirilu in Metodu. Ona dva sta poskrbela, da je p. Metod Ogorevc, sedaj v Lemontu, prevzel misijon in ga vodil štiri leta, sedaj pa že sedmo leto p. Ciril Božič. Hvala obema!

V spomin in v zahvalo so se vrstile svete maše kar nekaj dni. V nedeljo, 29. julija, je lepo vreme privabilo številne vernike k deseti sveti maši, ki jo je daroval upokojeni nadškof Thomas Francis Little, somaševala sta pater Arul iz Box Hilla in p. Ciril. Po končanem bogoslužju so blagoslovili mozaik s podobo p. Bazilija, ki ga je mojstrsko izdelal Lojze Jerič. Hvala mu za lepo in zastonsko delo, ki je dobilo svoje mesto v dvorani. Na obletnico pogreba je bilo manj ljudi pri maši, saj je bilo to med tednom, je bilo pa zato bolj pestro pred oltarjem: pater Valerijan je pridigal in se tako razživel, ko je

obujal spomine na čas, ki sta ga preživela skupaj s p. Bazilijem. Pater Janez nas je spomnil na spravo in odpuščanje, p. Darko je s svojim petjem popestril slovesnost in nas vse pritegnil, da smo se mu pridružili. Pater Ciril je vse to lepo vodil in pripravil; imel je res polne roke dela. Toda gotovo vas je bil pokojni pater Bazilij vesel. Hvala vsem!

Pater je bil velik človek po srcu, zase skromen kot sveti Frančišek. Vedno je nosil sandale in bil brez nogavic. Vsak košček kruha je odnesel ptičkom. Ko je imel prometno nesrečo leta nazaj, je dobil odškodnino, ki je ni uporabil zase. Začel je z nabirko za dom za ostarele. Zaradi posledic nesreče je moral spati skoraj sede. Tudi z želodcem je imel težave. Večkrat sem sedela pri mizi skupaj z njim na koloniji v Mt. Elizi in sem ga imela priliko opazovati. Takrat so ljudje zbrali vsoto denarja, da bi si kupil bolniško posteljo. Tudi tisti denar je vložil v dom. Rekel je, da ne bi mogel spati na tako dragi postelji. Leta so tekla in z njimi tudi posledice.

Zopet smo začeli z nabirko: 73 vernikov je darovalo 1200 dolarjev. Moram povedati, da so vsi darovali z veseljem, vsak po svoji moči. Šli smo v tovarno in naročili posteljo, ki se dvigne z obeh strani. Sestra Ema, ki je toliko let kuhala v Baragovem domu, je prosila, naj jo pripeljejo takrat, ko patra ne bo doma. In tako je tudi bilo. Tako se ni mogel ubraniti.

Pater je bil strog, zato sem ga spoštovala. Kadar sva se srečala, je bila njegova prva beseda, kako je družina ali kako sta dekleti. Za branje mi je posodil svojo knjigo »Tonček s Potoka«. Na dan njegove smrti mi je sredi popoldneva še voščil za god in mi povedal, da ima tudi on sestro Anico. Ob 11.20 (23.20) zvečer je umrl v bolnišnici St. Vincent's Hospital v Melbournu. Ura v kuhinji Baragovega doma se je ustavila.

Pater je dobil veliko priznanje države Avstralije, iz Slovenije

pa, žal, šele po smrti. Upam in želim, da bo kmalu izšla njegova knjiga o življenju in delu v Avstraliji. Vsem nam, ki smo se udeležili vsaj kakšne maše ob 10. obletnici smrti p. Bazilija, ostaja nanj lep, hvaležen spomin. Bog lonaj, pater. Počivajte v miru.

Hvaležna Anica Smrdel z družino.

Drugo nedeljo v mesecu je v Kew redno sveta maša ob 9. uri dopoldne, v Geelongu ob 11.30 ter v St. Albansu ob 5.(17.) uri popoldne. V nedeljo, 12. avgusta 2007, smo imeli na obisku **dr. Draga Ocvirka CM**, profesorja na Teološki fakulteti v Ljubljani in Mariboru. Pri nas se je prijateljsko ustavil na poti na Salomonove otoke, kamor je odšel za tri mesece predavat na bogoslovno šolo, ki jo vodijo njegovi sobratje lazaristi. Na vseh treh krajih: v Kew, v Geelongu ter v St. Albansu je vodil somaševanje s paterom Cirilom in seveda tudi pridigal, saj je poznan kot odličen predavatelj in pridigar. V Mislih september-oktober 2007 se nam oglašja s slikovitim opisom svojih prvih dni na Salomonovih otokih. Prav lepo branje ob bližajoči se misijonski nedelji, ki jo bomo obhajali 21. oktobra.

V ponedeljek, 13. avgusta, smo imeli **sejo pastoralnega sveta**. Poleg rednega pregleda dela za nazaj, seznanjanja z različnimi področji dejavnosti, smo načrtovali pastoralno delo v našem misijonu do konca novembra. Je bil pa ta večer tudi nekoliko študijski, saj smo imeli med seboj priznanega in uglednega teologa, profesorja dr. Draga Ocvirka, ki je nagovoril člane pastoralnega sveta.

V tako zelo razpredenih dejavnostih našega misijonskega središča v Melbournu je seveda vedno polno dela, pa - hvala Bogu, vedno tudi polno prostovoljcev, ki to delo opravijo. V naši reviji Misli lahko o tem kaj več preberete; tudi na internetu: <http://www.glasslovenije.com.au>

Seveda smo izrekli **ČESTITKE vsem očetom, starim očetom**

- nonom in dedijem - ob očetovskem dnevu in hvaležen molitveni spomin pri sveti maši na vse pokojne očete in stare očete - našo vez in spomin, da raste naš rod iz korenin - iz preteklosti v ta trenutek sedanjosti ter v jutrišnji dan prihodnosti.

Bratje frančiškani avstralske province Svetega Duha so imeli na uradnem obisku **generalnega vizitatorja p. dr. Toma Nairna iz Chicaga**, ki po naročilu generalnega ministra iz Rima obiskuje in se pogovarja z vsakim bratom ter pripravlja provincialni kapitelj, ki bo koncem septembra v Sydneyu izvolil novega provinciala ter celotno novo vodstvo avstralske frančiškanske province. Proti koncu programa za očetovski

bližnji stoletnici kronanja milostne podobe Marije Pomagaj. Pa tudi za samo slovesnost stote obletnice kronanja smo se povezali preko radia Ognjišče. Danes je res ves svet ena sama vas. Že preko radia Ognjišče sem izrekel čestitke bratom, varuhom svetišča na Brezjah, pa tudi domačinom Brezjanom. Pa naj bo ta čestitka posredovana še po tej poti. In ko smo že pri jubilejih: Čestitke tudi bratom v Klošter, v moje rodno Novo mesto ob praznovanju »Naših 40 let pri sv. Lenartu v Novem mestu«. Hvala, ker ste se me spomnili in za moji bori dve leti kaplanovanja tam poslali tako imenitno knjigo tudi v daljno deželo. Bog lonaj, bratje v dolenski metropoli!

dan se nam je pridružil p. Tom z dvema bratoma frančiškanoma - p. Anthonyjem in p. Robertom iz Box Hilla - vsi so nas nagovorili, nato pa smo jih povabili v Baragov dom na kosilo, ki sta ga pripravili dve Angelci - Polh in Veedetz.

V sredo, 15. avgusta, na slovesni in zapovedani praznik **MARIJINEGA VNEBOVZETJA**, smo imeli dve praznični sveti maši z obnovitvijo posvetitve slovenskega naroda Materi Božji in litanijami ob 10. uri dopoldne ter ob 7.30 (19.30). Seveda smo se v duhu približali tudi Brezjam ob

V ponedeljek, torek in sredo, 27., 28. in 29. avgusta, je bil **p. Ciril na redni letni konferenci policijskih kuratov viktorijske policije** na Victoria Police Academy v Glen Waverley. Izredno koristno in zanimivo izkustvo, ki me poveže z mnogimi pastoralnimi in drugimi delavci izven izseljenske skupine in odpre nova obzorja in izkustva. Tako sem potem lahko tudi pomagal organizirati obisk štirih študentov in dveh asistentov s Fakultete za varnost v Ljubljani, da so si strokovno ogledali in seznanili z delom na Glen Waverley Police Station, Victoria Police Academy, Water Police, ki nas je z ladjo

tudi popeljal na vožnjo po zalivu Phillip Bay in do Docklands; se srečali s službo Human Resource Department – Wellbeing Division ter Injury Management Consultant, kjer dela naša Viki Mrak že 35 let in spoznavali kazensko pravo ter delo z zaporniki, s čimer jih je seznanila Frances Petelin.

Pa še nekaj utrinkov iz našega pastoralnega dela:

Na potovanje je 3. septembra 2007 odšla velika skupina naših rojakov iz Melbourne. Obiskali so že Lurd, potovali po Franciji, Španiji, Italiji ter seveda po Sloveniji in že poslali pozdrave z zagotovilom, da so se nas spomnili v Lurdu pri Mariji, zdravju bolnikov!

MESEC OKTOBER – MESEC ROŽNEGA VENCA: Rožni venec bomo molili ob petkih po deseti maši pri molitveni uri, kot to delamo vse leto ter ob sobotah in nedeljah 20 minut pred mašo. Vabljeni, da skupno molimo za mnoge osebne zadeve in potrebe Cerkve ter celotnega sveta.

33. slovenski mladinski koncert bo v soboto, 6. oktobra 2007, ob 4.00(16.uri) v dvorani Slovensko-avstralskega društva v Canberra. Geslo letošnjega koncerta je: »Spoštuj preteklo, živi danes, delaj za prihodnost.«

MAŠA NARODOV bo v stolnici sv. Patrika v Melbourne v nedeljo, 14. oktobra 2007, ob 3. (15. uri) uri popoldne, rožni venec pa pol ure prej.

SPOMIN NA POKOJNE: V nedeljo, 28. oktobra 2007, bo ob 2. (14. uri) uri popoldne sv. maša v dvorani slovenskega društva **Planica v Springvale**, ob 3.30(15.30) popoldne pa molitve za pokojne na **pokopališču Springvale. Ob 6.00 (18.00) zvečer bo sveta maša v MORWELLU.**

Praznik vseh svetih je v četrtek, 1. novembra. Praznična sveta maša bo v Kew ob 10. uri dopoldne. Ob 11.30 bodo molitve na pokopališču v Kew. Prva nedelja v novembru, 4. novembra, je zahvalna nedelja. V Kew bosta sveti maši ob 8. in 10. uri. Ob 12.00 bodo molitve na pokopališču Keilor, ob 5.(17.) uri popoldne pa na Slovenskem društvu Melbourne v Elthamu. V soboto, 10. novembra, bo ob 11. uri sv. maša ob mavzoleju na pokopališču Keilor. Drugo nedeljo v novembru bodo molitve za pokojne po maši ob 12.45 na društvu Ivan Cankar v Geelongu. **Tretjo nedeljo v novembru, 18. novembra, bomo obhajali zakonske jubileje.**

To je nekaj utrinkov izpod Južnega neba, ki se razcveta v pomladi; zato topel pomladni pozdrav.

Bog živi!

p. Ciril

Ministrantsko romanje v Rim

Od 16. do 20. avgusta smo z ministranti iz naših župnij poromali v Rim: p. Simon Peter, br. Andrej in br. Tomaž.

Ura je 6 zjutraj. Četrtek, dan po velikem šmarnu. Avtomobili parkirajo pred cerkvijo na Viču. Iz njih stopajo še nekoliko zaspani otroci in prav tako zaskrbljeni

starši. Trojičani smo gostoljubno prespali v Antonovem domu. S sveto mašo in priprošnjo k sv. Antonu Padovanskemu smo se odpravili na pot. Nekateri so obujali spomine na lanskoletno romanje ministrantov v Assisi, druge je bilo še strah stopiti led novega prijateljstva. Tretji so raje spali. Vsi pa smo nestrpnost pričakovali Večno Mesto. Spotoma smo pobrali še strunjsanske fante in, ne bodi ga treba, tudi to drži da se zgodovina ponavlja. Lani zadnji dan pokvarjen avtobus, letos, no ja, sicer že prvi dan, samo predrta guma. Zadnja desna. Tudi to je opazilo budno oko p. Simona Petra med postankom, namenjenem kosilu. Vznemirjenost? Ne. Zakaj? Le prvo uro pevske vaje smo si lahko privoščili, pa saj ne mislite, da ministranti ne znajo peti. Pa je šlo. Kam že? Samo naprej, ker vse poti vodijo v Rim. No ja, vendar ne do hotela. Čeprav smo tudi tja našli v prvo. Čisto zraven letališča Ciampino. V recepciji so nas vprašali: »Želite jutranje bujenje?« Ne. Ne, hvala. Pa saj smo imeli za budnico vzletanje letal vsaki dve minuti. Vstali smo že ob sedmih. Hotel lepo urejen, sobe za štiri. Vendar pozor! Vanje so dali le po dva, največ tri ministrante. Večerja ooooooobiiiiilna! Za zajtrk ruski bife in nihče se ni nadejal, da doplačilo za krepkejši zajtrk vključuje tudi zabavno letanje dveh malarjev, ki sta komaj uspela sproti nanositi zraven to, kar smo lačni Slovenci uspeli pojesti. No ja, pa še vljudna sta uspela biti med tem. Ni kaj, naredili smo dober vtis (beri požrešen). Drugi dan sta bila bolj oborožena. Dodaten vrč za sok, dvojna količina kruha... Da ne pozabim, seveda smo molili vsako jutro pred zajtrkom hvalnice. Po zajtrku pa naslednja pustolovščina: METRO. Čudežno in verjetno tudi po priprošnji sv. Antona se nihče ni izgubil na vseh poteh po mestu in v gneči na metroju. Verjetno ni potrebno naštevati, kaj vse smo si ogledali, Vatikan, Fontano di Trevi, Pantheon, sv. Peter v vezeh, sv. Pavel, Katakombe..., morda zadostuje

vzdih: »Kaj, v še eno cerkev gremo?!«. Nadvse fascinantna pa je bila kupola sv. Petra, pa tudi hoja gor in dol. Morda še ne veste, da se da na strehi sv. Petra tudi loviti. Ne dolgo. Paznikom to ni bilo najbolj všeč. Za nameček še dogodivščina iz zadnje poti z metrom. Utrujeni po celodnevni hoji

in naši provincialni blagajni, ki je obilno prispevala za vsakega ministranta. Enako velja zahvala tudi vsem župnikom, ki ste podprli svoje ministrante za to nepozabno doživetje.

br. Tomaž Pinter

Tradicionalno v Strunjanu

V katerikoli župniji sem bil do sedaj kot duhovnik, povsod so bile poletne počitnice v Strunjanu »zakon«. Tako ni v sedaj v Novi Gorici na Kapeli nič drugače. Kakor lani, smo se tudi letos podali na počitnice v tednu, ko se po naših slovenskih cestah vozi največ avtomobilov, saj je turistična sezona na višku in Cerkev obhaja največji Marijin praznik Marijino vnebovzetje, od 12. do 18. avgusta. Lepo sončno vreme je bilo skozi ves teden naš čudovit poletni spremljevalec, ki nam je omogočal vsakodnevno kopanje in druženje ob raznih igrah ter sprehodih. Že drugo leto zapored pa smo se udeležili 3. procesije z barkami, saj Marijin kip prikazanja vozijo z barkami od Pirana do Strunjana in potem naprej peš do strunjanske cerkve, kjer je sv. maša in nato še procesija z lučkami. Zadovoljni nad vsemi doživetji in ožgani od poletnega sonca smo se veseli in srečni vrnili na svoje domove, z željo in upanjem, da se naslednje leto zopet dobimo v Strunjanu, vendar z željo, da zamenjamo teden še s kom drugim saj si želimo, da so še drugi deležni počitnic v času, ko je na strunjanskem hribčku največ ljudi od blizu in daleč.

p. Krizostom

in že tretjem dnevu Rima smo seveda zasedli vse proste sedee. Naš postulant Jani, takrat je bil to še na skrivaj, je vzel v roke kitaro, mi pa z njim na glas: Danes je dan, Danes je dan... Hitro smo si pridobili pozornost najprej Poljakov, ki so vstopili na naslednji postaji, nato pa kar celega vagona. Škoda le, da nam ni bilo dovoljeno s klobukom pobirati darov navdušenih poslušalcev. Ja, to nam bo vsem ostalo v spominu. Če vas zanima še od kod vse so bili ministranti? Novo mesto, Strunjan, Vič, Šiška, Center, Sv. Trojica. Vsekakor drugo leto romamo spet. Naj ne pozabim se na koncu zahvaliti še definitoriju

Naših 40 let pri sv. Lenartu v Novem mestu

Desetega septembra leta 1967 je g. škof Jožef Pogačnik ustanovil župnijo sv. Lenarta v Novem mestu. Za prvega župnika je bil imenovan p. Urban Grgurič, ki pa je svoje delo opravljal manj kot eno leto. Zatem je prišel p. Peter Vrtačič (1968-1980), za njim je bil imenovan p. Bogoljub Gselman (1980-1983). Potem so imenovali p. Petra Lavriha (1983-1992). Njega je nadomestil p. Jože Urbanija (1992-1998). Njegov naslednik je bil p. Marjan Čuk (1998 - 2002), od 2002 pa je župnik p. Simon Peter Berlec. Na kaplanskih mestih pa se je izmenjalo kar nekaj bratov.

V zadnjem letu smo več govorili o obletnici župnije, ki sicer ni velika, da bi šteli v stoletjih, a vendar tudi štiri desetletja so dejstvo, za katero moramo biti hvaležni Bogu, bratom in ljudem.

Zato smo se odločili, da pripravimo praznovanje 40-letnice župnije. Dolge priprave so potekale celo leto. V mesecu avgustu smo pripravili molitev za našo župnijo, ki se je zelo lepo "prijela" in smo jo molili pri vsaki sveti maši. V zadnjem tednu pred zunanjo slovesnostjo tega praznika, pa smo pripravili osemdnevno duhovno pripravo. Začela se je v soboto 1. 9. 2007 ob 19. uri s sveto mašo, ki jo je daroval naš dekan g. Miro Virant. Po maši je sledilo celonočno bdenje pred Najsvetejšim, ki pa je bilo oblikovano po raznih skupinah. Nekaj ljudi je vztrajalo tudi celo noč, odziv pa je bil dober. To bdenje smo zaključil z jutranjo sv. mašo ob 7. uri, ki jo je daroval šmihelski župnik

g. Igor Stepan. V ponedeljek je bil med nami p. Jože Urbanija, po maši pa je bilo prijateljsko srečanje vseh bivših in sedanjih članov župnijskih pastoralnih svetov. V torek je bil z nami p. Niko Žvokelj, po maši pa je g. Matjaž Kirn pripravil pregled čebelarstva v naši župniji v sliki in besedi. Sredin večer je oblikovala skupina Prenova v duhu, sv. daritev pa je opravil zadnji novomašnik iz naše župnije g. Janez Ferkolj. V četrtek nas je nagovoril p. Marjan Čuk, po maši pa je bil literarni večer. V petek je bil med nami p. Peter Lavrih, po maši pa je sledil koncert baročne glasbe, ki sta ga izvajala g. Marko Hvala na violini in g. Domen Marinčič s čembalom. V soboto pa je sv. daritev opravil g. Igor Luzar.

V nedeljo, 9. septembra ob 10. uri so fanfare naznanile zač-

tek obhajanja slovesnost 40-letnice župnije, ki jo je vodil naš škof g. Andrej Glavan. Slovesnost smo začeli na koru, kjer je g. škof blagoslovil obnovitvena dela na Goršičevih orglah. Po blagoslovni molitvi so orgle zadonele Bogu v čast in nam v veselje. Večina asistence je počakala na spodnjem hodniku in po blagoslovu orgel smo slovesno odšli v cerkev. Tam je ga. Mari najprej pozdravila škofa in predstavila župnijsko delovanje. Sledila je slovesna sv. maša, pri kateri je Frančiškanski komorni zbor s priložnostnim orkestrom, pod vodstvom g. Mateja Burgerja, izvajal tudi Dvorakovo mašo. Slovesnost so povzdignili tudi ministranti, otroški pevski zbor, pritrkovalci, krasilca zakonca Blažič in mnogi drugi.

Ob koncu daritve je slovesno zadel zahvala Bogu za teh 40

let in prošnja za naprej, da bi po priprošnji sv. Lenarta Bog obilno blagoslavljal naše delo.

Po opravljeni najsvetejši daritvi, je bil »ofer«, pri katerem pa je vsak lahko prejel v zahvalo knjigo z naslovom: Naših 40 let pri sv. Lenartu v Novem mestu. Veselo druženje se je nadaljevalo na trgu pred cerkvijo, kjer je bilo poskrbljeno za pecivo in pijačo.

Samostanska družina in ključarji z vseh podružnic pa so bili deležni bogato pogrnjene mize in dobrot, ki so prihajale na njo.

p. Tadej Inglič

Koper: Dela gredo naprej

Predstavlja vam nove fotografije iz obalnega dela province.

Pri sveti Ani se obnova nadaljuje in vsak dan je možno videti kaj novega.

Delo na stenah v atriju.

V samem atriju pa je skoraj neprehodna džungla.

Kaj manjka?

Točno. Strehe ni več, no pa tudi sončna ura je »šla po gobe«.

Hodnik ob atriju je tudi čisto razsut.

Kamniti tlaki in drugi kamniti elementi čakajo na restavriranje.

K O P E R
S V E T A N A

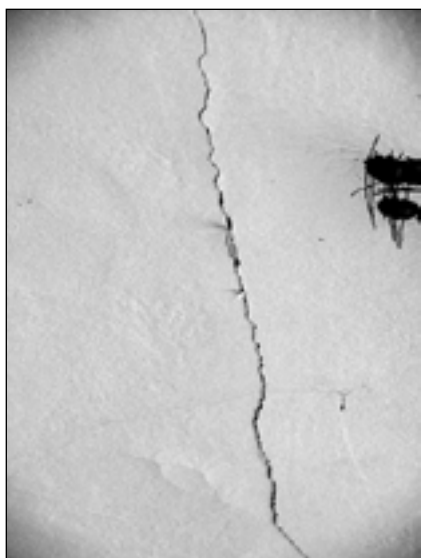
Mimogrede se še kaj odkrije.

»Fantje, načrte bo treba v roke vzet.«

Arhitekt in nadzorni pa sta presegla vse.

Razpoke na stropu križnega hodnika.

»Uh, pa ta strop. Imam že rajši tla.«

Še en pogled na dvorišče in k sosedom.

Hodnik še z drugega konca.

Drugi morajo še više.

Pogled na zvonik cerkve s »podstrešja« nadomestne gradnje.

Najprej grobi omet, zatem pride še kaj bolj finega.

Nekaterim pa je delo na višini sprostitiv.

Ko pa se ozremo proti zemlji ...

Kamniti portal ...

... in ostrešje bo potrebno temeljito obnoviti.

»Novi« stari mali atrij.

Kletni prostori ob malem atriju.

Še eno odkritje ...

in še eno (tole je samo za tiste, ki zelo dobro vidijo): na steni cerkve je se iz postavitve materiala dobro vidi potek strehe na nekdanji kapeli Marije angelske.

Dostavili so že tudi novo »cisterno za vino«.

To je na marsikatera lica zvabilo nasmeh (od leve proti desni: p. Boris, p. Evgen, g. Nograšek).

Na Destradijevem trgu pa delajo po nalogu g. Popoviča (župana).

Tukaj bo nekoč poslovala dobra gostilna.

Iz Kopra p. Evgen in fr. Lucij

Sv. Frančišek in Adamova dediščina

Drage sobrate prosim, da mi oprostijo, če pred opisom v naslovu navedene teme vsaj na kratko nekaj omenim o različnih slogih svetniških življenjepisov in o razvoju teološkega pojma Adamove dediščine.

Raznolikost v svetniških življenjepisih

V prejšnjem stoletju so se zelo razvila zgodovinska preverjanja življenj svetnikov. Med drugimi strokovnjaki je na primer benediktinec Filip Ruillard v svojem *Dictionnaire des Saints* opozoril, da je pri hagiografih treba dobro razlikovati med čistimi romanopisci, med razširjevalci lastnih idej, med rokodelskimi pisatelji, in med pravimi zgodovinskimi znanstveniki.

V prvi skupini najdemo na primer zelo razširjene življenjepise Katarine Aleksandrijske (25. nov.) in sv. Marjete Antiohijske (20. jul.), ki so pravljične spodbudnega tipa, v katerih so tako imena kakor dejanja izmišljena. Vatikan je ta dva imena izbrisal iz rimskega seznama svetnikov, pri nas so ju pa ohranili, ker so njune slike in kipi ohranjeni v neštetih cerkvah in kapelicah.

V drugo skupino se prišteva sv. Anton puščavnik (17. jan.), o katerem je znano samo ime, ne pa potek življenja. To je spretno uporabil sv. Atanazij Veliki, da razširi svojo idejo, naj puščavniki zapustijo svoje osebno spokorno življenje in se združujejo v samostanske družine menihov. Tako je iz puščavnika Anton postal opat in ustanovitelj meniških skupnosti. V 11. stoletju pa se je v Evropi razširila tudi pravljična o puščavniku Antonu, v katerem je

med drugim govor tudi o hudobcu, ki se je Antonu prikazoval v podobi svinje, o čemer sv. Atanazij prav nič ne ve. Tega se je polastila ljudska fantazija; v Sloveniji so v mnogih cerkvah verniki na Antonov god župnikom darovali prašičja pleča, krače in klobase. V to skupino bi lahko prištevali nabožnega pisca, ki je tako priporočal post, da je celo o nekem svetniku dojenčku trdil, da ob petkih ni hotel sesati materinega mleka, kakor je to bilo zapisano v prejšnjih brevirjih. Prav tam je za god sv. Alojzija bilo zapisano, da je tako gojil sveto čistost, da še svoji lastni materi ni upal pogledati v obraz; iz zgodovinskih listin rodbine Gonzaga v Mantovi pa je razvidno, da je mladi Alojzij redno prisostvoval dvornim plesom. Zato so v novem brevirju, ki ga molimo sedaj, zamenjali ta berila z drugimi.

Ko se je v prejšnjih stoletjih precej razmnožilo število svetnikov in svetnic iz redovniških vrst, so se sestavljavci svetniških življenjepisov omejevali na dva vzorca, enega za moške, drugega za ženske, na katerih so menjavali samo nekaj osebnih podatkov.

Danes skoraj vsi pisatelji svetniških življenjepisov skušajo prikazati, kako so nam ti svetniki skozi vsa stoletja bili blizu, kako so se, kakor lepo pravi blagopokojni prof. Anton Strle (v I. zvezku novega Leta svetnikov, str. 53) mnogokrat »moral še posebno z vsemi silami boriti zoper močna neurejena nagnjenja

v njih samih, če so hoteli iti za skrivnostnim klicem, s katerim jih je Božja milost vabila na pot junaške ljubezni do Boga in do bližnjega«.

Isti razvoj lahko opazimo tudi pri življenjepisih svetega Frančiška. Prvih 7 stoletij po njegovi smrti so se širili predvsem življenjepisi pravljičnega sloga na podlagi I. spisa Tomaža Čelana in sv. Bonaventure. Leta 1893 pa je izšel življenjepis, ki ga je po mnogih novih zgodovinskih virih napisal protestantski pastor Paul Sabatier, ki je doživel izreden uspeh in bil preveden v 14 jezikov. Nanj so se naslanjali mnogi življenjepisci Asiškega Ubožca prejšnjega stoletja, med katerimi naj omenim samo par najnovejših, kot so Nikolaj Gerard Van Doornik (Hilversum 1973; Ljubljana 1983), frančiškan p. Ignacio Larrañaga (Santiago de Chile 1979), Franco Cardini (Milano 1983), Adrian House (London 2000). Sabatiera je nato izpopolnil in nam Frančiška še bolj približal Nobelov nagradenec Arnaldo Fortini (Roma 1981) na podlagi mnogih novih krajevnih in sodobnih podatkov.

Adamova dediščina

Novi Katekizem katoliške Cerkve v št. 403 – 404 poudarja, »da je Cerkve vedno učila... da je Adam prenesel na nas neki greh... Vendar je prenašanje izvirnega greha skrivnost, ki je ne moremo v polnosti razumeti... zato se izvirni greh imenuje "greh" na analogen način: je "nakopani" greh in ne "storjeni", je stanje in ne dejanje«.

Današnja teologija skuša vsaj malo prodreti v to skrivnost. Tako strokovnjaki za Sveto Pismo opozarjajo, da bi bilo dobro, da bi se končno osvobodili pristranskega latinskega prevoda 7. verza Psalma 50, ki so ga teologi prikrojili svojim teorijam o podedovanem ali "izvirnem" grehu in brali: »Glej, grešen sem se rodil, v grehu me je spočela moja mati«, med tem ko je izvirnik govoril samo o nagnjenju h grehu že ob rojstvu, od spočetja dalje, torej o izvorni grešnosti. Ta nagnjenja se pri otrocih pojavljajo že v zgodnji mladosti, kakor druge otroške bolezni, kot ošpice, ki jih starši morajo potrpežljivo odpravljati in uravnavati na dobro, da postanejo gonilna sila dobrih del. Ker Adam in Eva, ki sta mnoga slaba nagnjenja podedovala od človeka ledene dobe, nista nagnjenja napadalnosti in nasilnosti (glej Gal 5, 19-21) v starejšem sinu Kajnu uravnala na dobro, je ta iz gole zavisti ubil svojega brata Abela in svojim sinovom naročal, da lahko za vsakega ubitega člana družine pobijejo 7 ljudi; njegov daljni potomec Lameh pa je šel tako daleč, da je javno zagrozil, da bo za enega samega ubitega člana svoje družine pobil 77 pripadnikov ubijalčevega plemena (1 Mz 4, 24). Mojzes, ki je sam na skrivnem mirne vesti ubil nekega Egipčana (2 Mz 2, 12), ni nagnjenja nasilja nikoli zatiral, toda po božjem navdihu ga je skušal omejiti na pobijanje malikovalcev, ne samo posameznih družin, ampak celih narodov, z dojenčki in živino vred (5 Mz 13, 13-18). Svetniški prerok Elija je mirno pobil 450 Baalovih pridigarjev (1 Kr 18, 40). Ne znamo si prav razložiti, zakaj je tudi Jezus v začetku svojega apostolata mislil, da bo božje kraljestvo lahko širil z nasilnim ravnanjem (Jn 2, 13-22), in poudarjal, da »ni prišel na zemljo, da prinese mir, ampak meč« (Mt 10, 34), in da je dopuščal, da je Peter pod plaščem skrival meč (glej Mt 26, 51; Jn 18, 10). Vsekakor, v svojem govoru o evangelijski postavi ni samo proglasil za blažene,

brez izjeme, vse, ki so krotki in delajo za mir (Mt 5, 5.9), ter za bičaval ljubezen do sovražnikov, ampak je tudi prepovedal vsako jezo, vsako maščevanje (v istem pogl.) in je vse to v času svojega trpljenja osebno izvedel. Zgodovina Cerkve nas uči in tako Karl Marx kakor Mahatma Gandhi nam po pravici očitata, da poleg drugih nagnjenj krščanski starši tudi nagnjenja napadalnosti in nasilnosti v svojih otrocih niso uspeli uravnavati v evangelijsko krotkost. Zato bi bil že čas, da bi se tudi na vseh pastoralnih področjih malo več pozornosti posvečalo tej izvorni grešnosti, na katero vplivajo razni zunanji dejavniki, kakor vzgoja staršev in njihovih namestnikov, potem poklicnih vzgojiteljev, posebno pa, danes, še televizije s svojimi filmi, polnimi nasilnosti in vsakovrstne opolzlosti.

Naš profesor psihologije, p. Christian Gostečnik, pa je prepričan, da se neurejena nasilnost staršev tudi dedno prenaša na otroke in na vnuke (glej njegov članek Čustveni svet nasilja in zlorabe, v "Družini" 24.9.2006 in na Internetu), tako da lahko mirno rečemo, da sta naša prastarša v veri tudi dedno prenesla napadalnost in nasilnost na svoje otroke.

Sv. Frančišek in nasilnost

Da osvetlim vsaj malo Frančiškovo notranjo in zunanjo borbo proti nasilnosti, se bom omejil na tri epizode v njegovem življenju: na njegovo vpletenost v vojaški pohod mesta Asizija (po it. pravopisu Assisi) proti Perudži (it. Perugia), na njegovo stališče glede prebivanja bratov v trdno zidanih samostanih, in na njegovo nasprotovanje križarskim vojaškim podvigom

1 – FRANČIŠEK ASIŠKI VOJŠČAK

Frančiškov oče je bil Peter Bernardone, bogati preprodajalec blaga za oblačila, ki si je nabavljaj

to blago na sejmi v Franciji, kamor se je podajal dvakrat na leto. Ker je tako imenovana Francoska cesta (po it. Strada francesca) iz Italije v Francijo in naprej na Nizozemsko bila zelo izpostavljena tolpom roparjev, je Bernardone vedno potoval v karavani z drugimi trgovci, ki so bili vsi izurjeni v obrambi z orožjem. Popolnoma naravno je, da je za svojega sina Janeza, poimenovanega Francoz (po it. Francesco), ker mu je mati bila Francozinja, poskrbel, da se je dobro izuril v uporabi vseh vrst orožja. Ko je odrasčal, se je družil s tropom mladeničev in z njimi prisostvoval plesom, na katerih so na glavnem trgu baletke s svojim plesom izražale različne nasilne prizore: mučenike, vi-teza in njegovo gospo, Salomo z odrezano glavo Janeza Krstnika, vse z namenom, da bi v gledalcih vzbudili grozo. Ko so mestni očetje v Asizu leta 1202 sklenili, da znova napravijo vojaški napad na Perudžo, se je 20-letni Francozek uvrstil v četo konjenikov. Toda Asizijani so doživeli hud poraz, in med drugimi so v Perudži tudi njega vrgli v mestno ječo, odkoder ga je oče rešil tako, da je zanj odštél znatno odkupnino. Vse to pa ni streznilo Frančiška, ki je še vedno videl svoj poklic na bojnem polju in šel za vitezom Valterjem Brienne v Apulijo, toda sredi poti se je vrnil domov in za vselej odložil svojo dragoceno bojno opravo.

2 – FRANČIŠKOVO NASPROTJE TRDNO ZIDANIM SAMOSTANOM

Kakor nekoč Jezus, tako je tudi Frančišek leta 1217 poslal svoje sobrate po dva in dva pridigat Evangelij; toda med tem ko se je Jezus omejeval na misijone v sami Palestini, je Frančišek pošiljal brate po vsej Evropi in po vsem Sredozemlju. Tisti, ki so pridigali po Italiji, so kolikor toliko želi nekaj uspeha; tisti pa, ki so šli med druge narode, kakor na primer na Ogrsko, so skoraj vsi zaradi neznanja jezika in drugih ver doživljali samo razne vrste zasramovanja, in bili brez-

obzirno pobiti. Ker so se takrat Frančiškoveu gibanju pridružili že številni visoko izobraženi moške, so ti precej kritizirali Frančiškovo lahkomišelnost, češ da bi svoje misijonarje moral prej dobro pripraviti, jim dati priliko da se naučijo tujih jezikov in jim priskrbeti od papeža priporočila pisma. Zato bi se celotno bratsko gibanje moralo bolje organizirati in se preobraziti v pravo redovno skupnost. V ta namen so predlagali, da se skliče občni zbor gibanja za Binkošti 1219 pri Porciunkuli in začeli graditi poseben dom za starejše zborovalce poleg samotišča pri Sveti Mariji. Ko je Frančišek videl ta dom, se je najprej globoko razžalostil; potem se ga je pa polastil pravi bes, splezal je na streho te nove zgradbe in jo začel odkrivati ter metati strešnike na tla. Ker je nameraval razdreti tudi zidove, so ga bratje uspeli ustaviti tako, da so mu povedali, da dom ni last bratstva, ampak občine (o vsem tem glej Larrañaga, *Nostro fratello*, 5. pogl. str. 238-239). Stara napadalnost in privzgojena nasilnost, ki jo je Frančišek že lepo uravnal, je iz njegove podzavesti znova prodrila na plan.

3 – FRANČIŠEK IN KRIŽARSKI POHODI

Da je Frančišek kljub kakšnemu podzavestnemu izbruhu zavestno vedno ostal nasproten vsakemu nasilju, se jasno razvidi iz njegove naravnosti glede križarskih vojaških pohodov za osvoboditev Svete Dežele, ki jih je vsa Cerkev odobraval in podpirala, saj je v Svetem pismu Stare zaveze našla dovolj dokazov, da Bog sam zapoveduje popolno iztrebljenje vseh malikovalcev, kakor sem že zgoraj omenil. Ko so muslimani leta 1145 zavzeli Edeso, je papež Evgen III. pozval francoskega kralja Ludvika VII. na križarsko vojsko proti Saracenu, sv. Bernarda, takrat cistercijanskega opata v Clairvaux-ju, pa povabil, naj kot pridigar pritegne v križarsko vojno čim več za boj sposobnih mož, da bodo mesta, ob katerih je bil zasajen

Kristusov križ, osvobojena iz rok nevernikov. Bernardu je res uspelo, da je za to velikansko podjetje združil vso zahodno Evropo. Celo grški kralj Manuel se je pridružil kot zaveznik. Vsa ta velikanska vojska je vzdolž Donave prodirala proti Palestini, prišla na Vzhod, doživljala pa same poraze in pokopala vse sanje o kakšni krščanski državi na Vzhodu. Islam, ki je bil malo prej še razdeljen, se je takrat zedinil in prelevil v nepremagljivo silo.

Ko je leta 1187 Saladin zavzel Jeruzalem, je takoj ukazal, da se znova pozida mošeja, in proglasil muslimanom in kristjanom, da je sveto mesto osvobojeno vseh nevernikov. Zato se ni čuditi, da je papež Inocenc III, ki je potrdil Frančiškovo gibanje, neprestano mislil, kako bi uničil Saracene v političnem in verskem smislu in spodbujal, tudi z odpustki, vse za vojsko sposobne moške, da bi čim prej "osvobodili sveti grob". Poveljstvo križarske vojske je bilo leta 1218 poverjeno jeruzalemskemu kralju Janezu Brienskemu, ki je v vojaških operacijah zavzel Damietto na obali Egipta. Njegov nasprotnik je bil Saladinov bratranec sultan Melik-el-Kamil, ki je papeževemu odposlancu kardinalu Pelagiju Galvau ponudil, da umakne svoje čete iz Jeruzalema pod pogojem, da križarji odidejo iz egiptovskega ozemlja, kar pa je Galvau ošabno zavrnil.

Septembra 1219 se je na egiptovski obali izkrcal Frančišek z nekaterimi sobraty z namenom, da sultana sprebrne in tako brez nasilja doseže, da se ta mirno odmakne iz Jeruzalema. Kardinal Galvau je Frančišku dovolil, da gre v Jeruzalem, kjer ga je sultan sprejel v upanju, da bo Galvau končno le sprejel njegovo mirovno ponudbo. Sultan Melik je poslušal Frančiškove pridige v polomljeni francoščini, ni se pa seveda spreobrnil; dal je pa Frančišku jamstveno pismo, v katerem mu dovoljuje obiskati vse svete kraje v Palestini.

Frančišek je zapustil Sveto deželo v prepričanju, da je nobena križarska vojska ne bo osvobo-

dila, ampak samo spreobrnjenje muslimanov. V Vodilu iz leta 1221 je zato svojim bratom dal napotke za misijone med Saraceni, ki izključujejo vsako politično nasilje: »Bratje, ki bodo šli med Saracene, lahko delujejo med njimi predvsem tako, da se vzdržijo sporov in razdorov, da se zaradi Gospoda podvržejo vsakemu človeškemu redu in s tem izpričajo, da so kristjani. Nato pa naj oznanjajo božjo besedo, da bi neverniki začeli verovati v vsemo-gočnega Boga Očeta, Sina in Svetega Duha«. Te napotke so potem pravniki skrčili na par besed v popravljenem Vodilu iz leta 1223, toda v njih ne najdemo niti sledu ostrine, s katero sta Islam pozneje prezirala še Ignacij Lojolski in Frančišek Ksaverij.

p. Bruno Korošak

Študijski prefekt francosko govorečih provinc: p. Edvard Kovač

Lansko leto me je meddefinitivni kongres dveh francosko govorečih provinc: Blaženega Pacifika in Treh tovarišev imenoval za študijskega prefekta njihovih bratov z začasnimi zaobljubami. Pater provincial mi je dovolil, da smem to imenovanje sprejeti, seveda le v mejah, ko sem tudi sicer zaradi svojih predavanj v Franciji.

V lanskem letu smo imeli v klerikatu, ki je sedaj nastanjen v Toulousu, pet bratov in enega postulanta. Njihovi bogoslovci in novinci so zelo pestrih poklicev, od natararja in bolničarja, preko profesorja glasbe, pa tja do inženirjev, ki so bili znanstveni raziskovalci. Zanimivo je, kako so našli pot do frančiškanov. Nekaj jih je res poznalo tega ali onega brata, toda večina je opravila duhovne vaje za prepoznavanje poklica. In duhovni voditelj je v njih res prepoznal Frančiškovo karizmo, zato jih je usmeril k nam. Ni se zmotil, to so fantje, ki me presenečajo v lepem pomenu besede.

Zanimivo je, da se prav ti, ki so poprej napravili elitne visoke šole in že opravljali prestižne poklice, najbolj skromni. Hodijo v predmestje Toulousa, kjer na pločnikih in v parkih učijo otroke priseljencev - največ jih je iz Severne Afrike - brati in pisati. Če opismenjujejo predvsem mlade muslimane, pa v sami župniji seveda uče verouk katoliške otroke. Eden izmed bogoslovcev dela ob prostem času tudi v ustanovi, ki daje zatočišče brezdomcem, drug pa hodi k starim ljudem in jim zastonj počisti stanovanje.

Večina bogoslovcev je bila šele na prvi stopnji teološkega študija, se

pravi v prvih letnikih, kjer je na programu prvenstveno filozofija. Tako sem imel z njimi kar veliko dela, saj so obiskovali vsa moja predavanja in hkrati tudi enkrat na teden popoldan preživel z njimi ob posvetovanju in pogovorih. Vsak bi si mislil, da kakšnega težjega dela ni bilo, ker jih je večina opravila že izjemne študije. Toda ravno zaradi tega niso mogli razumeti, da imajo na sporedu toliko srednjeveške filozofije. V Toulousu je namreč pokopan Sveti Tomaž Akvinski in naši so-bratje dominikanci, kjer le morejo, predavajo njegovo filozofijo in teologijo. Frančiškanskim bogoslovcem se je zdelo, da izgubljajo frančiškansko pristnost. Potrebna je bila velika potrpežljivost, toda v duhu ponižnosti so sprejeli tudi to "kalvarijo". Šele sredi leta so ugotovili, da Akvinec ni nasprotnik svetega Bonaventure in tudi da jih ne odvraca od ne Blaženega Janeza Duns Scota, ampak da jih njegov besednjak pripravlja na pogovor s Serafskim in Subtilnim učiteljem.

Prihodnji semester naj bi imel zanje posebno predavanje, kako so frančiškanski misleci pripravljali sodobno občutje. To je tudi vidik, ki jih najbolj zanima, ne toliko zgodovina Reda in sam srednji vek, ampak kako bi Frančiška in frančiškanske mislece razumeli danes. Zaradi tega se že usmerjajo k medverskemu dialogu, teologiji miru in duhovno teologiji. Sam pa sem od njih zahteval, da se učijo tudi stare grščine in bibličnih jezikov, ker so sposobni in ker bodo sedaj imeli veliko Svetega pisma. Letos se nam bo iz noviciata pridružil univerzitetni učitelj

glasbe. Predstojniki žele, da bi poleg poučevanja na Inštitutu za cerkveno glasbo šel tudi on v predmestje in uboge otroke učil kakšen inštrument. Napovedujejo tudi nove postulante. Vsi pa si žele obiskati naše bogoslovce v Ljubljani in tudi naše klerike vabijo, da poromajo k svojim bratom v Rožnato mesto, kot kličejo Toulouse. Morda bo do takšnih srečanj tudi prišlo, saj je prav, da se mladi bratje, ki predstavljajo prihodnost Provinc in Reda srečujejo v svojem idealizmu.

p. Edvard Kovač

Br. Ambrož Janko Testen - 110. obletnica rojstva

V petek, 31. 8. 2007 smo v cerkvi sv. Primoža in Felicijana v Loki pri Mengšu praznovali 110. obletnico rojstva frančiškanskega brata neduhovnika Ambroža Testena, ki je večji del svojega življenja preživel in kot slikar ustvarjal v Dalmaciji, saj je bil član te province. Nekateri uvrščajo br. Ambroža med vodilne ekspresioniste hrvaškega slikarstva. Ker je bil rojen 31. 8. 1897 v Loki pri Mengšu, je bilo primerno, da se njegove obletnice spomnimo prav v njegovem rojstnem kraju. Ob 18. uri je bila sv. maša pri kateri sta sodelovala tudi bogoslovca br. Andrej Pollak in br. Miha Pate ter domači bogoslovec, ki bo oktobra postal diakon. Med mašo je prepeval zbor, ljudje pa so lepo sodelovali. Pri maši so bili navzoči sorodniki in nečaki br. Ambroža, med njimi tudi dr. Franc Testen, predsednik vrhovnega sodišča R Slovenije. Vso slovesnost je s sodelavci in kulturnim društvom "Anton Loboda" pripravil g. Jože Brojan, ki o br. Ambrožu objavlja zanimive članke v glasilu občine Mengeš "Mengšan" in na ta način želi približati tega zanimivega redovnika, umetnika in slikarja širši slovenski javnosti. Br. Ambrož je namreč bolj poznan na Hrvaškem in v tujini kot pa med Slovenci. Po maši so se ljudje radi zadržali pred cerkvijo v prijetnem klepetu, dobri kapljici in petju. Omenjeno kulturno društvo je 9. junija 2007 že pripravilo v tej cerkvi glasbeni "Primožev večer", ki so ga posvetili br. Ambrožu. V Loki je ulica, ki so jo poimenovali po njem, pripravljajo pa tudi posebno razstavo njegovih slikarskih del, ki so v Sloveniji. Ko sem skušal zvedeti,

zakaj je br. Ambrož odšel na Hrvaško, sem zvedel, da se je sicer javil na naši ljubljanski porti, pa mu je redovni vratar rekel, da imajo bratov že dovolj (!?) in naj gre drugam. Odšel je in se ni več vrnil.

Uvod v sveto mašo

S to sveto evharistično daritvijo se želimo tudi pri oltarju spomniti 110. obletnice rojstva Janka Testena, vašega rojaka in našega frančiškanskega brata Ambroža, umetnika in slikarja, ter se Bogu zahvaliti za njegovo življenje, za njegov slikarski talent, pa tudi za njegovo pričevanje redovnega življenja v veliki skromnosti, pobožnosti in delavnosti. Tako rado se nam pripeti, da veličino človeka odkrijemo šele takrat, ko ga ni več med nami, ko med nami živi v svojih delih in po svojem zgledu, ki nam ga je zapustil. Naj ob tem spominu na brata Ambroža Janka Testena v nas zaživi spoznanje, da je vsako človeško življenje neprecenljivo in neponovljivo božji dar, da je naše življenje tudi naloga in poslanstvo in ga je zato vredno živeti z veseljem in v vsej polnosti, če ga živimo za druge.

Nagovor pri sv. maši v Loki pri Mengšu

To sveto mašo darujemo ob 110. letnici rojstva frančiškanskega brata neduhovnika Janka Testena, p.d. Končkovega Janka, z redovnim imenom br. Ambrož, ki je izšel iz tega vašega lepega in urejenega kraja izpod Kam-

niških planin, a ga je življenjska usoda popeljala na obale Jadranskega morja, kjer je preživel večji del svojega zemeljskega potovanja. Bogu se želimo zahvaliti za njegovo življenje, za njegovo pričevanje frančiškanskega brata v duhu sv. Frančiška Asiškega; posebno pa se želimo Bogu zahvaliti tudi za darove, naravne in nadnaravne, s katerimi je obogatil in napolnil njegovo življenjsko pot, na kateri se nam brat Ambrož predstavlja kot odličen in cenjen slikar, kot svojevrsten umetnik, ki se v svojem slikarstvu ne ubada z realističnim posnemanjem sveta, ampak na svoj lasten, stiliziran in včasih celo navidezno naven način, upodablja svet okrog sebe, svoja življenjska doživetja, in izkušnje, trpljenje in religiozne prizore. Sam je rekel, da je slikarstvo odraz duše, in vsaka njegova slika izraža umetnikovo hrepenenje po izražanju lepih čustev, ljubezni, zamaknenosti in bogastvo njegovega notranjega, duhovnega sveta.

Prav ta notranji, duhovni svet, ta harmonija s samim seboj, z okoljem in končno tudi z Bogom, je bila vir navdiha za njegove številne umetniške stvaritve, ki jih danes občudujemo pri nas in v tujini. Njegovi talenti še toliko bolj izstopajo zato, ker je bil osebno izredno skromen, nena-rejen, frančiškansko zadovoljen z malim, spoštljiv do vsakega človeka in duhovno poglobljen v Bogu in v njegovo skrivnostno razodetje. Lepo je o njem zapisal poznavalec njegovih del: "Nismo vas mi odkrili, temveč vi ste nas odkrili s svojimi deli".

Prav današnji evangelij govori o talentih, darovih, sposobnostih, ki jih Bog naklanja vsakemu v skladu z njegovo naravo in poslanstvom. Talenti, darovi pa nam niso dani za to, da bi jih ljubosumno skrivali ali uporabljali le zase, temveč so nam dani za to, da jih znamo velikodušno zastaviti tudi za druge: za božje kraljestvo na zemlji, za Cerkev, za družbo, za skupno dobro. Bog bo nam nekoč zastavil vprašanje: kaj si naredil iz svojega življenja, zakaj si uporabljal svoje sposobnosti, darove in talente, ali si z njimi znal osrečiti tudi druge, izboljšati okolje in človeško skupnost narediti bolj bratsko, bolj pošteno in bolj solidarno.

Biti v malem zvest, to je veličina in odlika velikih ljudi, saj pravi Jezus: Kdor je v malem zvest, bo zvest tudi v velikem. Zvestoba v malih, vsakdanjih in drobnih stvareh, nas pripravlja na to, da bomo zvesti in močni tudi v velikih, kot je to zapisal pisatelj Dostojevski: "Lažje je biti junak eno minuto ali eno uro, kot pa v tistem

junaštvu vse življenje prenašati vsakdanjost".

V osebi frančiškanskega brata Ambroža Janka Testena stopa pred nas človek, redovnik, umetnik, ki je svoje naravne in nadnaravne darove zastavil za svojo osebno rast in dozorevanje za Boga, njegovo čast in slavo, za ljudi, ki jih je s svojimi slikami še posebno nagovoril in osrečil ter jim približal svet vere, globino človeškega duha in skrivnosti božjega razodetja. Občudovalcem svojih slik je rekel preprosto in skromno: "Vzemite te slike, kolikor hočete".

Janko Testen brat Ambrož je umrl 7. 1. 1984, mirno in tiho, kot je tudi živel in ustvarjal po raznih frančiških samostanih v Dalmaciji. Bog ga je poklical v svet večne in popolne lepote, v svet čudovitih barv, ki jih Stvarnik utisnil tudi v ta naš svet, ki ga je brat Ambrož znal vse življenje občudovati, se ga veseliti in ga je skušal prenesti tudi v svoje slike. Bogu je vrnil pomnožene talente; ker je bil zvest v malem, ga je Bog tudi čez veliko

postavil in ga sprejel v veselje svoje svetosti.

Ko polagoma odkrivamo njegov umetniški talent v slikarstvu, spoznavamo istočasno tudi bogastvo njegovega duha in srca, njegovo skromnost in zvestobo v Bogu posvečenem življenju kot frančiškanski brat, krojač, kuhar, vrtnar, a še posebno kot človek molitve, meditacije in nenarejene ljubezni do Boga in bližnjega. V luči teh skromnih misli, ki sem jih navedel, se Bogu zahvaljujemo za življenje, umetniško ustvarjanje in pričevanje evangelija brata Ambroža Janka Testena. Naj v svojih delih živi med nami kot podoba plemenitosti, skromnosti, veselja do življenja in zadovoljstva v malih stvareh, kot frančiškanski redovnik, ki se je z vso predanostjo izročil Bogu in mu služil z veselim in preprostim srcem, vse do trenutka, ko je prestopil prag večnosti in se izročil Večni in Popolni Lepoti.

*dr.p. Viktor Papež,
provincialni minister
slovenskih frančiškanov*

- Rojen v Loki pri Mengšu, 31. avgusta 1897. Umrli 7. januarja 1984, v Kamporju na Rabu, pokopan na samost. pokopališču v Zadru.
- Oče: Janko.
- Mati: Marjeta.
- V družini je bilo osem otrok, pet fantov in tri dekleta.
- Osnovno šolo je obiskoval v Mengšu.
- Prva pobuda za slikanje: nadučitelj Sirc v Mengšu.
- 1913 - s 16. leti odšel v Frančiškanski samostan v Zadar - prvo redovniško ime brat Benedikt.
- V samostanu se je izučil za krojača.
- 1. svetovna vojna ga je zajela v samostanu na Košljunu na Krku.
- Tri leta je bil na fronti na Štajerskem in Tirolskem.
- Po vojni je bil doma do leta 1920.
- 1920 je na prošnjo bil sprejet v Frančiškanski samostan v Dubrovnik in dobil novo redovno ime, brat Ambrož.
- 1925 - 1927 v samostanu v Cavtatu.

- 1927 - 1929 na Orebiču na Pelješcu.
- 1929 - 1939 v Kuni na Pelješcu.
- 1939 - 1961 v Krapnju.
- 1961 - 1967 v Orebiču - poslikal cerkev v Kučišču.
- 1967 do smrti 1984 v Kamporju na Rabu v samostanu sv. Eufemije.
- 1980 Je hotel slike požgati.
- Testen je slikal hitro in veliko, tudi po več slik dnevno.
- Domačini slik niso cenili, bilo je sicer nekaj dobronamernosti vendar več očitnega prezira.
- Testen: »Teško je vse življenje čuti nerazumevanje.«
- Nemški turisti so se čudili njegovim slikam in tudi njegovi anonimnosti. Od njega so v zameno za barve in papir dobili slik kolikor so hoteli.
- Testen: »Slikarstvo ima drugačna pravila kot znanost.«
- Testen: »Kadar manj misliš, več občutiš.«
- Testen: »Slikarstvo je izraz duše in ne nekaj naučenega.«

- Testenovo slikarstvo je izredna in svojevrstna ekspresionistična likovna govorica, pristen in tenkočuten izraz doživljanja narave, ljudi, odrešenjskih skrivnosti in umetnikove globoke pobožnosti. Testen je slikar samouk, ki se v svojem dolgoletnem in zelo plodnem ustvarjalnem obdobju sicer srečuje z akademskimi normami likovnega izražanja, vendar se prežet z globokim, mističnim doživljanjem, v barvah in kompoziciji najpogosteje podreja le zakonitostim navdiha.
- Številna njegova dela hranijo zbirke po Evropi, predvsem v Nemčiji, nekaj tudi v Sloveniji.
- Veliko del je v Zagrebu in v samostanih kjer je deloval - največ v Zadru in v Galeriji Testen, v cerkvi sv. Eufemije v Kamporju na otoku Rabu.
- Podatke zbral Janez Škrlep, Mestni muzej Mengeš

Cerkev - mati

Nemškemu cesarju Frideriku I. ni bilo po volji, ko je bil l. 1159 za papeža izvoljen Aleksander III. Pisal je papežu, vendar pisma ni naslovil nanj, ampak na kardinala Konrada. Papež mu je kljub temu odpisal: "Pisal si svoji materi (t. j. sv. Cerkvi), pišeš pa kakor bi pisal svoji dekli!"

Jezus je na Petru sezidal "svojo Cerkev". 2. vatikanski koncil je izdal Dogmatično konstitucijo o Cerkvi, papež Pavel VI. pa je 6. avgusta 1964 z okrožnico Svojo Cerkev (Ecclesiam Suam) navedel vse ljudi dobre volje in jim predstavil skrivnost Cerkve.

Naš odnos do Cerkve

Pri nekaterih duhovnikih in redovnikih se pojavlja negotovost: Cerkev omalovažujejo in jo temu primerno strogo sodijo, čeprav je neolikano soditi svojo mater. Je pa na neki način razumljivo, če vemo, kakšni odnosi vladajo danes v družini, ko npr. 34-letni sin udari svojo mater ali 27-letni sin stepe svojo staro mamo. Kljub temu nismo poklicani, da bi sodili Cerkev, še posebej ne Frančiškuvi sinovi, ki imamo v Frančišku enkratni zgled: ljubil je Cerkev, čeprav je imel veliko razlogov, da bi jo zapustil in ustanovil svojo Cerkev. Vedel je, da bi bila njegova Cerkev še slabša. Podobno bi lahko storila v 14. stoletju sv. Katarina Sienska. Jezus po sv. Frančišku tudi nam naroča, naj popravimo Cerkev. Metanje kamenja v "grešno Cerkev" pa prepustimo tistim, ki so brez greha. Ni naša dolžnost določati Cerkvi, kaj naj dela in česa ne ter kako

naj dela. Nekateri njeni člani bi radi Cerkvi odrekli vsako avtoriteto in ji vsilili svoje poglede, svoj prav. Humanist Tomaž More je spoštoval avtoriteto države, še bolj pa Cerkve, služil je kralju, prednost pa je dajal Bogu.

Seveda nas jezijo afere predstavnikov Cerkve (teh ni nikoli manjkalo). Najustrezneje bomo ravnali, če sami ne bomo povod za afere. A tako kot smo deležni časti Cerkve, smo deležni tudi njenega ponižanja. Bogastvo Cerkve je stalna skušnjava. Hitro ga opazimo in tudi sami se večkrat prepustimo njegovemu vplivu. Bodimo vedno in povsod pravični, pošteni in zadovoljni z malim.

Če bomo Cerkvi spodbijali avtoriteto, jo bomo tudi sami zgubili; znašli se bomo v ruševinah in se počutili kot otrok sredi kupa polomljenih igrač.

Veličina Cerkve

Cerkev je vesoljni zakrament odrešenja. Cerkev je središče zgodovine Jezusa Kristusa, zato jo je nemogoče ločiti od Kristusa. "Skrenili so s prave poti tisti, ki pravijo, da ljubijo Kristusa, ne pa njegove Cerkve, da hočejo poslušati Kristusa, ne pa Cerkve, da hočejo biti Kristusovi, a zunaj njegove Cerkve ..." (O evangelizaciji, toč 16).

Ni vere brez Cerkve, tudi zveličanja ni brez povezave s Cerkvijo. Tisti, ki časte Boga zunaj Cerkve, sploh ne vedo, kaj časte in nazadnje začnejo častiti sami sebe. Cerkev nam kaže čudovite zglede svetosti. Tudi med papeži

je ena tretjina svetnikov, medtem ko je med rimsko-nemškimi cesarji svetnik samo eden (Henrik II.). Brez Cerkve sploh ne bi vedeli, kaj verujemo. Cerkev še res ni božje kraljestvo, vodi pa vanj. Cerkveni očetje so v Cerkvi učili, kar so se v njej naučili. "Na kolenih Cerkve sem se vsega naučil" (Paul Claudel). Podobno razmišlja tudi Henri de Lubac: "Živa Cerkev dela in moli, deluje in zboruje, je Cerkev, ki se spominja in išče, neprestano premaguje klanec naše težke narave in tako molče pričuje, da je evangelij vedno rodovit. Cerkev me je rodila za življenje, in če je življenje v meni še krhko in boječe, sem zunaj sebe občudoval njegovo moč in čistost njegovega izvora ... Cerkev mi tudi danes daje Jezusa." To pove vse. "Cerkev je tam, kjer ljudje preprosto verujejo in prejemajo v Cerkvi dar vere, dar, ki v njih postane življenje. Cerkev ljudi dviga, daje upanje in domovino." Če ne veruješ v skrivnost Cerkve, ne moreš verovati niti v skrivnost Kristusa. "Ti si Peter Skala in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev" (Mt 16,18).

Pomen Cerkve

Cerkev je poklicana, da postane prebivališče Boga v svetu, da prebudi v ljudeh veselje nad Bogom. Kristus je ustanovil Cerkev, da nadaljuje odrešilno delo. Jezus se je vrnil k Očetu, Cerkev pa ostaja med nami. Apostoli so oznanjali besede resnice in priklicali Cerkev v življenje. Brez Cerkve sploh ne bi mogli ločiti kristjanov od nekristjanov, ver-

nikov od nevernikov. Glavni namen Cerkve pa je posredovati Kristusa svetu. Če Cerkve ne bi bilo, ne bi bilo zakramentov, ne koncilov, ne redovnih skupnosti in drug drugega bi spraševali: "Kaj pa ti veruješ?" Tako pa ljudje Cerkve vsako nedeljo izpovemo bistvene resnice, v katere verujemo: "Verujem v enega Boga ..." Cerkev bo obstala, ker veruje v Boga, ki je postal človek in nam obljublja življenje onkraj smrti. Zato je razumljiva trditev: "Ne more imeti Boga za Očeta, kdor nima Cerkve za meter." Cerkev bo dovršena v slavi.

Naše mesto v Cerkvi

Sv. Terezija D. J., Mala cvetka, se je odločila: "V srcu Cerkve bom ljubezen!" Mi pa še naprej molimo: "Gospod, ne glej na moje grehe, ampak na svetost Cerkve!" Premagajmo skušnjavo, da bi začeli moliti: "Gospod, ne glej na grehe svoje Cerkve, ampak na mojo svetost!" Sedanji papež, učen in pobožen mož, pravi: "Prihodnost Cerkve bodo tudi tokrat, kakor vedno, na novo oblikovali svetniki."

Kakšen bi bil svet brez Cerkve, pa ti razmišljaj naprej!

Šiška, počitnice 2007

p. Zdravko

Čas

(Minuta izgubljena ne vrne se nobena.)

Na staro leto zvečer običajno zapojemo pesem O naglo, naglo čas beži, med letom pa pogosteje pojemo narodne, npr. Zlati časi, kam hitite ali pa Zabučale gore. Človek se močno zaveda, kako čas beži. Ima koledar in uro. Je edino bitje, ki nosi uro in ve za preteklost in prihodnost. Peščena ura nam nazorno ponazarja, kako se prihodnost skozi sedanjí trenutek spreminja v preteklost. Splošno mnenje je bilo, da v samostanih redovniki zbirajo čas in tišino.

Umrljiv človek je podvržen mnogim pritiskom, največji tiran pa je za vse gotovo čas. Čas je simbol nepopustljive oblasti narave nad človekom. "Kot teden ta se steklo bo življenje naše zemeljsko ..." Ker pa Bog noče, da bi bil človek usužnjen času, temveč da bi čas prežemal s svetostjo, je ustvaril sobotni dan in ga po-

svetil. Ko na sobotni dan človek prekine običajni delovni ritem, se čas na neki način ustavi in občuduje Božjo modrost in čudovita Božja dela.

Čas je zlato

"Čas, čas, kaj je čas? V Švici ga predelujejo; v Franciji je nepremakljiv; v Italiji ga zapravljajo; v Ameriki pravijo, da je denar; v Indiji ne obstaja. Zame je čas prevara." Apostol Pavel pravi: "Bratje, čas je kratek!"

Res je kratek! Občutek imamo, da vse hitreje mineva. Ljudi je strah, kar je razumljivo. Namreč, nekoč je človek poleg časa, ki mu je bil dan, mislil tudi na večnost. Ker pa mnogi tega upanja nimajo več, jim ostane samo zemeljskih 40, 70, 90 ali morda 100 let, pa nič drugega.

Oj zlati čas

*Oj zlati čas!
Minuta, ki minila,
se ne bo povrnila,
kar časa zamudiš,
ga vekomaj zgubiš.*

*Oj zlati čas!
V mladih letih setev,
bo v starih dobra žetev;
če pridni bodemo
nam nikdar žal ne bo.*

*Oj zlati čas!
V mladosti kdor praznuje,
na stare dni zdihuje,
lenuha brat je glad
in potepuha tat.*

*Oj zlati čas!
Le danes si pomagaj,
na jutri ne odlagaj;
ne več, če doživiš,
kar danes zamudiš.*

*Oj zlati čas!
Kdor čas svoj prav obrne,
se s čednostjo ogrne;
lepota sivih las
je prav obrnjen čas.*

*Oj zlati čas!
Vse žive dni se trudi
in časa ne zamudi.
počivati sladko
potem v nebesih bo.*

(A. M. Slomšek, Drobtinice 1851)

In kaj nam, redovnikom, pomeni čas? Pogovarjamo se o prostem času (dnevu), ne pa o tem, kako pametno uporabiti čas, čeprav pri hvalnicah v sredo 1. tedna prosimo: "Ti vodi, kar začnemo, naj prav svoj čas porabljammo..." In vendar bi si morali marsikateri večer priznati: dan sem zapravil! Vemo, da brezdelje povzroča mnogo hudega in da je pohajkovanje naravnost pogubno, pa se tega nič ne bojimo. Nekdaj je samostanski zvonec redovnike opomnil, da so prekinili delo in se zbrali k molitvi. Kar resno se moramo vprašati, koliko delovnih ur spravimo skupaj vsak dan, koliko ur molimo in koliko jih zapravimo? Seveda ne manjka tudi lepih zgledov. Evangeličanski teolog Adolf Harnack je svoje glavno delo Markion napisal v času akademskih četrti. Sv. Alfonz Liguorij je sklenil, da ne bo potratil nobene minute, in tega se je držal vse življenje in napisal 60 knjig. Redovniki naj bi bili z izrabo časa zgled laikom. Večni bo nekoč terjal odgovor glede porabe časa. Bl. Slomšek je bil delaven že od otroških let - in koliko je naredil! Tako je iz izkušnje napisal "Naše najdražje blago je čas!".

Šiška, avgust 2007

p. Zdravko

Duhovnik je zaznamovan (če je poročen, je razdeljen)

Cerkev se sooča z resnim vprašanjem pomanjkanja duhovniških poklicev. Nekateri bi ga hitro rešili, in sicer tako, da bi posvetili poročene može oziroma da celibat za duhovnike ne bi bil več obvezen. Taka rešitev je bila že večkrat predlagana, je pa vprašanje, če je prava? Kriza je zajela tako družino (zakon) kot duhovništvo. Statistika kaže družino v pravem razsulu. Celo družine, ki dajejo dober vtis, so v resnici nezadovoljne. Kako združiti dva stanova, ki sta v krizi? Če duhovniku podtaknemo še družino, mu nastavimo še eno zanko, da bo še bolj zadržan. Tako bi se lahko zgodilo, da bi poleg sedanjih "ex-duhovnikov" imeli še ločene duhovnike. Še kakšno afero več!

Duhovnik je postavljen, da daruje dari in daritve. Mu smemo nalagati še skrb za družino? Apostol Pavel svetuje: "Bratje, vsak naj ostane pred Bogom v tistem stanu, v katerega je poklican. Želim pa, da bi bili vi brez skrbi! Kdor ni oženjen, skrbi za to, kar je Gospodovo, kako bi ugajal Gospodu, kdor je oženjen, skrbi za to, kar je posvetno, kako bi ugajal ženi, in je razdeljen" (1 Kor 7,32-34). Ta razdeljenost, ki jo je apostol Pavel poznal, bi bila danes še neprimerno težja in hujša. Poslanstvo duhovnika je najprej in predvsem duhovno poslanstvo!

Verniki imajo pravico do zakramentov. To drži, a jih vedno manj prejemajo, čeprav imajo možnost. (Kako težko v duhu vere starši doumejo krst, kako težko kateheti pripravimo starše in otroke na prvo obhajilo, bir-

mance na birmo (in koliko jih potem ostane?!), cerkvenih porok je čedalje manj, bolniki umirajo brez zakramentov, pogrebov je vedno več civilnih, pri maši so vedno isti verniki in njihovo število pada, pa še mnogi od teh prejemajo sveto obhajilo rutinsko. Kako je cenjen zakrament sprave?). Upajmo, da bo še vedno toliko duhovnikov, da bodo tisti, ki bodo zakramente želeli prejeti kot sredstvo milosti, to tudi lahko storili.

Nekateri duhovniki zagovarjajo možnost poročenosti duhovnikov. Kakšen bi morda bil rad poročen, ker si je že vse privoščil in marsikaj poskušal, pa ga nobena stvar ni potešila in potem vidi to možnost v zakonu. Ko pa bi spoznal, "da je najhujša tragedija vseh časov zakonska spalnica" (Dostojevski), bi se pa zopet hotel vrniti k celibatu. Cerkev takih poskusov ne more dopustiti. Nekateri bi za trenutek naslade zamenjali duhovniško dostojanstvo, pozabili na duhovniške in redovniške obljube. Tudi duhovnik se da prevarati, ker ne ve, da so tudi poročeni pogosto osamljeni. Akademik dr. Jože Krašovec pravi, da je Jezus celibat postavil kot visok ideal in vsak naj se odloči za duhovništvo ali družino.

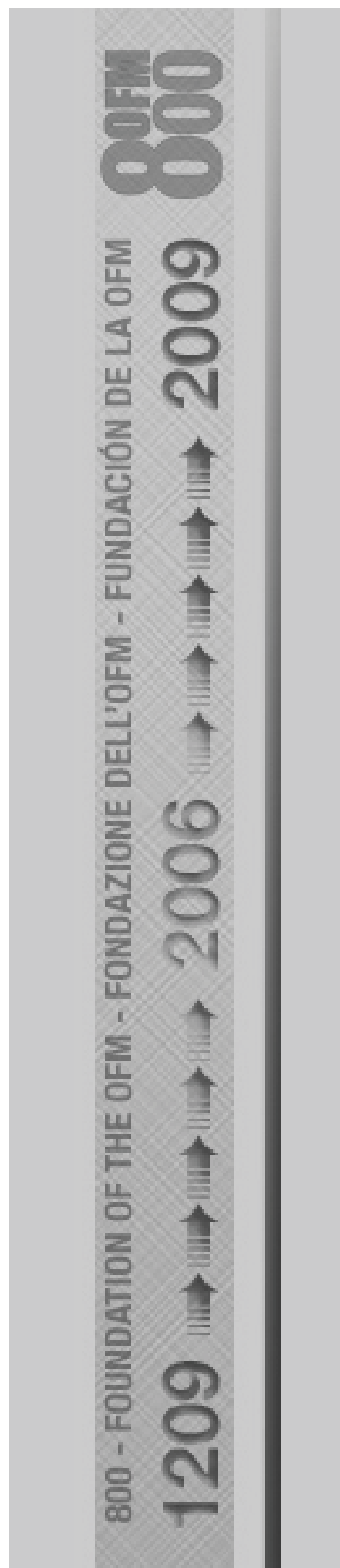
Dober duhovnik ima še vedno visoko ceno in se mu ljudje priklonijo, kar velja tudi tedaj, ko ga ostro sodijo, saj imajo zanj višja moralna merila. To vidimo pri Ivanu Cankarju, Edvardu Kocbeku, tudi Alojzu Rebula rad piše hvalnice slovenskim duhovnikom. Prof. psihologije Igor Areh pravi: "Duhovniški poklic je ne-

kaj tako posebnega, da ni primerljiv z nobenim drugim." In če se duhovnik spozabi na spolnem področju, ljudje zaženejo vik in krik. Zakaj? Ker se bojijo, da bi duhovnik ne bil na visokem moralnem nivoju. Kajti, če se spridi duhovnik, ki je po Jungu "eden najstarejših arhetipov človeštva, potem je to znamenje, da nevarno napreduje splošni seksualni in družbeni kaos" (B. Cestnik). V krizi je zakonsko/družinsko življenje, a tudi duhovništvo. Zato je treba družino promovirati in duhovniku vrniti identiteto. Združitev teh dveh stanov najbrž ne prinaša rešitve. Težko si predstavljamo tako življenje. (Nedavno sva se skupaj vozila z ljubljanskim evangeličanskim duhovnikom in razodel mi je svoj položaj: Župnijo ima v Ljubljani in daleč izven nje, kmetijo v Prekmurju, eno hčerko v Ljubljani, drugo pa v Prekmurju. Nisem ga vprašal, kako je z duhovnimi poklici pri njih. Vsekakor je poročenost tudi pri njih problem, kar sklepamo iz opozorila Walterja Trobischa, ko pravi: "Pastorjeva žena mora biti zaradi zahtev, ki so ji postavljene, posebno skrbno izbrana." Tudi ne poznam razmer v pravoslavni Cerkvi. Baje pravijo: Vi imate probleme s celibatom, mi pa z ženami! Težko si prestavljam, kako bi škof lahko premestil poročenega župnika.) Jezus je poklical, katere je sam hotel, jih posvetil in poslal. Škof posveti duhovnika, mu mazi li roke in naroča, naj daruje in uči. In zato je duhovnik cenjen, dokler je zvest obljubi, cena pa pade, ko obljubo prelomi. Ljudje ne marajo duhovnika z razprodano identiteto. Enkratno je duhovniško identiteto v našo čast izpričal Maksimilijan Kolbe, ko je na vprašanje: "Kdo si?" odgovoril: "Katoliški duhovnik!" In takoj zatem ponudil svoje življenje za zakonskega/družinskega moža. Povzdignil je duhovniško čast in dal priznanje poročnemu možu, ko je zanj dal življenje. Če bi današnji duhovniki in redovniki imeli malo tega duha, bi bilo afer in krize identitete veliko

manj. Ne glejmo nazaj, kaj smo dali ali čemu smo se odpovedali, ampak glejmo naprej, kaj nam je obljubljeno. Res je človeška splošnost vedno "odprto bojno polje", in če peša vera, so še bolj v ospredju sanje o srečnem življenju. Lahko verjamemo kardinalu J. Hoefnerju: "Bolj ko bo vera slabela in bolj ko se bo ljubezen ohladila, tem silneje se bo razvnel boj proti celibatu." Ves problem je v tem, da nismo to, kar naj bi bili: duhovniki s srcem. Molitev je postala pretežka, premišljevanje odveč, liturgija opravek med opravi itd. Kadar ljudje rečejo "duhovnika imamo", s tem povedo: imamo osebnost, ob kateri se čutimo varne in gremo radi za njim. Mi pa smo se morali preveč spustiti na njihov nivo: v govorjenju, oblačenju, zabavi, naglici, tehniki ..., ker mislimo, da jim bomo bliže. Oni pa želijo našo drugačnost, ker sebi enakih nas ne potrebujejo. Duhovnik naj bi bil podoba očeta, ker sodi k prapotrebam človeštva. Zato je celibat tudi del askeze za hojo po ozki poti. Veliko poslanstvo nam je zaupano, če še verjamemo v ideale. Kristus ni bil poročen in zato nerazdeljen! Koristno bi bilo ponovno prebrati Trstenjakovo knjigo Da bi bili z Njim.

Šiška, počitnice 2007

p. Zdravko

Promovirajmo družino

Geslo pastoralnega leta, ki smo ga začeli, je: Evangelizacija družin. Že nekaj časa ugotavljamo, da je družina v krizi. Razlogi za tako stanje so raznovrstni. Papež Janez Pavel II. je naštel nekatere: "Nemalo kulturnih, družbenih in političnih dejavnikov namreč prispeva k vedno hujši krizi družine. V popačeni obliki razmišljajo o ideji družine, vedno manj priznavajo vrednost neločljivosti zakona. Zahtevajo zakonsko priznanje neločljivosti zakona. Zahtevajo zakonsko priznavanje oblik dejanskega skupnega življenja in njihove izenačenje z zakonito sklenjenimi zakoni. Ne manjka poskusov, da bi sprejeli oblike partnerstva, v katerem razlikovanje spolov ne bi bilo več pomembno." (CD 103,90)

V takih okoliščinah je Cerkev poklicana, da z novo močjo oznanja, kar evangelij govori o zakonu in družini. Cerkev v Evropi mora na vseh ravneh zvesto poudarjati resnico o zakonu in družini. Nobena druga oblika skupnega življenja tej ne more biti enaka.

Današnji človek se vedno težje odloča za sklenitev zakonske zveze, brez možnosti poskusa, preklica ali "mandatnega obdobja". Zdi se, da je vse bežno, da človek ni zmožen neke globlje in trajne ljubezni, ne išče sreče, ampak le užitek. V človeku je nastala neka praznina, ki je ni moč z ničemer napolniti, iz katere pa prihaja nezadovoljstvo in razočaranje. In posledice? Ločitve, novi poskusi, apatičnost, vedno pogostejše pa družinske tragedije ("sprl se je z bivšo partnerko", "umorila ga je zunajzakonska partnerka"). V svetu vlada dolgčas, zato mnogi iščejo novih

in novih dražljajev, vlada pa tudi hrup, ki je izraz strahu pred smrtjo. Vse to pa vnaša nemir.

Cerkev želi promovirati družino, saj je urejena družina najboljša šola človekovih kreposti. To pa lahko označimo kot daljno pravo na zakonsko in družinsko življenje. Zgled mirnega življenja, poštenega dela, medsebojnega spoštovanja in požrtvovalne ljubezni, odgovornosti in pripravljenosti za spravo, je nenadomesljiv.

Za življenjsko odločitev pa je poleg osebne zrelosti potrebna tudi duhovna dimenzija. Družina mora imeti "središče", čemur pa potrošniška miselnost in zabavno življenje nasprotujeta. Tudi pretirano delo je lahko brez koristi. Starši morajo imeti tudi ustrezna znanja in zdravo avtoriteto. To pa bo mogoče le, če bodo veliko vedeli, kar pa zahteva stalno izobraževanje, ki seveda lahko ima različne oblike. Gotovo nimajo vsi enakih možnosti, vsak pa jih ima vsaj nekaj.

Dragi bralci Vitaničana, ko sem na dan birme med vami delil obhajilo, sem opazil Vaše zgarane roke. Prevzelo me je! Zato Vam poleg delovnih rok želim, da bi imeli vedno ljubeče srce in dovolj časa za pozornost do sozakonca in otrok. V letu družine se vrnimo v družine, odprimo se za pogovor, če zakon ni urejen, ga uredimo, če je mogoče, stalno se izobražujemo in posvetimo se vzgoji otrok. Spoštujemo družino!

Šiška, avgust 2007

P. Zdravko Jakop

Sv. Frančišek Asiški in Križani

Jezus Kristus je srce in duša evangelija. Spolnjevati evangelij pomeni izbrati si Kristusa za središče življenja. In to je storil sv. Frančišek, kakor moremo razbrati iz njegovih življenjepisov. Najbolj sta mu bili pri srcu dve skrivnosti Kristusovega življenja: njegovo rojstvo in njegovo trpljenje. Tomaž Čelano pravi: "Ponižnost v Kristusovem rojstvu in ljubezen v njegovem trpljenju sta svetnikovo dušo tako zelo prevzeli, da mu je bilo težko kaj drugega misliti."

V tem članku bom kratko podal Frančiškov odnos do Križnega. sv. Frančišek se je že v začetku svojega spreobrnjenja srečal s Križanim. V napol razpadli cerkvi sv. Damijana je klečal pred križem. Križani mu naroči: "Frančišek, ali ne vidiš, da se mi hiša podira? Pojdi in jo popravi." Zastrmel je, zatrepetal in odgovoril: "Prav rad storim, Gospod!" In ker je mislil, da gre za cerkvico, prosjači apno in kamenje in jo začne popravljati. Ko mu Gospod jasno pove, da ga je poklical k prenovi duhovne božje Cerkve, se loti apostolskega delovanja z veliko ognjevitostjo. Poleg tega ga je glas s križa popolnoma spremenil. Tomaž Čelano piše: "Od tiste ure naprej ga je usmiljenje do Križanega tako presunilo, da je vse ostalo življenje nosil v svojem srcu njegove rane, ki so se mu pozneje vtisnile v telo. Kristusove bolečine so mu vedno bile pred očmi ter so jih napolnjevale s solzami. Na vseh potih se je slišal njegov jok. Bil je neutolažljiv ob spominu na Kristusove rane."

Nekaj časa po prikazni Križanega v San Damijanu je hodil po

poti, ki pelje mimo Porciunkule in je glasno žaloval in jokal. Neki duhovni pisatelj se mu je približal in ga vprašal, kaj se mu je zgodilo. "Trpljenje Kristusovo me razjeda!", je odgovoril sv. Frančišek. "Objokujem trpljenje križanega Zveličarja. Šel bi brez sramu jokajoč po vsem svetu in ga napolnjeval z žalostjo radi trpljenja mojega Gospoda". To je rekel s tako silno bolestjo, da je tudi prijatelj začel jokati.

Hotel pa je Gospodovo trpljenje tudi sam poskusiti. Njegova vroča želja je bila, da bi postal enak možu bolečin. V tem hrepenenju ni poznal mere. Brez prestanka se je duhovno in telesno mrtvil. Nalagal si je neverjetno težka premagovanja. Vedno je bil enako strog do sebe, zdrav ali bolan. Nikoli si ni dovolil olajšav. Tako je spričo smrti prosil svojega brata-telo odpuščanja, ker se je proti njemu toliko pregrešil. Kadar je vstal od molitve, so bile njegove oči krvavo podplute od jokanja. Ni pa samo jokal, odrekel si je jedi in pijače v spomin Kristusovega trpljenja.

Tudi na zunaj je bil Frančišek vitež Križanega. Njegova obleka je bila prikrojena liku križa in naj bi izražala njegovo mišljenje, kakor poroča njegov življenjepisec: "Hotel se je zakleniti v križ, ko si je izvolil spokorno obleko, ki je bila podobna križu. Sicer si je to obleko izvolil zaradi uboštva, a vendar naj bi izražala tudi skrivnost križa. Celó njegovo telo naj bi na zunaj obleklo Kristusa, kakor je bil njegov duh na znotraj oblekel križanega Gospoda." Tudi ni rabil drugega grba kot znak T (tau) ali znamenje križa.

S tem znamenjem je zapečatil vsa svoja pisma in okrasil stene celic. Poučeval je svoje brate, naj z dostojno pobožnostjo počastijo križ, ko gredo mimo njega.

Bog sam je potrdil sv. Frančišek za viteza križa. Brat Pacifik je nekoč na lastne oči videl, kako je žarelo znamenje T na čelu sv. očeta. Brat Monald je nekoč med pridigo sv. Antona o križu videl Frančiška pribitega na križ. Brat Silvester je večkrat pripovedoval, da je izhajal zlasti križ iz ust svetnika ter rasel z vrhom do neba, oba dela prečnega trama pa sta segala do konca sveta. Brat Leon je pri belem dnevu videl, kako se je prekrasen križ premikal pred Frančiškom in na križu je bil pribit Kristus. Ko je Frančišek obstal, je obstal tudi križ in kamor se je obrnil, se je tja obrnil tudi križ. Križ pa je bil tako bleščeč, da je razsvetljeval vso okolico, vse ozračje in vso deželo z najlepšo lučjo.

Zato je brat Hugolin pozneje pisal: "Ker so bili naš blaženi oče in njegovi bratje poklicani od križa do križa, so se povsod kazali kot križani. Križanega so nosili na svoji obleki, v svoji hrani in v vseh svojih dejanjih ter so bolj hrepeneli po trpljenju križa kakor po nečimrnosti in varljivosti tega sveta. Zato so se veselili trpljenja in zapostavljanja, a sovražili so hvalo. Tako so hodili po svetu kot romarji in tujci ter nosili nič drugega kot križanega Kristusa.

Vsak spomin na Križanega in njegovo trpljenje ter junaštvo je v srce ganilo sv. Frančiška. Zato je ljubil zelo ovčice, ki so ga spominjale na Jagnje božje, ki je bilo

tako krotko in potrpežljivo. Ko je nekoč videl jagnje med kozami in kozli, je poln sočutja začel jokati: "Glejte, tako je hodil naš Gospod Jezus Kristus med farizeji in velikimi duhovniki, skromen, mil in ponižen."

Kadar je pogledal na križ, je bil kot pijan ljubezni in sočutja. Potem je začel peti najlepše melodije, ki so kipele iz njegove notranjosti, najprej rahlo, nato radost in veselje, občutil je neizmerno veselje v blagem Kristusovem pogledu, ki se mu je prikazal tako zaupno. Ko ga je gledal kruto na križ pribitega je sočutna bolečina prebadala v njegovo dušo.

Ko je videnje izginilo in je minil skrivnosten in zaupen pogovor, je njegovo srce plamtelo v serafinski ljubezni. Njegovo telo pa je bilo na zunaj zaznamovano z znaki, po katerih je bilo telo podobno Križanemu. Bilo je, kakor da bi kdo z ognjem vžgal sveta znamenja. Takoj so se namreč pojavile na rokah in nogah znamenja žebeljev: njihove glavice so se pojavile na dlaneh in na zgornji strani nog, njihove konice pa na drugi strani. Njegova desna stran je bila prebodena kakor s sulico in pokazala se je nezaceljena rdeča rana, iz katere je pogostoma tekla sveta kri.

Frančišek je bil kot nov človek po novem in občudovanja vreden čudežu zaznamovan s posebno predpravico, ki je Bog ni podelil v preteklih stoletjih. Vrnil se je z gore okrašen s svetimi ranami, na sebi je nosil podobo Križanega, ne na kamnitih ali lesenih ploščah, ki bi jih izdelal umetnik, ampak na svojem telesu, kamor jih je vtisnil prst živega Boga."

Odslej je bil po izrednem in do tedaj nezaslišanem čudežu križan s Kristusom "križani človek". S temi silnimi bolečinami pa še ni bil zadovoljen. Želel je še novih bolečin, da bi kolikor mogoče popolnoma čutil Zveličarjeve bolečine po vsem telesu. Zdelo se mu je neviteško, nositi znamenja Križanega, ne da bi obenem tudi čutil bolečine Križanega. Bog mu je tudi te podaril v obilni meri.

Kmalu po vtisnjenju ran je zadelo njegovo telo grozovito trpljenje, kakor še nikdar poprej. Dobil je grozne bolečine v očeh, ki ga do smrti niso zapustile. Tem so sledile naravnost nečloveške krute operacije na očeh in končno je skoraj popolnoma oslepel.

Šest mesecev pred smrtjo so prišle v njegovo, od neprestanega zatajevanja popolnoma strto telo, najrazličnejše bolezni, tako da kmalu ni bilo več zdravega uda na njem. Želodec ni prenesel več nobene hrane, jetra niso več delovala; vse telo je močno oteklo, mnogokrat se mu je udrila kri. Shujšal je tako, da je postal okostnjak. Vsak dan so se bali, da bo umrl.

Preprost sobrat, ganjen do solz, mu je nekoč rekel: "Oče, prosim vendar Gospoda, da naj s teboj lepše postopa. Kajti njegova, roka te je težko zadela". Tedaj se je Frančišek z vso silo branil: "Brat, ko bi ne poznal tvoje preprostosti in čistosti, bi še to uro s teboj prelomil, ker si grajal božje sklepe na meni!" Kljub temu, da je tih do smrti utrujen, se je vrgel na zemljo, jo poljubil in rekel: "Zahvaljen bodi moj Gospod in Bog, za vse svoje bolečine te prosim, pošlji mi jih še stokrat več - če je tvoja volja. To mi bo najbolj ugajalo, ako me boš tepel. Moja največja tolažba je zavest, da spolnjujem tvojo voljo."

Drugokrat, ko ga je neki sobrat vprašal, kaj bi raje pretrpel, to počasno in dolgotrajno bolezen ali težko mučeništvo iz rok rablja, je odgovoril: "Sin moj, moja želja je in bo to, kar hoče Gospod in Bog po svoji volji na meni in po meni stori. Hrepenim po tem, da sem v vsakem pogledu pokoren in vdan njegovi volji. Toda to moja bolezen težje prenašam samo tri dni kot vsako drugo mučeništvo." Drugim je bilo skoraj nemogoče samo to gledati, on je pa voljno, smehljaje in z veseljem prenašal vse do konca. Tako je mogel njegov spovednik reči: "da je bil od prikazni Križanega pri sv. Damijanu do smrti vedno podoben Križanemu Kristusu."

Kakor je bil sv. Frančišek podoben v življenju živemu Kristusu in v smrti mrtvemu, tako je bil tudi po smrti podoben božjemu Sinu. Ko je končal svoje trpljenje in je ležal mrtev na golih tleh, se je javno pokazala njegova podobnost s Križanim. Do smrti je znal svoje rane skrivati z iznajdljivo ponižnostjo. Za njegovo skrivnost so vedeli le njegovi najbližji sobratje. Sedaj, po smrti so videli in se dotikali tisoči njegovih sv. ran. Vsem se je zdel kot pravkar s križa snet. Frančiškove svete rane najnazorneje kažejo, kako je Frančišek ljubil Križanega in Križani njega.

+ p. Marijan Valenčak

Prošnje vernikov ali prošnje »za vse potrebe«- kaj ni prav?

Splošna ureditev rimskega misala (CD 94) v št. 69 določa: **»V Prošnjah za vse potrebe ali molitvi vernikov ljudstvo, ki je v veri sprejelo božjo besedo, nanjo nekako odgovori in izvršuje nalogo svojega krstnega duhovništva in prosi Boga za rešitev vseh ljudi.«** V št. 69 in 70 pa je rečeno, da naj bodo v teh prošnjah redno tile nameni: za potrebe Cerkve, za vladajoče in blagor vsega sveta, za trpeče in za krajevno občestvo. Pri kakšnem posebnem opravilu, npr. pri birmi, poroki, pogrebu, pa lahko tem namenom dodamo še drug namen, ki naj bo pripravljen **»trezno, z modro svobodo in malo besedami in naj izražajo prošnje celotnega občestva«** (št. 71). V št. 138 je spet poudarjeno, da **»pevec ali bravec ali kdo drug na ambonu ... obrnjen k ljudem napoveduje prošnje namene, ljudstvo pa zaupano z odgovori prosi.«**

Obhajanje evharistije je opravilo celotne Cerkve (št 5), je **»opravilo Kristusa ... in božjega ljudstva«** (št. 16; 19), zato se mora **»duhovnik zavedati, da je služabnik svetega bogoslužja in ne sme po svoji volji v mašnem opravilu ničesar dodajati, izpuščati ali spreminjati«** (B 22; št. 24; ZCP kan. 834); bogoslužna opravila **»niso zasebna dejanja, marveč opravila vse Cerkve«** (ZCP kan. 837), tudi takrat, ko jih duhovnik opravi (v posebnih primerih) brez navzočnosti vernikov. Papež Janez Pavel II. opozarja na nekatere nepravilnosti in celo zlorabe v bogoslužju, ki odražajo ne le nepoznanje bogoslužnih predpisov, temveč kažejo celo na pomanjkanje vere, na subjektivizem in na zgrešeno poj-

movanje svobode in spontanosti pri obhajanju bogoslužja (Janez Pavel II., *Cerkev iz Evharistije* št. 10; Kongregacija za bogoslužje in disciplino zakramentov, *Redemptionis sacramentum*, 25.3.2004 št. 5-7).

Taki in podobni primeri nasprotujejo pristni liturgični prenovi, kršijo pravico vernikov do urejenega bogoslužja Cerkve in v praksi vnašajo neslogo in celo pohujšanje med verniki (Prav tam, št. 11). Leta 2004 smo dobili nove liturgične knjige **»Prošnje vernikov«**, oziroma **»Prošnje za vse potrebe«** za navadne nedelje in delavnice med cerkvenim letom. V uvodu je rečeno, da so jih **»napravili študentje teologije«** in jih dokončno izoblikovale **»v tišini in zbranosti«** sestre karmeličanke v Sori. Redakcija je **»opravilo več liturgistov in teologov«** (sic), natis in uporabo teh prošenj pri bogoslužju pa je dovolila SŠK. **»Novost«** teh prošenj je v tem, da jim je dodana še ena (zadnja) prošnja, ki jo bralec napove z besedami: **»In še po osebnem namenu.....(nekaj trenutkov molči), nato isti bralec povabi:«**Prosimo Gospoda« in verniki skupaj vzkliknejo: **»Prosimo te, usliši nas!«** ali podobno.

S tako **»novostjo«** v prošnjah za vse potrebe se nikakor nisem mogel strinjati in je tudi nisem mogel sprejeti. Ker sem tak način prošnje vernikov, ki javno bogoslužno dejanje Cerkve oziroma zbranega občestva, imel za nekaj povsem zasebnega in, da je zbrano občestvo prosilo Gospoda za nekaj, za kar sploh ni vedelo, ker namen ni bil javno napovedan, nisem pri **»mojih mašah«** dovolil branja zadnje prošnje za vse po-

trebe na tak način, kot je zapisan v omenjenih knjigah. Nekateri so se temu mojemu nasprotovanju čudili in ga niso razumeli zato ga tudi niso sprejeli za pravilnega. Da bi ta problem razčistil sem se 1. junija 2007 obrnil na Kongregacijo za bogoslužje in disciplino zakramentov v Rimu in prosil za uradno pojasnilo. Uradni odgovor mi je preko naše nunciature poslal tajnik omenjene Kongregacije nadškof Albert M. Ranjith dne 24. 9. 2007 (Prot.št. 679/07L). V odgovoru je poudarjeno:

1. Ta **»naš«** zgoraj omenjeni način Prošnje vernikov ni v skladu z št. 71 Splošne ureditve rimskega misala;
2. Občestvo mora biti seznanjeno z vsebino in nameni prošenj s katerimi se obrača na Gospoda in ga prosi;
3. Dovoljeno je, da je po prošnjah, pred sklepno molitvijo duhovnika, kratek molk, v katerem verniki lahko molijo po svojih namenih, vendar brez napovedi, da naj v tihoti prosijo po osebnem namenu, na katerega bi potem občestvo odgovorilo z vzklikom: prosimo te, usliši nas, ali kako drugače.

Naj bo to pojasnilo skromen, a zato nič manj pomemben prispevek k temu, da iz liturgije odpravimo osebne poglede in samovoljne kreativnosti, ki niso v skladu z bogoslužjem Cerkve, s katerim **»Cerkev na poseben način izvršuje duhovniško službo Jezusa Kristusa«** (kan. 834).

p. Viktor Papež, prov. min.

P. Silvin - dobitnik štipendije ustanove p. Stanislava Škrabca

V soboto, dne 20. oktobra 2007 ob 19. uri zvečer, je bila v ribniški župnijski cerkvi sv. Štefana papeža, lepa akademska slovesnost, ki jo že nekaj let pripravi "Ustanova p. Stanislava Škrabca", ki ima sedež v Hrovači na domu našega priznanega jezikoslovca p. Stanislava Škrabca. Med sedmimi študenti in študentkami slovenistike, slavistike in klasične filologije (ena študentka je iz Rusije, en študent pa iz Makedonije) je letos za svoj doktorski študij prejel Škrabčevo štipendijo tudi gvardijan in rektor svetišča na Brezjah p. Silvin Krajnc. Za svojo doktorsko delo je izbral apostolsko delovanje naših priznanih pastoralistov bratov p. Angelika in p. Romana Tominca.

Med povabljenimi gosti so bili profesorji iz Univerze v Ljubljani, Mariboru, Kopru in iz Nove Gorice, nekateri predstavniki kulturnega in političnega življenja in mnogi prijatelji "Ustanove p. Stanislava Škrabca." Zbrane štipendiste in goste sta najprej nagovorila g. Marko Škrabec, predsednik uprave "Ustanove p. Stanislava Škrabca" in g. Janez Škrabec. Slavnostni govornik pa je bil tokrat minister za zunanje zadeve RS g. dr. Dimitrij Rupel. V govoru je poudaril pomen slovenščine ob našem vstopu in življenju v Evropski uniji. Naš jezik bo s predsedovanjem Slovenije EU prihodnje leto vedno bolj slišen v Evropi in v svetu. Slovenci prav preko materinega jezika izražamo svojo identiteto. Govorom je sledila podelitev štipendij. Doživeli smo tudi čudovit glasbeni večer Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Georga Pehlivaniana. Orkester je izvajal koncert za dve violini in orkester v d-molu J.S. Bacha, koncert za trobento in orkester v D-duru G. Tartinija in Simfonijo št. 40 v g-molu W.A. Mozarta. Po tej slovesnosti je sledilo družabno srečanje ob dobri kapljici in pogostitvi.

P. Silvinu čestitamo in mu želimo uspešnosti pri pisanju doktorske disertacije.

p. Viktor

† br. Berard Smolič OFM

Pogrebni nagovor provinciala p. Viktorja Papeža za pok. br. Berardom Smoličem

Ljubljana - Žale, 27. julija 2007

(roj. 19. 2. 1916 Knežnja vas-Dobrnič, umrl 24. 7. 2007
Ljubljana - center)

Že kar nekaj časa je br. Berard slutil, da se mu približuje "sestra smrt", kot je sv. Frančišek imel navado imenovati smrt. V zadnjih tednih je večkrat potožil, da se poslavlja od zemeljskega potovanja in da odhaja k Očetu v nebeško domovino in naš skupni dom pri Bogu. Da je z br. Berardom bilo res nekaj hudo narobe sobratje nismo opazili toliko iz njegove upočasnjene hoje po hodnikih in kapeli ali po težkem in hropečem dihanju ter pokašljevanju, temveč iz dejstva, da br. Berard ni mogel več v svojo ljubljeno krojačnico, kjer je delovno preživel večji del svojega dneva, šival nove habite za brate v provinci in za brate drugih provinc, popravljaj in krpal stare, šival in skrbel za posteljnino. Bil je žalosten, če ni opravil načrtanega dela in če mu je zmanjkovalo blaga za redovne habite. Takrat je imel navado reči: »Zdaj pa je konec z menoj, ta habit je zadnji v mojem življenju, blaga nimam več, pa tudi sam čutim, da ne zmorem več, nimam več moči.« Ko je dobil blago, se je ponovno razživel in se spet vrgel na delo šivanja novih redovnih oblek. Ko je sobratom užival novo redovno obleko, je nekaterim v žep habita vtaknil listič in nanj napisal: "Ko boste zvedeli za moje smrt, pa zmolite zame en očenaš".

Br. Berard, pri krstu je dobil ime Matija, se je rodil v Knežji vasi, župnija Dobrnič, 19.2.1916 očetu Francu in materi Mariji roj. Retar. Po končani osnovni šoli - njegovo spričevalo o zaključku osnovne šole iz leta 1930, ki ga imamo shranjenega v našem arhivu, kaže, da je bil priden, vesten, lepo vzgojen, da je rad prepeval in da so mu šle od rok bolj ročne spretnosti kot pa telovadba ali matematika; po končani osnovni šoli se je odločil, da se bo izučil za krojača. Leta 1934 mu je krojaški mojster Zadruga krojačev in krojačič iz Novega mesta izdal potrdilo in spričevalo o učenju krojaštva. Septembra istega leta pa je že prosil za sprejem v frančiškanski red. Njegov župnik mu je izdal priporočilno pismo v katerem med drugim poudari, da je Matija Smolič "vedno spoštoval svoje starše, bil vključen do vsakega človeka, službo božjo je redno obiskoval in redno izpolnjeval krščanske dolžnosti". 13. aprila 1935 je bil sprejet v frančiškanski red v Mariboru. V svoji prošnji za sprejem v frančiškansko bratstvo je zapisal, da "bom s ponižnostjo in z vso pokorščino ubogal predstojnike". Tretjeredne obljube je naredil 18. aprila 1936, 23. oktobra 1942 pa je prosil, da bi ga sprejeli v I. red sv. Frančiška, kar se je tudi zgodilo. Prve redovne zaobljube je naredil 24. oktobra 1943, slovesne pa tri leta kasneje in sicer 24. oktobra 1946 v Ljubljani, ko je bil star 31 let. Kot odličen krojaški mojster je služboval v Mariboru, na Sveti Gori, v Novem mestu, večji del svojega življenja pa na Viču v Ljubljani in v našem osrednjem samostanu na Tromostovju v Ljubljani, kjer ga je dne 24. julija 2007 zjutraj v njegovi bolniški sobi obiskala sestra smrt in ga je Gospod življenja poklical k sebi. Poleg krojaštva je br. Berard v naših skupnostih opravljal še druga dela in naloge: skrbel je za bolnike in goste, pripravljaval samostansko obednico, urejeval miloščino in nas s samostanskim zvonom klical večkrat na dan k molitvi. Pri vseh teh nalogah je vedno bil izredno vesten, točen in odgovoren. Zaradi vojnih

razmer je moral veliko trpeti, prizaneseno pa mu ni bilo niti v povojnem času, saj so ga takratne oblasti aretirale, obsodile in zaprle skupaj z drugimi sobraty in duhovniki. Šele demokratična oblast mu je priznala na podlagi zakona o popravi krivic status žrtve vojnega in povojnega nasilja, mu priznala status političnega zapornika in mu pred nekaj leti nakazala tudi simbolično odškodnino. Br. Berard je bil živa zgodovina, legenda in arhiv. Tako starejši kot mlajši sobratje smo mu radi

prisluhnili, ko je živo, natančno, dokumentirano pripovedoval o svojem življenju in delu, o sobratih in dogodkih, o svojih potovanjih po samostanih in na Hrvaškem. Pripovedoval je tako, kot bi se vse skupaj zgodilo šele včeraj. Neverjetno, kako natančno si je vse zapomnil kljub letom. Kot frančiškanskega brata ga je odlikovalo vse tisto, kar je o njem zapisal župnik v priporočilnem pismu leta 1934: "vedno je spoštoval svoje starše in vsakega človeka, redno izpolnjeval krščanske dolžnosti", pa tudi to, kar je sam zapisal v svoji prošnji za vstop k frančiškanom: "vedno bom ponižno in z vso pokorščino ubogal svoje redovne predstojnike". In res, kjer koli je bil br. Berard, je

iskreno spoštoval svoje redovne predstojnike in zanje vsak dan molil in daroval svoje trpljenje in bolečine. Po srcu, duši in življenju je bil br. Berard pristen in zadovoljen frančiškanski brat.. Rad je imel frančiškanski način življenja, z veseljem in ponosom opravljal svoj krojaški poklic in skrbel za bratske odnose v skupnostih. Odlikovale so ga kreposti kot so: nenarejena ponižnost in iskrena pobožnost predvsem do Marije in Svete evharistije, srčna preprostost in dobrota, ljubezen do province in do sobratov ter zvestoba redovnim zaobljubam in redovnim dolžnostim. Bil je pozoren tudi v majhnih stvareh, jih znal ceniti in ovrednotiti ter bil hvaležen za še tako skromno izkazano mu pozornost in pomoč. Globoko je spoštoval redovne predstojnike in zanje molil, saj je vedel, da nosijo odgovornost za svoje brate. Bil je natančen, točen in zanesljiv v vsem, zlasti pa je bil iskreno pobožen, ljubil je molitev in zakramentalno življenje.

Svoje duhovno in redovno življenje je gradil na zvestobi temu, kar so ga naučili kot mladega redovnika frančiškana njegovi modri redovni vzgojitelji, ki se jih je vedno rad in z hvaležnostjo spominjal in o njih spoštljivo pripovedoval. Včasih pa je pokazal tudi žalost in zaskrbljenost, saj ni mogel razumeti in sprejeti določene spremembe in novosti v načinu redovnega življenja, ki ga nam vsiljujeta današnji čas in svet.

Naj mi bo dovoljeno, da se ob tem slovesu iskreno zahvalim sobratom, ki so lepo skrbeli za br. Berarda v času njegove bolezni, mu stregli, ga obiskovali, z njim poklepetali in mu s tem naredili dan lepši in lažji. Posebno naj pri tej zahvali omenim našega bogoslovca br. Andreja Polaka, ki je prevzel večji del skrbi za br. Berarda v smislu Frančiškovih besed: "Če mati hrani in neguje svojega telesnega sina, koliko bolj naj vsakdo ljubi in neguje svojega duhovnega brata. Če kdo zboli, mu naj drugi bratje strežejo, kakor bi želeli, da bi bili sami postreženi" (2 FVod VI, 10-11).

Od nas sicer odhaja br. Berard v Očetov nebeški dom v katerega je vedno veroval in upal, v zadnjih mesecih pa že kar odkrito hre-

penel. Zapušča pa nam oporoko svetlega, zadovoljnega in pričevalnega zgleda pristnega frančiškanskega brata, ki nas uči, da svetost ni v nekih izrednih dejanjih ali v nekem posebnem načinu duhovnega življenja, temveč v Jezusovih besedah, ki jih je br. Berard vsak dan živel in z dejanji potrjeval: "Kdor je zvest v malem, bo zvest tudi v velikem. Pridi, dobri in zvesti služabnik, v malem si bil zvest, čez veliko te bom postavil; pojdi v veselje svojega Gospoda" (Mt 25, 23).

Naj počiva v večnem miru in neminljivi Luči.

Mnogopoštovani
pater provincijal!

Primio sam vijest da je umro član vaše Provincije fra Berard Smolič. Iskreno Vam kažem: duboko me dirnula ta vijest. Po primitku vijesti odmah sam se pomolio za pokojnika. S ovim pismom izražav Vam svoju ljudsku, kršćansku i franjevačku sućut zbog tjelesne smrti dragog fra Berarda. Pokojnik mi je ostao u lijepoj uspomeni prigodom naših susreta.

Koliko je meni poznato (otkada sam ja obukao franjevački habit - 22. IX. 1925.), u franjevačkim Provincijama bivše Jugoslavije, bila su samo 3 franjevca (ofm) s redovničkim imenom: Berard; jedan je sadašnji vaš pokojnik, jedan je pripadao zagrebačkoj Provinciji, a treći sam ja. Sada i ja očekujem svaki čas poziv od Gospodina da se susretnem s Njime »licem u lice« (1. Kor 13-12) i da Mu položim račun moga upravljanja (usp. Lk 16,2). Kada doznate za moju smrt, pomolite se za mene, na čemu Vam unaprijed zahvaljujem.

Pozdravite braću u samostanu, poimence p. Polikarpa Broliha. Vas posebno pozdravlja u Kristu i sv. Ocu Franji odani

Fra Berard Barčić

Pula, 26. VII. 2007

MIR I DOBRO!

Poštovani oče provincijale!

Mnogo Vam hvala što ste dopustili da o. fra Vitomira ovdje dostojno pokopamo. Također Vam velika hvala što ste svojom prisutnošću uveličali sahranu, koja je, naravno, za sve nas jedna velika žalost. Vaš je bio za svojega života, a mi smo željeli da bude naš sada kad više ništa ne može učiniti za vašu Provinciju i za vaš svijet koji je toliko volio. U ime naše obitelji: brata Mate i svih sestara, cjelokupne rodbine i prijatelja, ja Vam se, poštovani oče, zahvaljujem: hvala Vam za tako dalek put što ste prešli, hvala Vam za svaku riječ koju ste izrekli, hvala za svaki Vaš korak po našoj posavskoj zemlji koju je Vitomir uvijek ljubio.

Smrt našega brata velika je tuga za nas. Ipak, tješi nas činjenica daje sada na boljem mjestu. Tješi nas činjenica da ćemo se jednom opet sresti i da će i on jednom opet uskrsnuti.

Od cijele naše obitelji velik i sdačan pozdrav!

Dođite nam opet!

*Janja sa sestrama,
brat Mato i cijela rodbina
(posebno Nada s djecom i Mirko,
kandidat za svećenika)*

Za vpis v nekrologij:

	24. 7. 2007				
Ljubljana - Mariino oznanjenje	Br. BERARD (MATIJA) SMOLIČ, zgleden pričevalec frančiškanskega življenja v skromnosti, delavnosti, pobožnosti in veselju; odličen krojač, v vsem je kazal veliko ljubezen do province in globoko spoštovanje do predstojnikov. Pokopan na Žalah v Ljubljani.	91	64		2007

† Julijana Anžel

mati p. Lavrencija

Napolnjuje nas trdno upanje v veri na vstajenje in hvaležnost za dar zgledega krščanskega življenja, ko sporočamo, daje v četrtek, 9. julija 2007 v stotem letu gospodar našega življenja odpoklical Anželovo mamo k sebi v nebeško domovino. Luč sveta je zagledala 4. februarja 1908 leta v družini matere Antonije in očeta Ignaca Kukovec v Zgornjih Verjanah kot najmlajša izmed šestih otrok. Svoje otroštvo in mladost je preživelja v domači rojstni hiši. Tu se je poročila s svojim izvoljencem Janezom Anželom leta 1937. V njunem zakonu so se rodili trije sinovi: Janez, Peppek in Franček. Ves čas družinskega zakonskega življenja je bila vzorna in ugledna gospodinja v svoji rojstni hiši, saj od njene urejene hiše nihče ni odšel nikdar praznih rok. V svojem stoletnem romanju, v tej solzni dolini zemeljskega življenja, kot pokončna globoko verna mati svoje družine in trojiške župnije, ki v svojem življenju nikdar ni opustila nedeljske in praznične sv. maše je zagotovo doživela največje veselje leta 1968 ob novi maši svojega sina Pepeka, s frančiškanskim redovnim imenom p. Lavrencija, misijonarja in župnika v Mariboru v baziliki Matere usmiljenja. Nikdar v življenju ni obiskala nobenega zdravnika, le v pozni jeseni življenja in onemoglosti, ko jo je priklenilo na bolniško posteljo ji je v najtežjih trenutkih zdravniško osebje na domu lajšalo bolečine. Lepi trenutek je tudi doživela ob svojem 99. rojstnem dnevu, ko je ob navzočnosti svojih najdražjih domačih, bila zadnjikrat deležna pri sv. darit-

vi na domu v njeni bolniški sobi. Vesela je bila vsakega obiska, posebej še svojih šestih vnukov z družinami in petnajstih pravnukov, a najsrečnejši obisk pa je bil vedno obisk sina p. Lavrencija, ki ji je prinašal kruh večnega življenja. Ob njeni onemoglosti, ko je bila položena na bolniško posteljo so domači; sin Janez z ženo Aniko in vnukinja Irena; imeli veliko skrbi in truda, ona pa je za vse molila, saj samo Bog ve kolikokrat so njeni izmučeni prsti drseli po jagodah njenega rožnega venca. Njeno ljubeznivo materinsko srce pa je strla žalost ob nenadni smrti sina Frančka, pred slabimi desetimi leti pa še izguba njenega življenjskega sopotnika – moža in očeta Janeza Anžela.

Od pokojne Anželove mame smo se poslovili 21. julija v župnijski cerkvi Sv. Trojice z mašo zadušnico, ki jo je daroval frančiškanski provincijal dr. p. Viktor Papež ob asistenci sina p. Lavrencija Anžela in trojiškega predstojnika ter župnika p. Mateja Papeža, ki se je v nagovoru od pokojne Anželove matere poslovil in se obenem zahvalil Bogu za njeno zgledno globoko verno in dolgo življenje, ter ob somaševanju p. frančiškanov in škofijskih duhovnikov; med njimi sta bila mariborska kanonika g. dr. Jože Goličnik in stolni župnik g. dr. Stanko Lipovšek, ki se je tudi v imenu nadškofije poslovil od pokojne matere. Med lenarškimi dekanijskimi duhovniki je bil tudi dekan g. Martin Bezgovšek. Pogrebni obred je lepo opravil domači župnik p. Matej Papež ob spremstvu trojiških rojakov p.

Borisa Markeža in p. Damijana Vračka. K večnemu počitku smo njeno izmučeno teto položili na cvetoči trojiški farni božji njivi, kjer polagamo v blagoslovljeno zemljo zrela in tudi nedozorela semena za rast večnega življenja. Tako smo položili v upanju dozorelo plodno seme globoko verne matere, ki je dosegla svoj cilj že v rajski domovini. Naj počiva v miru do prihodnjega vstajenja.

Franček Kukovec

Dobova

V župnijski cerkvi Imena Marijinega v Dobovi so na zadnjo majsko soboto z užitkom prisluhnili verzom iz pravkar izdane pesniške zbirke, prvenca Terezije Toporišič, po domače kar Reze. Pesmi je Reza ustvarjala pri opravljanju dnevnih obveznosti, v neprespanih nočeh kakor tudi trenutnih radosti, kot je v spremni besedi zapisala Darinka Cvetko Šegota. V 65 pesmih je preprosto, a bistro izraženo tisto, kar vsi občutimo, pa o tem ne upamo ali ne znamo spregovoriti. Tople, večinoma vesele misli so namenjene sleherni materi, slednjemu koščku slovenske zemlje, posebej pa dobovski župniji, v kateri je Reza kot mati, teta, babica, dobra sosedka preživela vse svoje življenje, ki se v njenih očeh »vrti/ vrti in ne obstoji«. A grenkih trenutkov avtorica ne zamoči. Ko prevlada obup, se oklene molitve za »naše, moje polje/ za zdravo okolje / za zdrave, bogaboječe ljudi«.

Terezija je med delom na trdni kmetiji vzgojila tri hčer-

ke in jim skupaj z možem Tonetom - Toporišičevi z Mosteca slovijo kot izredni slovenisti - privzgojila čut za milo slovensko besedo in pesem domačega glasu. Brez Terezije in njenih izvrtnih pesmi redkokdaj mine kakšna prireditev, obletnica ali navadno nedeljsko bogoslužje.

Črnilo na straneh pesniške zbirke je na pomladni večer zaživel po zaslugi interpretatorjev, članov literarnega društva Žarek iz Brežic, ki jih je na citrah spremljala Tinka Budič. Sproščen večer, ki so ga skupaj z Rezinimi sorodniki ter ob pomoči številnih sponzorjev pripravili v društvu Zvezda, so požahali tudi spevi cerkvenega zbora Zvezda ob orgelski spremljavi Lucijana Cetina, pa mešanega pevskega zbora KD Franc Bogovič, katerega likovniki so navdahnjeni ob Rezinih vrsticah prispevali nekaj platen na ogled. Ob koncu prireditve so se Rezi njeni sorodniki zahvalili za vse lepe trenutke, domači župnik Damjan Vračko pa je slavljenki podaril kip svetega Frančiška. M. K.

Dobova

Velikonočni ponedeljek na dobovskem koncu že nekaj let zaznamuje koncert z množico domačih nadarjenih glasbenikov vseh starosti. Tudi tokrat ni bilo nič drugače, čeprav je toplo pomladansko sonce kar vabilo na plano. Zato je bil toliko bolj prijetno stopiti iz farne cerkve, ko so se v srečih navzočih verzi kakšne od slišanih pesmi pomešali s poživljajočimi nebesnimi žarki. Trubadurji obeh spofov so na različne načine pozdravljali, slavili Boga, ljubili Jezusa, hrepeli, se sprehajali po Sloveniji, med drugim so se spomnili tudi koroških rojakov, skratka prepevali so hvalnico še enemu vstajenju človeka in narave. Program so spretno povezovali dobovski devetletkarji z mi-

slimi o velikonočnih običajih in ritmu življenja v tem še posebej blagoslovljenem delu leta, o simbolih, jedeh, o vsem torej, kar je del bogate slovenske etnološke in cerkvene dediščine, pripravila pa jih je učiteljica Dragica Hrovat z dobovske osnovne šole. Tudi sicer so učenci te šole na čelu z mentorico Lidijo Cvetkovič Ogorevc pri srčno oblikovali del koncerta, ob njih pa še dobovski rogisti, ljudski pevci in mešani pevski zbor kulturnega društva Franc Bogovič, kvintet pihalnega orkestra Loče, nepogrešljiva mešani in mladinski pevski zbor: Zvezda (na fotografiji) ter kot posebna gosta violinistka Kaja Galič in pianist, sicer tudi zborovodja in organist: Lucijan Cetin. Melodije so zbranim še dolgo odmevale v ušesih. *B. K.* M. K.

Družina, 22. 4. 2007

Družina

FRANČIŠKANI V BREŽICAH

Dobova, postaja večnega upanja

Franciskani po 350 letih odhajajo iz Brežic. Potem ko so v zadetku doživljali v takojšnjem delu svoje slovenske province uspeh na uspehom, je njihovo novo zgodovino na tem območju zaznamovalo predvsem njihovo človeško in intelektualno hotenje, da bi lahko tukaj obstajali tudi v prihodnje. Toda odločitve niso dala nimajo, če v tem pogledu sodimo primerjamo s preteklostjo.

Edini član tega reda v Brežicah je Damijan Vraček, župnik v Dobovi, še pred letošnjo jesenjo bo odšel od tukaj in to bo tisti, uvodoma omenjeni odhod franciskanov z Brežic po več kot 300 letih.

P. Felician Pevec, knjižničar in raziskovalec starih tiskov v franči-

škanskem samostanu v Novem mestu, je bil ob koncu 70. let prejšnjega stoletja leto dni kaplan v Dobovi, torej na brežičkem območju. Zdej je, kot rečeno, v novomeškem samostanu, ki je brežičkim franciskanom najbližji na desni strani Soče. P. Felician je z raziskovanjem kulturne zgodovine, rasti na Dolenjskem in Posavju, ter z osebno izkušnjo zelo blizu franciskanom v Brežicah. Pozna njihov družbeni vzpon, uspešno delovanje v brežički skupnosti in njihovo družbeno pot nazaj v brežičkem delu slovenske franciskanske province. Prihod franciskanov in razhod - v 2. svetovni vojni beg iz Soče. Potem vrtnitev v Brežice, kjer so jim bila vrata zaprta. Potem so ves povojni čas

vedrili v Dobovi. "Bili so v Brežicah, zdaj odhajajo. In ne verjamem, da se bodo v naslednjih dvesto letih vrnili," pravi p. Felician.

Govorimo o franciskanih v Brežicah, ampak sedanjí zadnji člen reda odhaja iz Dobove. To je pomembna podrobnost. Franciskani so namreč živeli v Dobovi potem, ko so morali zbežati iz Brežic.

"Nemci so jih aprila 1941 izgnali iz Brežic preko Soče v NDH. Februarja leta 1942 so jim porušili cerkev v Brežicah in nacionalizirali vse imetje. Leta 1945, v osvoboditvi, je bilo imetje ponovno nacionalizirano in tako so jim osemgodišni vrtnitev v Brežice. Do leta 1952 so vedrili v Dobovi. Leta 1958 so se naselili v Dobovi po dobrohotnosti mariborske škofa Drbečnika v upanju, da bo kdaj možna vrtnitev v Brežice, a žal ni bila. Sedaj prihaja dokončni odhod," pravi p. Felician Pevec.

Brežički samostan je imel priznane lekarno, v njegovih prostorih, v katerih je zdaj gimnazija, je bilo štu-

P. Felician Pevec v knjižnici franciskanskega samostana v Novem mestu.

dijko središče za teologijo. "Valvasorjev sin p. Alojzij je zidal samostan v Brežicah, v katerem je p. Marcelijan Vodnik (Valentin) študiral teologijo. Ne smemo pozabiti p. Edvarda Zagorca iz brežičkega samostana, ki je leta 1954 odkril Častike Toplice," niza nekatere pomembne zanimivosti p. Felician iz Novega mesta.

Prvi dom franciskanov v Posavju so vsakakor Brežice, kjer so pripadniki reda v preteklosti imeli veliko vlogo. Na Dobovo, kamor so morali pti zaradi speta zgodovinskih okoliščin zbežati, red ni bil nikdar navezan. Dobova je bila ves čas samo začasna rešitev. Kljub negotovosti so v Dobovi trikrat obnovili župnijsko cerkev, ta je dobila tudi nove zvonove in orgle. Imed takojšnjih župnikov so danes živi le

p. Pavel Krajnc na St. Gori in p. Evgen Ketli v Koprnu ter nekaj kaplanov, med katerimi je, kot rečeno, tudi p. Felician Pevec.

Knjika zgodovina franciskanov v Brežicah, kot jo omenja p. Felician Pevec, ni samo knjiška zgodovina reda, marveč knjiška zgodovina voga na Brežičkem in skraj knjiška zgodovina Evrope 20. stoletja. Avgust, ko naj bi zadnji francijan odptoval iz brežičkega dela slovenske franciskanske province, bo za večino ljudi eden od vročih poletnih mesecev, le redki bodo pomislili, da se takrat končuje pomembna doba. Kdo ve, ali bodo mejni znanstveniki ljudje tako zavzeti, kakor po- zdravijo na primer prihod novega veletrgovca v mesto ali pa otvoritev nove gostilne.

Martin Luzzar

Brežice nekdaj. V srednji franciskanske cerkve, ki so jo leta 1942 porušili Nemci.

Dolenjski list, 14. 6. 2007

Dobova

Dobovski farani smo se zadnji juljsko nedeljo poslovili od svojega dolgoletnega duhovnega voditelja franciskana p. Damijana Vračka, ki odhaja v samostan Nazirje. Dobovčani se ga bomo spominjali po marsičem: po številnih prenovah cerkvenih stavb, obnovljenih običajih, kot so blagoslov konj in vsakoletne maše za gasilce, po prireditvah in koncertih in zanimivih romanjih. V spominu pa nam bo ostal vedno tudi ob vsakem zvonjenju zvonov, za katerih ubrano pesem je poskrbel. Z Damijanom z obsejne fare odhajajo tudi franciskani. Kar enajst se jih zamenjalo v 49 letih delovanja reda v župniji. Za njihovo delo se jim je v imenu videmske dekanije zahvalil njen predstojnik Milan Kieša, ki je podčrpal pomen

franciskanskega duha, ki so ga prinesli v župnijo.

Njihov provincial p. Viktor Papež pa je pojasnil, da so bili zaradi pomanjkanja duhovnih poklicev primorani k tej odločitvi, ki se je sicer napovedovala že od leta 2004. Zdej že naš nekdanji župnik je imel lepo navado, da se je ob koncu kakršnih koli del vedno iz srca zahvalil vsem pomočnikom. Nič drugače ni bilo tudi ob slovesu. S spominsko plaketo je še zadnjič izrazil svojo hvalečnost ključarjem in ostalim cerkvenim delavcem. Prisrčno druženje, ki so ga po maši z jedajo in pi- jačo pripravili farani, so s takti popestrili mešani pevski zbor Franca Bogoviča, dobovski rogisti ter seveda cerkveni pevci, zaključili pa z besedami: »Z vami, pater Damijan, nam je bilo lepo.«

M. K.

Družina, 19. 8. 2007

Slovesne zaobljube br. Andraža

Po petih letih življenja v frančiškanski skupnosti je br. Andraž Arko, na praznik povzivanja svetega Križa, v cerkvi Marijinega oznanjenja na Tromostovju Bogu izrekel slovesne zaobljube čistosti, ubolstva in pokorščine. Br. Andraž je klavir redavno življenje zaslišal že po srednji šoli, vendar se mu je, kot je povedal za družino, vtrajno upiral. Med študijem socialne pedagogike na pedagoški fakulteti je bil ves čas povezan s frančiškansko skupnostjo – prek študentske skupine, frančiških tabornikov, frančiškanskega mladinskega centra, frame, gledališke skupine ... – Po diplomu se klavir nisem mogel več upirati. Življenje in način dela p. Marjana Čuka in drugih frančikanov, predvsem po zgled svetlega frančiška me je vsega prešel, podal sem se na pot z njimi in od danes naprej, ko sem se Bogu brezpogojno predal za vse življenje, ni več poti nazaj. Br. Andraž Arko je tudi sodelavec našega uredništva – že dobrih sedem let sodeluje z Mladim valom predvsem s prispevki o filmih. Zadnjega pol leta sem, žal, bolj malo pisal, čeprav me sodeluje v skupnosti, uredništvo in prijatelji spodbujajo k pisanju. Priprave na slovesne zaobljube sem vzal zares in za spremljanje filmov nisem imel časa. Je dejal br. Andraž in upajoče prihodnje leto bo po diakonskem posvečenju čez dober mesec in po novi mali prihodnje leto tudi za pisanje našel več časa.

K. H.

Družina, 23. 9. 2007

Trbovlje - Sveta Marjeta

Na prvo septembrsko nedeljo se vsako leto spominjamo ustanovitve naše župnije.

Letos smo praznovali sedmo obletnico, odkar imamo kristjani v južnih Trbovljah svojo župnijo. Vodilna misel praznovanja je bila »Vsak župljan gradi župnijo«.

Vsak dan tridnevne smo molili posebno molitev za župnijsko skupnost. Domači župnik je pripravil krajši nagovor, v katerem nam je pokazal, kje vse lahko prispevamo delež k rasti župnije.

B. D.

Praznovanje je doseglo vrhunec v nedeljo, 2. septembra, ko je slovesno mašo daroval frančiškan p. Lavrencij Anžel. Pri darovanju so zastopniki župljanov k oltarju prinesli matične knjige naše župnije. S tem smo hoteli izraziti svojo povezanost z vsemi, katerih imena so že zapisana v kateri od matičnih knjig.

Obhajanje sedme obletnice ustanovitve župnije je priložnost, da se Bogu zahvalimo za vse, kar nam je v tem času podaril po župniji. Praznovanje je tudi povežalo župljane.

Mengeš

V petek, 31. avgusta, je Kulturno društvo Antona Lohboda iz Loke pri Mengju pripravilo mašo v spomin na domačina, frančiškanskega brata in slikarja Janka Testena. Prav na rojstni dan pred 110 leti rojenega umetnika je sveto daritev v cerkvi sv. Primoža in Felicijana daroval provincial slovenskih frančikanov, p. Viktor Papež. V pridigi je povedal nekaj izjemnih misli o človeku, ki je vse svoje življenje posvetil Bogu in ljudem.

V samostanih vzdolž Jadrana – od Dubrovnika, Cavtata, Orebčiča, Kune in Krapnja do Kaporja na otoku Raba se je brat Ambrož, tako redovno ime mu je bilo dano, srečeval z mnogimi dejavnostmi. Poznan je bil kot dober krojač, bil je navdušen kuhar in odličen vrtnar. Pa vendar se je najraje in tudi največ posvečal svoji največji ljubezni – slikarstvu, ki ga je vzljubil že v otroških letih in mu z ve-

likim veseljem sledil vse do smrti 7. januarja 1944. Ševedna njegova dela hranijo zasebne zbirke po Evropi, predvsem v Nemčiji, nekaj tudi v Sloveniji, večino pa jih je po samostanih, kjer je deloval, v Zadru in Galeriji Testen ter v cerkvi sv. Evfemije v Kaporju.

Testenovo slikarstvo je izredno in svojevrstna ekspresionistična likovna govorica. Je tenkočuten izraz doživljanja narave, ljudi, odrešenjskih skrivnosti in umetniške globoke pobožnosti. Testen je slikar samouk, ki se v svojem dolgoletnem ustvarjalnem obdobju sicer srečuje z akademskimi normami likovnega izražanja, vendar se, prežet z globokim mističnim doživljanjem, v harvah in kompoziciji najpogostje podreja le zakonitostim navdila, je o njem zapiše direktor Mestnega muzeja Mengeš, ki v mengiški galeriji (mešnariji) konec septembra pripravlja razstavo Testenovih del.

Družina 30. 9. 2007

Družina, 22. april 2007

Družina, 9. 9. 2007

■ BREZJE

Brezje 72
4243 BREZJE
tel.: (04) 537 07 00 in
533 88 61
fax: (04) 533 88 66

*Za pos. brate namesto 00:
03 - Rafko; 18 - Silvin;
21 - Polikarp; 22 - Štefan;
24 - Leopold; 25 - Bogdan;
26 - Herman; 27 - Peter;
28 - Miroslav*

■ KAMNIK

Frančiškanski trg 2
1241 KAMNIK
tel.: (01) 831 80 30
fax: (01) 831 80 50

*Za pos. brate namesto 0:
3 - Boris; 5 - Milan
6 - Pashal; 7 - Ernest*

■ KOPER

Destradijev trg 10a
6000 KOPER
tel.: (05) 627 33 22

■ LJUBLJANA-CENTER

Prešernov trg 4
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 242 93 00
fax: (01) 242 93 13

■ PROVINCIALAT

tel.: (01) 242 93 10
fax: (01) 242 93 11

■ LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Küzmičeva 6
1000 LJUBLJANA
tel. in fax: (01) 436 87 81

■ LJUBLJANA-ŠIŠKA

Černetova 20
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 583 72 70
fax: (01) 583 72 99

*Za pos. brate namesto 70:
75 - Zdravko; 80 - Mari;
81 - Bogdan; 37 - Jernej*

■ LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo

Tržaška 85
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 244 42 52
fax: (01) 244 42 53

*Za pos. brate namesto 52:
56 - Anton; 57 - Hireonim;
58 - Tomaž; 59 - Marjan;
61 - Tadej; 62 - Andraž;
50 - Komisariat*

■ SESTRE KLARISE

Andreja Bitenca 138
1000 LJUBLJANA
tel.: (01) 518 25 00

■ MARIBOR

Vita Kraigherja 2
2000 MARIBOR
tel.: (02) 228 51 10
fax: (02) 228 51 12

*Za pos. brate namesto 00:
13 - Janez; 14 - Bogoljub;
15 - Franci; 16 - Lavrencij;
17 - Tilen; 18 - Kuhinja;
19 - Franci*

■ MOŠNJE

Mošnje 8
4240 RADOVLJICA
tel. in fax: (04) 533 88 78

■ NAZARJE

Samostanska pot 50
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 19 93 in
583 13 98
fax: (03) 583 1753

■ SESTRE KLARISE

Samostanska pot 51
3331 NAZARJE
tel.: (03) 583 13 91

■ NOVA GORICA

Škrabčeva 1, p.p. 303
5001 NOVA GORICA
tel.: (05) 330 77 50
fax: (05) 330 77 51

*Za pos. brate namesto 0:
2 - Krizostom; 3 - David;
4 - Andrej; 5 - Miran;
6 - Lojze; 7 - Bruno*

■ NOVA ŠTIFTA

Nova Štifa 3
1317 SODRAŽICA
tel.: (01) 836 99 43
fax: (01) 836 99 44

■ NOVO MESTO

Frančiškanski trg 1
8000 NOVO MESTO
tel.: (07) 338 14 70
fax: (07) 338 14 79

*Za pos. brate namesto 0:
1 - Tadej; 2 - Felicijan;
3 - Marko; 4 - Simon Peter*

■ STRUNJAN

Strunjan 141
6323 STRUNJAN
tel.: (05) 678 20 05
fax: (05) 678 01 48

■ PROVINCIALNA HIŠA

Strunjan 134
tel. govorilnica:
(05) 678 21 21

■ SVETA GORA

Sveta Gora 2
5250 SOLKAN
tel.: (05) 330 40 20
fax: (05) 330 40 38

*Za pos. brate namesto 20:
22 - Bernard; 25 - Hadrijan;
32 - Pavel; 33 - Vili; 30 - Miha*

■ SVETA TROJICA

Meznaričeva 8
2235 SV. TROJICA v
Sl. gor.
tel. in fax: (02) 720 55 56

■ AVSTRALIJA

ADELAIDE

Holy Family Slovenian Mission

51 Young Avenue
AU - WEST HIND-
MARSH SA 5007
tel.: 00 61 8 8121 3869

MELBOURNE

SS. Cyril and Methodius Slovenian Mission

19 A'Beckett Street,
PO BOX 197
AU - KEW VIC 3101
tel.: 00 61 3 9853 7787
fax: 00 61 3 9853 6176
mobitel:
0061 412 555 840

SYDNEY

St. Raphael Slovenian Mission

313 Merrylands Road,
PO BOX 280
AU - MERRYLANDS
NSW 2160
tel.: 00 61 2 9637 7147 in
9682 5478
fax: 00 61 2 9682 7692
mobitel:
00 61 409 074 760 in
419 236 783

■ AVSTRIJA

P. Bertrand Kotnik

Klosterstrasse 2
AT - 9100 VÖLKER-
MARKT / VELIKOVEC
tel.: 0043 (4232) 38 960

■ BENIN

P. Pepi Lebreht

Fraternité franciscaine

B. P. 280
BJ - NATITINGOU
tel.: 00 229 677 20 06

■ CURIA GENERALIS

Via S. Maria
Mediatrice, 25
IT - 00165 ROMA
tel.: 0039 06 684 919
fax: 0039 06 638 02 92

■ FRANCOSKA GVAJANA

P. Hugo A. Delčnjak

Paroisse Notre Dame
GF - 97315 SINNAMARY
Guyane francaise

■ ITALIA

P. Robert Bahčič

Curia generale
dei frati minori
Via S. Maria
Mediatrice 25,
IT - 00165 Roma
tel.: 0039 06 68 49 12 09

■ ZDA

JOHNSTOWN

St. Therese's Friary
536 Decker Avenue
US - JONSTOWN PA
15906
tel.: 001 (814) 539 76 33

LEMONT

St. Mary's Friary

14246 Main Street, PO
Box 608
US - LEMONT IL. 60439
tel.: 001 (630) 257 24 94
(samostan)
fax: 001 (630) 257 85 59
(samostan)
tel. in fax:
001 (630) 257 6432
(p. Blaž)
tel.: 001 (630) 257 51 02
(DDV)

Slovensko versko središče

tel.: 001 (630) 257 20 68
fax: 001 (630) 257 23 59

NEW YORK

St. Cyril's Friary

62 St. Mark's Place
US - NEW YORK NY
10003
tel. in fax:
001 (212) 674 34 42

provincialat: provincialat.ofm@rkc.si
prokuratura: prokuratura.ofm@rkc.si
komisariat: komisariat@rkc.si

Bežigrad: zupnijski.urad@siol.net

Nadoba: nadoba.ofm@rkc.si

Nova Štifa: novastifta@siol.net

Vič: zu-sv.antona.pad@siol.net

Založba BF: zbf@rkc.si

Generalna kurija: http://www.ofm.org

e-mail: [ime]@ofm.org

[ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, segcen, formgen, missgen, econ-gen, pax, acta, kmartzall ipd.)

Ambrož Mušič - ambroz.music@rkc.si

Andraž Arko - andraz.arko@rkc.si

Andrej Pollak - andrej.pollak@rkc.si

Andrej Turšič - tursic.andrej@gmail.com

Andrej Vovk - andrej.vovk.ofm@rkc.si

Anton Jerman - anton.jerman@email.si

Bernard Goličnik - bernard.golicnik@rkc.si

Bernard Karmanocky - bernard11k@aol.com

Bernardin Sušnik - bs1935@sbcglobal.net

Bogdan Knavs - bogdan.knavs@rkc.si

Bogdan Rus - bogdan.rus@rkc.si

Boris Markež - boris.markez@rkc.si

Bruno Korošak - bruno.korosak@rkc.si

C. Gostečnik - christian.gostecnik@guest.arnes.si

Ciril A. Božič - cirilb@bigpond.com

Darko Žnidaršič - darko.znidarsic@rkc.si

darko@pacific.net.au

David Šrumpf - p.david@siol.net

Dragan Vampola - dragan.vampola@rkc.si

Edvard Kovač - edvard.kovac@guest.arnes.si

Filip Rupnik - filipr@pacific.net.au

Franci Kovše - franc.kovse@siol.net

Gregor Kos - gregor.kos@rkc.si

Jan Cvetek - jan.cvetek@gmail.com

Janez Papa - janez.papa@rkc.si

Janez Tretjak - tretjakj@gmail.com

Jernej Kurinčič - jernej.kurincic@rkc.si

Krizolog Cimerman - krizolog@verizon.net

Krizostom Komar - krizostom.komar@rkc.si

Leopold Grčar - leopold.grcar@rkc.si

Mari Osredkar - mari.osredkar.ofm@siol.net

Marijan Cvitak - marijan.cvitak@amis.net

Marjan Čuden - marjan.cuden@rkc.si

Marjan Čuk - marjan.cuk@rkc.si

Metod Ogorevc - metodofm@sbcglobal.net

Mihael S. Vovk - mihael.vovk@rkc.si

Milan Kadunc - milan.kadunc@rkc.si

Miran Špelič - miran.spelic@rkc.si

Niko Žvokelj - niko.zvokelj@rkc.si

Pavle Jakop - pavle.jakop@siol.net

Pepi Lebreht - pepi.lebreht@rkc.si

Peter Lavrih - peter.peter@rkc.si

Peter Vrabec - peter.vrabec@rkc.si

Rafko Slejko - rafafs@libero.it

Robert Bahčič - robert.bahcic@rkc.si

guardianus@ofm.org

Silvin Krajnc - silvin.krajnc@rkc.si

Simon P. Berlec - simon.peter.berlec@rkc.si

Stane Zore - stane.zore@rkc.si

Tadej Inglič - tadej.inglic@rkc.si

Tadej Strehovec - tadejstrehovec@hotmail.com

Tilen Urtelj - tilen.gregor.urtelj@rkc.si

Tomaž Grom - tomaz.grom@gmail.com

Tomaž Hočevar - tomaz.hocivar@rkc.si

Tomaž Pinter - tomaz.pinter@rkc.si

Valerijan Jenko - valerian@pacific.net.au

Vid Lisjak - pater.vid@gmail.com

Viktor Papež - viktor.papez@rkc.si

